Repertoriumnummer
2021/
Datum van uitspraak
03.12.2021
Rolnummer
15/405/A

☒ Aan te bieden aan De ontvanger

NEDERLANDSTALIGE
RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG
BRUSSEL

VON-EVT

Eindvonnis in eerste aanleg en op tegenspraak

VONNIS

Aangeboden op
Niet te registreren

5DE KAMER
BURGERLIJKE ZAKEN

DE ZAAK VAN

De heer A, met woonplaats te 9200 GREMBERGEN, Sportpleinstraat 10,

Eiser

EN

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

,

26.

,

27.

,

28.

,

29.

,

30.

,

31.

,

32.

,

33.

,

34.

,

35.

,

36.

,

37.

,

38.

,

39.

40.

41.

42.

43.

44.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

52.

53.

54.

55.

56.

57.

58.

59.

60.

61.

62.

63.

64.

65.

66.

67.

68.

69.

70.

71.

72.

73.

74.

75.

76.

77.

78.

79.

,

80.

,

81.

,

82.

,

83.

,

84.

,

85.

,

86.

,

87.

,

88.

,

89.

,

90.

,

91.

,

92.

,

93.

94.

95.

96.

97.

98.

99.

100.

101.

102.

103.

104.

105.

106.

107.

108.

109.

110.

111.

112.

113.

114.

115.

116.

117.

118.

119.

120.

121.

122.

124.

125.

126.

127.

128.

129.

130.

131.

132.

133.

134.

135.

136.

137.

138.

139.

140.

141.

142.

143.

144.

145.

146.

147.

148.

149.

150.

151.

152.

153.

154.

155.

156.

157.

158.

159.

160.

161.

162.

163.

164.

165.

166.

167.

168.

169.

170.

171.

172.

173.

174.

,

175.

,

176.

,

177.

,

178.

,

179.

,

180.

,

181.

,

182.

,

183.

,

184.

,

185.

,

186.

,

187.

,

188.

,

189.

,

190.

,

191.

,

192.

,

193.

,

194.

,

195.

,

196.

,

197.

,

198.

,

199.

,

200.

,

201.

Vrijwillig tussenkomende partijen

Eiser en de vrijwillig tussenkomende partijen sub 1 t.e.m.201 hierna "A EN CO"

Allen met als raadslieden meester

EN

1. **B NV,**
2.
3.

Hierna "B EN CO"

Vrijwillig tussenkomende partijen

Alle drie met als raadsman meester

TEGEN

1. SUN REIZEN NV,

Hierna "SUN"

Eerste verweerster

Met als raadsman

2. De VZW KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND,

Hierna de "KBVB"

Tweede verweerster

Met als raadslieden meester

EN DE ZAAK VAN

1. De VZW KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND,

Hierna de "KBVB"

Eerste eiseres in gedwongen tussenkomst en vrijwaring

Met als raadslieden meester

2. SUN REIZEN NV,

Hierna "SUN"

Tweede eiseres in gedwongen tussenkomst en vrijwaring

Met als raadsman meester

TEGEN

DE ORANJECAMPING BV,

Hierna "ORANJECAMPING"

Verweerster in gedwongen tussenkomst en vrijwaring

Met als laatst gekende raadslieden

EN DE ZAAK VAN

DE ORANJECAMPING BV,

Hierna "ORANJECAMPING"

Eiseres in gedwongen tussenkomst en vrijwaring

Met als laatst gekende raadslieden meesters

TEGEN

CAMPING CLUBE DO BRASIL, met zetel te

Hierna "CAMPING BRAZIL"

Verweerster in gedwongen tussenkomst en vrijwaring

Zonder raadsman

* * *

INHOUDSTAFEL

De cijfers rechts verwijzen naar randnummers.

I. PROCEDURE 1

II. VORDERINGEN 2

III. FEITEN EN PROCEDURELE VOORGAANDEN 8

1. Beknopt 8

2. Samenwerking KBVB en SUN 9

3. Reis naar het WK 10

a) Uitwerking concept en promotie 10

b) Lokale uitbating in Brazilië 18

c) Boekingsbevestigingen, facturen en klachten 19

d) Minnelijke oplossing 30

e) Vergunning camping 31

4. Strafzaak 32

a) Gerechtelijk onderzoek 32

b) Strafrechtelijke vervolging van SUN, de KBVB en ORANJECAMPING 39

c) Veroordeling in eerste aanleg van SUN en de KBVB 40

d) Vrijspraak in hoger beroep van SUN en de KBVB 41

5. Huidige procedure 42

IV. ONTVANKELIJKHEID 44

V. GEGRONDHEID 45

1. Nietigheid 45

2. Tekortkomingen – aansprakelijkheid 49

a) Hoedanigheid reisorganisator 50

Standpunten 50

Beoordeling 53

b) Aansprakelijkheid reisorganisator 60

c) Tekortkomingen 66

d) Hoofdelijke of in solidum gehoudenheid SUN en KBVB opzichtens eisers 73

3. Schadebegroting – principes 74

a) Standpunten 74

b) Beoordeling 78

4. Concrete en individuele schadebegroting 90

a) Hoofdsom 91

b) Interesten 92

5. Onderlinge gehoudenheid SUN en KBVB 94

6. Vordering vrijwaring SUN tegen de KBVB 99

7. Regresvordering / vordering in vrijwaring KBVB tegen SUN 100

8. Vordering SUN tegen ORANJECAMPING 101

9. Vordering KBVB tegen ORANJECAMPING 102

10. Vordering ORANJECAMPING tegen CAMPING BRAZIL 103

VI. GEDINGKOSTEN 104

1. A EN CO opzichtens de KBVB en SUN 104

2. B EN CO opzichtens de KBVB en SUN 105

3. KBVB en SUN opzichtens elkaar 107

4. SUN opzichtens ORANJECAMPING 108

5. KBVB opzichtens ORANJECAMPING 109

6. ORANJECAMPING opzichtens CAMPING BRAZIL 110

VII. UITVOERBAARHEID BIJ VOORRAAD 111

DISPOSITIEF

I. PROCEDURE

1.
De rechtbank nam kennis van de stukken van de rechtspleging en in het bijzonder van:

- het tussenvonnis van deze rechtbank van **01.12.2015** en de daarin opgenoemde stukken van de rechtspleging;
- het tussenvonnis van deze rechtbank van **22.02.2018** en de daarin opgenoemde stukken van de rechtspleging;
- de beschikking van **23.12.2019** met bepaling van de conclusietermijnen en vaststelling van een pleitdatum, op **07 en 08.10.2021**, in toepassing van art. 747, §2 Ger.W.;
- de conclusies neergelegd voor partijen.

Op de openbare zitting van **07.10.2021** hoorde de rechtbank de middelen voor:

- A en CO, vertegenwoordigd door , die optrad in eigen naam en loco ;
- B EN CO, vertegenwoordigd door meester loco meester ;
- SUN, vertegenwoordigd door haar zaakvoerder, de heer , en bijgestaan door haar raadsman, voornoemd;
- de KBVB, vertegenwoordigd door meester , die optrad in eigen naam en loco meester .

ORANJECAMPING en CAMPING BRAZIL zijn niet verschenen, noch iemand voor hen. De voormalige raadslieden van de ORANJECAMPING hebben de rechtbank per brief van **19.02.2021** laten weten niet langer op te treden.

De zaak werd op de openbare zitting van **08.10.2021** in beraad genomen.

Overeenkomstig art. 748bis Ger.W. beschouwt de rechtbank voor de toepassing van art. 780, 1e lid, 3° Ger.W. de laatst neergelegde conclusies als syntheseconclusies die alle vorige conclusies en desgevallend de gedinginleidende akte vervangen, met name de conclusies neergelegd voor:

- A en CO: op **20.05.2021** (digitaal);
- B EN CO: op **11.06.2021** (met de post);
- SUN: op **15.02.2021** (digitaal);
- de KBVB: op **15.03.2021** (digitaal);
- ORANJECAMPING: op **25.04.2017 (met de post)**.

ORANJECAMPING heeft na de beschikking van **23.12.2019** met bepaling van de conclusiekalender geen conclusie meer neergelegd. CAMPING BRAZIL heeft nooit een conclusie neergelegd.

A EN CO, B EN CO, SUN en de KBVB legden ook een stukkenbundel neer. ORANJECAMPING en CAMPING BRAZIL legden geen stukkenbundel neer.

De voorzitter heeft A EN CO erop gewezen dat een neerlegging van stukken op een USB-stick niet voorzien is in het Gerechtelijk Wetboek, waarop A EN CO bijkomend papieren

exemplaren van de stukken op de USB-stick (foto's) heeft neergelegd op 08.10.2021 met instemming van de aanwezige partijen.

Hierna wordt naar A EN CO en B EN CO gezamenlijk ook verwezen met de term 'eisers' en naar SUN, de KBVB, ORANJECAMPING en CAMPING BRAZIL ook met de term "verweerders".

De procedure verliep met inachtneming van de toepasselijke bepalingen van de Wet van 15.06.1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

II. VORDERINGEN

2.
A EN CO vorderen:

In hoofdorde:

- te zeggen voor recht dat de reisovereenkomsten gesloten met A EN CO nietig worden verklaard, minstens worden ontbonden, met integrale terugbetaling van de door hen betaalde reissommen, meer bijkomende schadevergoeding zoals bepaald in titel III E 3°, meer nalatigheidsintresten vanaf de respectievelijke factuurdata tot de dag der dagvaarding/neerlegging verzoekschriften vrijwillige tussenkomsten, vanaf dan meer gerechtelijke intresten tot de effectieve betaling;

- zodoende SUN en de KBVB hoofdelijk en ondeelbaar, solidair, *in solidum*, minstens de een bij gebreke aan de andere, te horen veroordelen tot betaling aan A EN CO van de door hen betaalde reissommen, meer bijkomende schadevergoeding zoals bepaald in titel III E 3°, meer nalatigheidsintresten vanaf de respectievelijke factuurdata tot de dag der dagvaarding/neerlegging verzoekschriften vrijwillige tussenkomsten, vanaf dan meer gerechtelijke intresten tot de effectieve betaling;

- waarbij de onderscheiden schadebedragen per partij zich voordoen als volgt:

0 A	4695,41	
1		5374,00
2		5349,00
3		1977,50
3		1977,50
5		1691,25
5		1691,25
5		1691,25
5		1691,25
8		1813,33
8		1813,33
8		1813,33
9		4581,50

9	4581,50
10	1894,35
10	1894,35
11	5624,85
12	5049,88
12	5049,88
13	4857,33
13	4857,33
13	4857,33
14	4614,00
15	2186,15
16	4949,00
16	4949,00
17	5725,90
18	4949,00
18	4949,00
19	5374,00
19	5374,00
19	5374,00
19	5374,00
19	5374,00
19	5374,00
19	5374,00
19	5374,00
19	5374,00
19	5374,00
19	5374,00
20	2903,33
20	2903,33
20	2903,33
21	3445,00
21	3445,00
22	3025,00
22	3025,00
23	4449,00
23	4449,00
23	4449,00
23	4449,00
24	5374,00
25	687,50
25	687,50
26	4682,66
26	4682,66
27	5374,00
28	4949,00
28	4949,00
29	4847,75
29	4847,75

29	4847,75
29	4847,75
30	4857,33
30	4857,33
30	4857,33
31	4589,00
32	4356,50
32	4356,50
33	4949,00
33	4949,00
34	4435,21
36	4589,00
37	4857,33
37	4857,33
37	4857,33
38	4949,00
38	4949,00
39	4857,33
39	4857,33
39	4857,33
40	4935,12
40	4935,12
40	4935,12
41	4949,00
41	4949,00
42	4581,50
42	4581,50
43	4857,33
43	4857,33
43	4857,33
44	5411,67
44	4857,33
44	4857,33
45	4089,00
45	4089,00
45	4089,00
45	4089,00
46	1290,00
47	4749,00
47	4749,00
47	5189,18
47	4749,00
48	5361,50
48	5361,50
49	4129,00
49	4129,00
49	4129,00
50	4961,50

50	4961,50
51	1993,33
51	1993,33
51	1993,33
52	4589,00
53	5037,12
53	5037,12
54	4662,26
54	4662,26
55	4869,29
56	5349,00
57	5049,88
57	5049,88
58	5037,12
58	5037,12
59	983,33
59	983,33
59	983,33
60	4354,00
61	2771,25
61	2771,25
61	2771,25
61	2771,25
62	567,50
62	567,50
63	4474,00
64	4849,00
64	4849,00
64	4849,00
65	4961,50
65	4961,50
66	4474,00
67	5349,00
69	2663,33
69	2663,33
70	920,67
70	920,67
71	698,27
71	698,27
72	4011,50
72	4011,50
73	4257,33
73	4257,33
73	4257,33
75	4141,50
75	4141,50
76	4974,00
77	4169,00

77	4169,00
78	2300,00
78	2300,00
79	5457,89
79	5457,89
80	4589,00
81	760,00
82	4614,00
83	4961,50
83	4961,50
84	4961,50
84	4961,50
85	3247,50
85	3247,50
86	1187,43
87	2430,00
88	5037,12
88	5037,12
89	800,27
89	800,27
91	4581,50
91	4581,50
92	5361,50
93	1000,00
93	1000,00
93	1000,00
4	471,25
4	471,25
4	471,25
4	471,25
6	611,25
6	611,25
6	611,25
6	611,25
7	471,25
7	471,25
7	471,25
7	471,25
68	537,50
68	537,50
74	4714,00
35	5349,00
35	5349,00
90	4181,50
90	4181,50

- SUN en de KBVB tevens te veroordelen tot de gerechtskosten, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding;

In ondergeschikte orde:

- SUN en de KBVB hoofdelijk en ondeelbaar, solidair, *in solidum*, minstens de een bij gebreke aan de andere, te veroordelen tot betaling aan A EN CO uit hoofde van contractuele wanprestatie de materiele schade van verblijf per nacht, meer blootgestelde kosten, meer morele schadevergoeding a rato van 50 euro per nacht zoals bepaald per partij in titel III E 3°, meer nalatigheidsintresten vanaf de respectievelijke factuurdata tot de dag der dagvaarding/neerlegging verzoekschriften vrijwillige tussenkomsten, vanaf dan meer gerechtelijke intresten tot de dag der effectieve betaling;

- waarbij de onderscheiden schade zich per partij voordoet als volgt:

0 A	2909,06	
1		3418,00
2		3399,25
3		1683,13
3		1683,13
5		1368,44
5		1368,44
5		1368,44
5		1368,44
8		1472,50
8		1472,50
8		1472,50
9		2823,63
9		2823,63
10		1520,76
10		1520,76
11		3668,85
12		3174,91
12		3174,91
13		3030,50
13		3030,50
13		3030,50
14		2848,00
15		1789,61
16		3099,25
16		3099,25
17		3745,90
18		3099,25
18		3099,25
19		3418,00
19		3418,00
19		3418,00

19	3418,00
19	3418,00
19	3418,00
19	3418,00
19	3418,00
19	3418,00
19	3418,00
19	3418,00
20	2340,00
20	2340,00
20	2340,00
21	2771,25
21	2771,25
22	2431,25
22	2431,25
23	2724,25
23	2724,25
23	2724,25
23	2724,25
24	3418,00
25	553,13
25	553,13
26	2899,50
26	2899,50
27	3418,00
28	3099,25
28	3099,25
29	3046,44
29	3046,44
29	3046,44
29	3046,44
30	3030,50
30	3030,50
30	3030,50
31	2829,25
32	2636,13
32	2636,13
33	3099,25
33	3099,25
34	2651,41
36	2829,25
37	3030,50
37	3030,50
37	3030,50
38	3099,25
38	3099,25
39	3030,50
39	3030,50

39	3030,50
40	3088,84
40	3088,84
40	3088,84
41	3099,25
41	3099,25
42	2823,63
42	2823,63
43	3030,50
43	3030,50
43	3030,50
44	3584,84
44	3030,50
44	3030,50
45	2391,75
45	2391,75
45	2391,75
45	2391,75
46	1055,00
47	2949,25
47	2949,25
47	3389,43
47	2949,25
48	3408,63
48	3408,63
49	2421,75
49	2421,75
49	2421,75
50	3108,63
50	3108,63
51	1607,50
51	1607,50
51	1607,50
52	2829,25
53	3165,34
53	3165,34
54	2884,20
54	2884,20
55	3082,94
56	3399,25
57	3174,91
57	3174,91
58	3165,34
58	3165,34
59	812,50
59	812,50
59	812,50
60	2590,50

61	2240,94
61	2240,94
61	2240,94
61	2240,94
62	463,13
62	463,13
63	2743,00
64	3024,25
64	3024,25
64	3024,25
65	3108,63
65	3108,63
66	2743,00
67	3399,25
69	2242,08
69	2242,08
70	753,00
70	753,00
71	561,20
71	561,20
72	2333,63
72	2333,63
73	2530,50
73	2530,50
73	2530,50
75	2431,13
75	2431,13
76	3118,00
77	2451,75
77	2451,75
78	1787,50
78	1787,50
79	3480,91
79	3480,91
80	2829,25
81	620,00
82	2848,00
83	3108,63
83	3108,63
84	3108,63
84	3108,63
85	2610,63
85	2610,63
86	965,57
87	1997,50
88	3165,34
88	3165,34
89	637,70

89	637,70
91	2823,63
91	2823,63
92	3408,63
93	825,00
93	825,00
93	825,00
4	471,25
4	471,25
4	471,25
4	471,25
6	611,25
6	611,25
6	611,25
6	611,25
7	471,25
7	471,25
7	471,25
7	471,25
68	537,50
68	537,50
74	4714,00
35	5176,32
35	5176,32
90	4061,44
90	4061,44

- SUN en de KBVB tevens te veroordelen tot de gerechtskosten, met inbegrip van de wettelijk voorziene rechtsplegingsvergoeding;

- het tussen te komen vonnis uitvoerbaar te horen verklaren, bij voorraad, niettegenstaande alle verhaal en zonder borgstelling.

Kosten:

- dagvaardingskosten: **niet begroot**
- rechtsplegingsvergoeding maximumbedrag: **4.800 euro.**

3.
B EN CO vorderen:

- hun vorderingen ontvankelijk en gegrond te verklaren;

In hoofdorde:

- te zeggen voor recht dat de reisovereenkomst, gesloten ingevolge factuur nummer 231257 van 18/03/2014, nietig wordt verklaard, minstens wordt ontbonden, met integrale terugbetaling van de betaalde sommen, meer intresten;
- SUN en de KBVB solidair, *in solidum*, de ene bij gebreke aan de andere, te veroordelen tot betaling aan B van een bedrag van 9.031,80 euro, meer wettelijke intresten vanaf de datum van het contract, 18/03/2014, tot de dag van neerlegging van het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst van 09/07/2015, waarna meer gerechtelijke intresten tot de algehele betaling;
- SUN en de KBVB solidair, *in solidum*, de ene bij gebreke aan de andere, te veroordelen tot betaling aan de heer L van een bedrag van 4.750 euro, meer wettelijke intresten vanaf de datum van het contract, zijnde 18/03/2014, tot de dag van neerlegging van het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst van 09/07/2015, waarna meer gerechtelijke intresten tot de algehele betaling;
- SUN en de KBVB solidair, *in solidum*, de ene bij gebreke aan de andere, te veroordelen tot betaling aan de heer D van een bedrag van 4.750 euro, meer wettelijke intresten vanaf de datum van het contract, zijnde 18/03/2014, tot de dag van neerlegging van het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst van 09/07/2015, waarna meer gerechtelijke intresten tot aan de dag der algehele betaling.

In ondergeschikte orde:

- SUN en de KBVB solidair, *in solidum*, de ene bij gebreke aan de andere, te veroordelen tot betaling aan B van een bedrag van 6.798 euro meer wettelijke intresten vanaf de datum van het contract, zijnde 18/03/2014, tot de dag van neerlegging van het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst van 09/07/2015, waarna meer gerechtelijke intresten tot de algehele betaling;
- SUN en de KBVB solidair, *in solidum*, de ene bij gebreke aan de andere, te veroordelen tot betaling aan de heer L van een bedrag van 4.750 euro meer wettelijke intresten vanaf de datum van het contract, zijnde 18/03/2014, tot de dag van neerlegging van het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst van 09/07/2015, waarna meer gerechtelijke intresten tot de algehele betaling;
- SUN en de KBVB solidair, *in solidum*, de ene bij gebreke aan de andere, te veroordelen tot betaling aan de heer D van een bedrag van 4.750 euro meer wettelijke intresten vanaf de datum van het contract, zijnde 18/03/2014, tot de dag van neerlegging van het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst van 09/07/2015 en waarna meer gerechtelijke intresten tot de algehele betaling;

Alleszins:

- SUN en de KBVB solidair, *in solidum*, de ene bij gebreke aan de andere te veroordelen tot betaling van alle gerechtskosten, aan de zijde van B EN CO;
- het tussen te komen vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren, niettegenstaande alle verhaal en zonder borgstelling.

Kosten:

- rechtsplegingsvergoeding: **5.200 euro.**

4.
SUN vordert:

In hoofdorde:

- de vorderingen van A EN CO en B EN CO tegen SUN ongegrond te verklaren bij gebrek aan bewijs;
- hen te veroordelen tot de kosten van de procedure, rechtsplegingsvergoeding inbegrepen.

Ondergeschikt:

- de vorderingen van A EN CO en B EN CO te herleiden conform de bepalingen van de Frankfurter Tabelle en hun bijkomende eis voor een morele schade ongegrond te verklaren;
- akte te nemen van de vordering tot gedwongen tussenkomst en vrijwaring door SUN en de KBVB van ORANJECAMPING en haar vordering tot gedwongen tussenkomst en vrijwaring van CAMPING BRAZIL;
- te beslissen dat de KBVB en ORANJECAMPING uitsluitend verantwoordelijk zijn voor de gebrekkige inrichting van DeVillage, de campinginstallatie, de elektriciteitsvoorziening, de dienstverlening (o.a. sanitaire voorzieningen, maaltijden en animatie) in DeVillage, de laattijdige levering van het Belgisch bier en de laattijdige installatie van de WIFI;
- de KVBV en ORANJECAMPING te veroordelen SUN te vrijwaren voor alle veroordelingen tegen haar uitgesproken en hen te veroordelen tot de kosten van het geding, rechtsplegingsvergoeding inbegrepen.
- akte te verlenen aan partijen dat CAMPING BRAZIL verstek laat in huidige procedure en geen medewerking verleent aan de discussie over haar eventuele vergunningsplicht en schending van de wettelijke bepalingen terzake en te bevestigen dat SUN hiervoor geen enkele aansprakelijkheid treft.

Kosten:
- dagvaardingskosten: **926,08 euro**
- rechtsplegingsvergoeding: **15.000 euro.**

5.
De KBVB vordert:

Wat de vordering in hoofdorde van A EN CO en B EN CO betreft:

- de vorderingen in nietigverklaring of ontbinding ongegrond te verklaren, minstens opzichtens de KBVB;
- indien de vordering tot nietigverklaring gegrond is, minstens de nietigheidssanctie te matigen;

Wat de vordering in ondergeschikte orde van A EN CO en B EN CO betreft:

- de vorderingen in schadevergoeding onontvankelijk, minstens ongegrond te verklaren, minstens opzichtens de KBVB;
- indien de vordering tot schadevergoeding gegrond is, de schadevergoeding te herleiden;
- *ondergeschikt*, indien er een hoofdelijke/solidaire veroordeling zou worden uitgesproken tussen de KBVB en SUN opzichtens A EN CO en B EN CO, het aandeel van de aansprakelijkheid van elk te bepalen, waarbij het aandeel van de KBVB niet hoger kan zijn dan 10% en SUN te veroordelen tot betaling van het bedrag dat de KBVB zou moeten betalen aan A EN CO en B EN CO bovenop haar aandeel in de aansprakelijkheid;

Wat de vordering in tussenkomst opzichtens ORANJECAMPING betreft:

- ORANJECAMPING te veroordelen tot betaling van 1 euro provisioneel aan de KBVB wegens de door haar geleden imagoschade;

Wat de kosten betreft:

- A EN CO en B EN CO te veroordelen tot de gedingkosten, m.i.v. de rechtsplegingsvergoeding.

Kosten:

- dagvaarding in tussenkomst en vrijwaring: **926,08 euro**
- rechtsplegingsvergoeding: **4.800 euro.**

6.
ORANJECAMPING vordert:

Wat de vordering in hoofdorde van A EN CO en B EN CO betreft:

- de vorderingen in nietigverklaring ontvankelijk, maar ongegrond te verklaren;
- indien de vordering tot nietigverklaring gegrond is, minstens de nietigheidssanctie te matigen;

Wat de vordering in ondergeschikte orde van A EN CO en B EN CO betreft:

- de ondergeschikte vordering ontvankelijk, maar ongegrond te verklaren, minstens de schadevergoeding te matigen;

Wat de vordering in tussenkomst en vrijwaring opzichtens ORANJECAMPING betreft:

- indien de hoofd- of ondergeschikte vordering van A EN CO en B EN CO ontvankelijk en gegrond is, de vordering in tussenkomst en vrijwaring vanwege SUN en de KBVB ontvankelijk, maar ongegrond te verklaren, minstens SUN en de KBVB samen met

ORANJECAMPING hoofdelijk of *in solidum*, de ene bij gebrek aan de andere, te veroordelen tot de betaling van de uitgesproken sommen;

Wat de vordering in tussenkomst en vrijwaring opzichtens CAMPING BRASIL betreft:

- indien de hoofd- of ondergeschikte vordering van A EN CO en B EN CO ontvankelijk en gegrond is, en de vordering in tussenkomst en vrijwaring vanwege SUN en de KBVB ontvankelijk en gegrond is, de vordering in vrijwaring van ORANJECAMPING tegen CAMPING BRASIL ontvankelijk en gegrond te verklaren;
- CAMPING BRASIL te veroordelen tot volledige vrijwaring van ORANJECAMPING voor alle bedragen waartoe ORANJECAMPING zou worden veroordeeld;

Wat de kosten betreft:

- alleszins A EN CO en B EN CO te veroordelen tot de gedingkosten, m.i.v. de rechtsplegingsvergoeding.

Kosten:

- dagvaarding in tussenkomst en vrijwaring: **niet begroot**
- rechtsplegingsvergoeding: **niet begroot.**

7.
CAMPING BRAZIL heeft, zoals gezegd, geen besluiten neergelegd.

III. FEITEN EN PROCEDURELE VOORGAANDEN

1. Beknopt

8.
In juni 2014 namen de Rode Duivels[1] deel aan de Wereldkampioenschappen voetbal in Brazilië (hierna het "WK"). Enkele honderden Belgische supporters trokken naar Brazilië om de wedstrijden bij te wonen op basis van een reisformule aangeboden door de KBVB, beter gekend als de Belgische voetbalbond, en SUN, beter gekend als een Vlaamse touroperator. De supporters verbleven op een lokale camping in de ruimere omgeving van Rio de Janeiro. Het verblijf werd (mee) georganiseerd door de Nederlandse firma ORANJECAMPING die al ervaring had met soortgelijke supportersreizen voor de Oranjefans. Het ging om een tijdelijk tentenkamp binnen een bestaande camping, uitgebaat door CAMPING BRAZIL. De reizigers, onder wie eisers, hadden talrijke klachten over de accommodatie en het verblijf in ruimere zin. Het geschil gaat in essentie over de omvang van de tekortkomingen, de schadevergoeding en wie hiervoor aansprakelijk is. De KBVB en SUN wijzen naar elkaar en naar ORANJECAMPING en die laatste wijst naar CAMPING BRAZIL.

[1] Nationale voetbalploeg van België.

2. Samenwerking KBVB en SUN

9.
In **2012** sloten de KBVB en SUN een overeenkomst over een commerciële samenwerking voor een duur van 4 jaar met ingang van 01.08.2012 om van rechtswege te eindigen op 31.07.2016 zonder stilzwijgende verlenging. De KBVB verleende exclusief aan SUN de totale commerciële exploitatie *"wat betreft de verplaatsingen van alle nationale ploegen hierin begrepen officiële delegaties en sponsordelegaties"*. SUN zou optreden als het officiële reisagentschap van de KBVB.

3. Reis naar het WK

a) *Uitwerking concept en promotie*

10.
Volgens de verklaringen van vertegenwoordigers van de KBVB, SUN en ORANJECAMPING (zie hierna onder "Strafzaak") vonden KBVB en ORANJECAMPING elkaar kort voor de kwalificatie van de Rode Duivels voor het WK. SUN vervoegde hen kort daarna in het project.

11.
De KBVB brengt een afdruk bij van de webpagina http://www.oranjecamping.nl/pers/ met een persbericht van **19.11.2013** waarin de samenwerking wordt aangekondigd tussen de KBVB, SUN en ORANJECAMPING om gezamenlijk voordelige supportersvluchten aan te bieden naar het WK in Brazilië, waarbij ORANJECAMPING de organisatie van het eerste Belgische Rode Duivel-kamp op zich zou nemen. Er staat dat de KBVB na de verplaatsing van 10.000 Belgische supporters naar Glasgow, Schotland, deze fanbeleving wil doortrekken in Brazilië en hoopt op een grote groep fans die de ploeg op het WK zal steunen. De heer , directeur marketing & events bij de KBVB wordt geciteerd als volgt: *"[...] Hiervoor werken we graag samen met een partij die de afgelopen grote toernooien haar strepen verdiende in het huisvesten van de oranjefans. We zijn er zeker van dat we samen een topervaring voor alle Belgische supporters op het WK kunnen aanbieden."*[2]

De KBVB brengt een afdruk bij van de webpagina http://www.voetbalbelgie.be/n:/article.php?id=71605 met gelijkaardige berichtgeving. Er staat ook nog dat de KBVB ORANJECAMPING heeft gevraagd om een Belgische evenknie (naast het Oranjelegioen) op te zetten voor het WK in 2014.

12.
Uit emailcorrespondentie van **21 en 22.11.2013** tussen de KBVB en ORANJECAMPING met mensen van SUN in cc, blijkt dat deze partijen toen overlegden over de communicatie m.b.t. wat toen nog het "BELGIAN RED DEVILS CAMP" werd genoemd. Er was sprake van een

[2] De rechtbank onderlijnt.

richtprijs van 2.975 euro per persoon voor "weinig reizen en een eigen tent" en 4.975 euro voor "veel reizen en luxe accommodatie", telkens zonder tickets voor de wedstrijden.

De KBVB brengt een factuur bij uitgaande van ORANJECAMPING en gericht aan SUN, gedateerd op **05.12.2013** voor een bedrag van 7.500 euro (btw verlegd) met als mededeling "Boekingsmodule onlinegang".

In een e-mail van **16.12.2013** drong de KBVB bij SUN en ORANJECAMPING aan op een lagere prijszetting, nl. 3.500 euro excl. wedstrijdtickets met luxetent, op basis van een dagprijs van 150 euro per dag bij een tweepersoonsbezetting. Grote kost was de vluchtprijs, *"ook door de 75% bezettingsveiligheidsmarge die we ons opgelegd hebben"*.

Uit de stukken blijkt ook dat de reizigers lid moesten zijn van de supportersvereniging "1895".

13.
Op **03.01.2014** bezorgde SUN aan de KBVB een *"eerste draft berekening"*. De KBVB verklaarde zich per kerende hiermee akkoord.

Op **05.01.2014** bezorgde SUN aan de KBVB en ORANJECAMPING een bijlage met de prijzen voor de supporters in de camping volgens 3 mogelijke programma's. Hiermee konden ze alles in gereedheid brengen om de verkoop te starten. Iedereen moest meteen de volle prijs betalen. SUN voorzag om te beginnen met een verkoop van:

- 225 plaatsen voor het programma W12
- 225 plaatsen voor het programma W23
- 200 plaatsen voor het programma W123.

Tegen **29.01.2014** was men klaar om een testversie live te plaatsen.

14.
De KBVB plaatste op haar website een promotie onder de titel *"WE'RE GOING TO BRAZIL"*[3], waarin zij uitleg gaf over de ticketverkoop, de ticketprijzen, de ticketformules en de "reizen naar Brazilië" met de volgende tekst:

> *"REIZEN NAAR BRAZILIË*
>
> *Hieronder vind je de verschillende routes die fans in Brazilië kunnen afleggen. Deze routes zijn indicatief, alles hangt nog af van de loting. De prijzen van deze reizen liggen tussen de 2975 euro (weinig reizen en met eigen tent) en 4975 euro (**veel reizen met luxe accommodaties**).*
> *Wedstrijdtickets zijn niet inbegrepen in de prijs.*
> *Na de loting op 6 december kunnen de routes nog gewijzigd worden. Zo kunnen er opties komen met busvervoer i.p.v. vliegtuig, als de reisafstanden dit toestaan.*

[3] "We gaan naar Brazilië".

Daardoor kunnen prijzen dalen, maar moet je rekening houden met aanzienlijk langere reistijden.
Wel in de prijs inbegrepen zijn ontbijt en avondmaal, beide van topkwaliteit. Enkel op wedstrijddagen van de Rode Duivels is er geen avondmaal voorzien.
Alle wedstrijden worden live uitgezonden in het Belgian Camp en elke avond zijn er optredens van Belgische artiesten.
Voorbeeldroute 1
[...]

IK PAK ALLEEN MIJN ZWEMBROEK MEE

[...]

BELGIAN CAMP

De KBVB zal campingformules aanbieden in minimum drie comfortniveau's, van pure basis tot echte luxe. Schrik van beestjes? We zullen ook de mogelijkheid bieden om in hotels te verblijven.
We willen het de supporters zo makkelijk mogelijk maken om naar Brazilië af te reizen en onze Rode Duivels aan elk welverdiend punt te helpen. Als jullie plichten als trouwe supporters in het stadion vervuld zijn, willen we jullie zo goed mogelijk bijstaan tijdens de rest van jullie verblijf in Brazilië. Daarom willen we jullie het volgende aanbieden:

EEN BUDGETVRIENDELIJK PAKKET
We willen de reis naar Brazilië voor de fans zo budgetvriendelijk mogelijk aanbieden. ***Een goede prijs-kwaliteitverhouding is daarbij onze leidraad.*** *Een 12-daagse reis met verblijf op de camping (half-pension) zal tussen de 2975 en 4975 euro kosten, zonder wedstrijdtickets. De prijzen hangen sterk af van de speelsteden waar de Rode Duivels hun groepswedstrijden zullen afwerken.*

EEN UITSTEKENDE SERVICE
Op het terrein van het Belgian Camp word [sic] een 'fan embassy' opgericht, waar de supporters terecht kunnen voor allerhande vragen. Deze 'ambassade' zal bemand worden door medewerkers van de KBVB, fanclub 1895 en ook consulaire medewerkers van de Belgische ambassade in Brazilië. Zo is alles (en iedereen) aanwezig om eventuele problemen of ongemakken zo snel mogelijk op te lossen. De 'fan embassy' zal ook steeds meereizen naar de speelsteden, om daar zo kort mogelijk op de bal te spelen.

JULLIE VEILIGHEID
De supporterscamping en entertainment zone zullen permanent beveiligd worden zodat er in alle rust en veiligheid van de Brazilian experience genoten kan worden. Ook voor de verplaatsingen naar speelsteden worden extra maatregelen getroffen.

EEN ONVERGETELIJKE ERVARING
Naast de camping zal ook een entertainment zone worden ingericht. Daar worden alle wedstrijden op groot scherm uitgezonden. ***We voorzien dagelijks ook de nodige***

***animatie* met optredens, DJ's, enzovoort.** *Dit alles met – niet onbelangrijk – BELGISCH BIER! Supporters weten waarom.* ***We zorgen ook voor gratis wifi* in het dorp van de Belgen, zodat de Brazilian experience uitgebreid gedeeld kan worden met de thuisblijvers.**

EEN HANDIGE FANGUIDE[4]
[...]

TOP FACILITEITEN
Op de camping zullen top faciliteiten voorzien worden, waaronder vooraf opgezette tenten, sanitaire voorzieningen, lockers, catering, enzovoort.
De uiteindelijke opzet van het camp hangt sterk af van de gekozen locatie. Het filmpje laat zien hou [sic] je op een veld met de grootte van een voetbalplein zou kunnen kamperen. In werkelijkheid wordt het camp een stuk 'speelser' opgezet, afhankelijk van de aanwezige faciliteiten en de verschillende inbreng van onze partners. Voor zij die liever in een hotel slapen zullen we ook mogelijkheden aanbieden in de buurt van de fancamping, om zo toch te kunnen genieten van het entertainment dorp.

CATERING
In de formule met half-pension is elke dag ontbijt en avondmaal voorzien – behalve op wedstrijddag, dan is er enkel ontbijt. ***Het avondmaal zal elke dag variëren, van Belgische specialiteiten en BBQ's tot Braziliaanse gerechten en maaltijden bereid door Belgische chefs.***
Dranken zijn niet inbegrepen, maar aan bars zal geen gebrek zijn. van een pintje aan de toog tot een cocktail in de lounge!

IK HEB EEN BEDRIJF!

De KBVB en Sun reizen zullen incentive B2B opties aanbieden die volgende maar niet limitatieve opties aanbeden:
VOOR EEN WEDSTRIJD
U vliegt rechtstreeks in op de speelstad met een kort verblijf en een groepsfasewedstrijd
VOOR TWEE OF MEERDERE WEDSTRIJDEN
U verblijft op een centrale locatie of in de speelsteden met alle binnenvluchten, internationale vlucht etc.
TAILOR MADE
Indien u specifieke wensen heeft,
Laat het ons gerust weten

IK HEB ER WEL IETS VOOR OVER ... MAAR HOEVEEL?

[4] fangids

Zoals eerder vermeld kunnen we pas uitsluitsel geven over het totale kostenplaatje na de loting op 6 december, maar hieronder alvast een schatting.

CAMPINGFORMULE
We willen de reis naar Brazilië voor de fans zo budgetvriendelijk mogelijk aanbieden. Een goede prijs-kwaliteitsverhouding is daarbij onze leidraad. Een 12-daagse reis met verblijf op de camping (half-pension) zal tussen de 2975 en 4975 euro kosten, zonder wedstrijdtickets. De prijzen hangen sterk af van de speelsteden waar de Rode Duivels hun groepswedstrijden zullen afwerken.

DIE ANDERE MAATSCHAPPIJ IS PRECIES GOEDKOPER...

Verschillende reisorganisatoren zullen met pakketten voor het wereldkampioenschap op de markt komen. Ten eerste beschikt niet iedereen over een officiële licentie vanuit FIFA/Match om packages voor het WK aan te bieden. Bovendien houden de meeste van deze aanbiedingen ook in mindere mate rekening met veiligheid, fanbeleving, enzovoort ... Je bent dus best af bij, geloof het of niet, de KBVB!"[5]

De camping kreeg de naam "Devillage" mee.

15.
A EN CO (stuk A.2.2.6), B EN CO (stuk 1) en de KBVB (stuk 9) brengen ook een afdruk bij (die van de KBVB dateert van 11.02.2014) van de webpagina http://brazil.belgianreddevils.be/devillage-arrangementen/ bij met als hoofding "DEVILLAGE" en de tekst:

> *"Hieronder vind je alle packages die de KBVB en Sun Reizen NV (Lic A1163) Pachecolaan 34, 1000 Brussel, met ondernemingsnummer BE 0403 301 056 aanbiedt om het WK in Brazilië mee te maken. Je hebt twee mogelijkheden om tijdens het WK te verblijven in Devillage. Met het all-in pakket zijn je heen- en terugvlucht naar Brazilië en je interne verplaatsingen naar de speelsteden inbegrepen, maar je kan er ook voor kiezen om zelf je vluchten en verplaatsingen te organiseren. Dan kies je het 'camping only' pakket en reserveer je je plaatsje op de camping. In beide gevallen krijg je gedurende je volledige verblijf toegang tot alle faciliteiten op het domein."*[6]

Dan volgt een overzicht van de tariefmogelijkheden in de all-in formule en in de camping-only formule met telkens bovenaan een legende. Het kamperen kan volgens een waaier van accommodaties gaande van een eigen tent, slaapzak en matras tot een luxe-tent incl. echte bedden, matrassen en lakens. Volgens de legende biedt elke formule standaard het volgende:

- verblijf in Devillage volgens de gekozen formule
- halfpension: uitgebreid ontbijt tot 10u en voor het diner BBQ, Braziliaanse specialiteiten, Belgische keuken, ...

---

[5] De rechtbank onderlijnt.
[6] De rechtbank onderlijnt.

- toegang tot het privéstrand voorbehouden voor de fans die verblijven in Devillage;
- gratis wifi op het hele domein
- optredens van Belgische artiesten in de entertainment zone, bars met terrasjes en Jupiler, tegen betaling
- alle wedstrijden in de groepsfase op groot scherm
- veiligheid van de fans gegarandeerd op het domein; Devillage is volledig afgesloten en enkel toegankelijk met badge
- tweetalig personeel ter plaatse beschikbaar om de fans bij te staan bij vragen of problemen.

Er is nog een rubriek "CONTACT" waar staat dat men voor vragen een e-mail kan sturen aan foot@sun-reizen.be.

De knop "BOEK NU" leidt naar een pagina met het "boekingssysteem van Devillage". Op deze pagina wordt nog 2 maal het e-mailadres van foot@sun-reizen vermeld voor eventuele vragen over afwijkende arrangementen of verzekeringen.

16.
Na een controle door inspecteurs van Economische Zaken vroeg SUN op **28.02.2014** aan een medewerker van de KBVB en een medewerker van ORANJECAMPING om de prijzen op de website *"Brazil.Belgiumreddevils"* te vervolledigen, zodat ze alle kosten bevatten, incl. btw en reserveringskosten. Er mocht nadien geen enkele kost meer worden bijgevoegd. Zij vroeg om dringend die aanpassingen te doen en wat SUN betreft naast de naam en het licentienummer ook het adres en ondernemingsnummer te vermelden.

17.
Op de website www.belgianfootball.be stond op **03.04.2014** een advertentie van de KBVB waarbij ze onder de hoofding *"Beleef het WK vanop de eerste rij!"* liet weten dat ze op zoek was naar *"enthousiaste Belgen die tijdens het WK als vrijwilliger op de Devillage willen werken"*. Als "belangrijke schakel in het Devillageprojectteam werd van die medewerkers verwacht de supporters van de Rode Duivels "de reis van hun leven" te bezorgen. In de functieomschrijving staat verder: *"Op de Devillage is van alles te beleven en net daarom is je functie zo veelzijdig. De bezoekers verwachten een top professionele organisatie op elk vlak."*

b) Lokale uitbating in Brazilië

18.
SUN brengt een contract bij dat op **07.05.2014** zou zijn afgesloten tussen ORANJECAMPING en CAMPING BRAZIL. Het bijgebrachte exemplaar is niet door ORANJECAMPING ondertekend. Bij die overeenkomst reserveert ORANJECAMPING een vooraf bepaalde plaats binnen de installaties van CAMPING BRAZIL volgens bijgevoegd plan aan een prijs van 25 reaal per persoon per nacht, met een gewaarborgd minimum van 3.000 overnachtingen. Volgens art. 6 moesten er minstens 25 douches, 15 toiletten en 15 urinoirs aanwezig zijn en minstens de helft van de douches moest over warm water beschikken.

c) Boekingsbevestigingen, facturen en klachten

19.
De heer A brengt de bevestiging van zijn boeking bij. Het gaat om een document met hoofding "*VOYAGES SUN REIZEN*" met datum **24.02.2014**. Er wordt een "onvergetelijke ervaring" beloofd met het "arrangement c)" dat wedstrijden omvat, 12 dagen/11 nachten van 16.06.2014 tot 27.06.2014, vliegtuig, halfpension en een 1-persoons huurtent. Het gaat om een tent *met* luchtbed en slaapzak. Er is ook praktische informatie over de faciliteiten ter plaatse.

Volgens de factuur van **24.02.2014** heeft de heer A een reis geboekt voor een totaalbedrag van 4.145,41 euro incl. btw. De factuur gaat uit van VOYAGES SUN REIZEN, met vermelding van haar licentienummer en adres. De heer A boekte het arrangement c) of AW123KT1627V-01P) voor een bedrag van 4.039 euro, volgens vermelding op factuur bestaande uit:

- vlucht BRU-BHZ-SAO-BRU (Brussel - Belo Horizonte – Sao Paolo – Brussel)
- wedstrijden 1, 2 en 3
- verblijf van 16.06 tot 27.06.2014, hetzij 12 dagen en 11 nachten
- halfpension
- 1-persoonshuurtent.

Volgens het prijsoverzicht (stuk A.2.2.6 A EN CO) staat dit voor een verblijf in een eenpersoons koepeltent *exclusief* slaapzak en matras (geen luxetent met een echt bed/matras/lakens dus), terwijl volgens de boekingsbevestiging een luchtbed en slaapzak voorzien zijn. Volgens het overzicht van modules gaat het om 9 nachten en niet om 11 nachten. De nacht van 16.06 en die van 26.06 is men immers in principe aan boord van het vliegtuig voor de intercontinentale vlucht.

20.
De heer A brengt een kopie bij van een ingevuld "formulier klachtenafhandeling", dat gedateerd is op **25.06.2014**. Hij vraagt hierin een schadevergoeding van 1.650 euro, hetzij 11 x 150 euro wegens het te grote verschil tussen de aangekochte diensten (+200 euro per dag) en de werkelijke waarde van de diensten (50 euro per dag). De heer A zet volgende klachten uiteen:

- vieze en vuile wasbakken, douches en toiletten;
- te weinig douches en geen warm water;
- nergens wifi;
- beperkt ontbijt zonder variatie; niet altijd koffie en/of koeken bij het ontbijt;
- het strand was niet privé;
- er was geen afgebakend domein voor de Belgische supporters;
- transfer naar de wedstrijd gewijzigd van vlucht naar busrit van 8 tot 10u.

21.
De heer A heeft SUN op **08.07.2014** met een aangetekend schrijven in gebreke gesteld en schadevergoeding geëist voor zijn verblijf in DeVillage van 16.07 tot 26.07.2014 [*opm.: lees 17.06 tot 26.06.2014]*. Hij heeft de KBVB bij brief van dezelfde datum een kopie van de ingebrekestelling overgemaakt. In zijn brief verwijst hij naar de bijgevoegde kopie van de klacht die hij ter plaatse al had overhandigd aan de verantwoordelijke van de camping.

22.
De vrijwillig tussenkomende partijen die zich hebben aangesloten bij de heer A brengen volgens inventaris facturen, klachtenformulieren en andere stukken bij die de rechtbank bij de beoordeling van de zaak zal bespreken. Net zoals het geval was voor de heer A gaan de facturen uit van VOYAGES SUN REIZEN.

23.
B EN CO brengen een factuur van **18.03.2014** bij voor een reis voor 2 personen type arrangement W123 voor een totaalbedrag van 8.798 euro. Zij stelden SUN en de KBVB met een aangetekende brief van **19.06.2014** (dus nog tijdens hun verblijf in Brazilië) in gebreke. De beloofde topfaciliteiten waren niet aanwezig, de tenten waren klein en schamel, er waren slechts 2 vuile en (elektriciteitsgewijs) onveilige douches voor 500 supporters, er was geen warm water, geen wifi, het geraamte van het metalen afdak was doorgeroest, er was te weinig eten en drinken, er was geen beveiliging, enz. Zij voelden zich bedrogen en waren vertrokken van de camping. Zij beschouwden de reisovereenkomst als ontbonden en eisten terugbetaling van het bedrag van 9.031,80 euro (8.798 + 233,80 euro btw).

De KBVB antwoordde op **01.07.2014** dat hun klacht was overgemaakt aan SUN en aan ORANJECAMPING voor *"passend gevolg"*.

De raadsman van SUN antwoordde op **04.07.2014** de ontbinding te betwisten, aangezien er uitvoering aan was gegeven. Zij had wel contact genomen met *"de KBVB (medeorganisator) en de ORANJECAMPING BV (eigenlijke uitbater camping)"* om de problematiek *"aan de kaak te stellen"*. Zij stelde dat SUN louter was tussengekomen als licentiehouder.

Er volgde nog correspondentie tussen B EN CO enerzijds en de KBVB en SUN anderzijds, zonder dat er een oplossing uit de bus kwam.

24.
Volgens een e-mail van **15.06.2014** van de heer , destijds directeur "marketing & events" bij de KBVB, aan , medewerkster van SUN, waren er wat vertragingen bij de opstart van Devillage, maar die waren ondertussen weggewerkt. Hij schreef:

> *"Het grote scherm staat en werkt, de bar draait etc. de artiesten die komen optreden zijn Dave Lambert § Marc Ursa, SX, Blackbox Revelation en Goose.*
> *Het sanitair wordt momenteel helemaal afgewerkt en er komt een externe unit om bijkomende capaciteit te creëeren [sic].*
> *Al de rest is volop operationeel en dus geen reden tot paniek of angst.*

Foto's komen er ook aan."

25.
Op **16.06.2014** deed ORANJECAMPING per e-mail aan de KBVB met kopie aan SUN een voorstel voor een regeling met de reizigers, waarbij ieder die van 12 t.e.m. 15 juni op de camping had geslapen 30% korting kreeg op zijn boeking. Hij zag zelf 3 oorzaken voor de problemen:

1. door laattijdige betaling van de leveranciers van ORANJECAMPING hadden die laattijdig geleverd; dat was inmiddels volledig opgelost;
2. CAMPING BRAZIL had haar verplichtingen niet nagekomen; het sanitair leek inmiddels goed, maar de overkapping was nog een probleem;
3. de Jupiler was geblokkeerd bij de douane.

ORANJECAMPING vroeg wie er rechtstreeks moest reageren: SUN bij wie was geboekt; ORANJECAMPING als organisator of de KBVB als initiator?

SUN en de KBVB brengen een handgeschreven verklaring bij, gedateerd op **19.06.2014** en ondertekend door diverse personen onder wie de heer voor ORANJECAMPING, en enkele reizigers, en als getuige o.a. de heer voor de KBVB. Hierbij verbindt ORANJECAMPING zich ertoe om de reizigers via SUN een vergoeding van 50 euro per persoon per dag te betalen voor november 2014 en alles in het werk stellen om de wifi en het sanitair te verbeteren.

26.
SUN (bij monde van haar General Manager, de heer) stelde ORANJECAMPING bij brief van **24.06.2014** in gebreke voor de moeilijkheden op de camping Devillage. Zij schreef dat zij geen enkele aansprakelijkheid aanvaardde voor *"de tekortkomingen waarvan klaarblijkelijk de Belgische supporters die de camping bevolken, het slachtoffer werden/worden."* Mochten er in de toekomst schadevorderingen komen, zou SUN die verhalen op ORANJECAMPING en zij zou vanaf dan geen betaling meer aan ORANJECAMPING uitvoeren. SUN schreef nog dat ze erop rekende dat ORANJECAMPING met eventuele gedupeerden tot een overeenkomst zou komen en een normale opvang en accommodatie zou garanderen.

Op **08.07.2014** richtte SUN zich eveneens tot de KBVB. SUN schreef dat ze via verschillende kanalen kennis had gekregen van de problemen op de camping Devillage. Ze aanvaardde geen enkele aansprakelijkheid. Ze verwees naar persberichten waaruit bleek dat de KBVB samen met ORANJECAMPING het initiatief had genomen voor het opzetten en uitbaten van een camping in Brazilië en schreef dat zijzelf pas was tussengekomen na vergevorderde afspraken *[opm.: lees: tussen de KBVB en ORANJECAMPING]* om de supportersvluchten en *"de administratieve afhandeling (gebruik vergunning)"* te voorzien. SUN beschouwde de KBVB als initiatiefnemer en als medeorganisator van de camping Devillage naast ORANJECAMPING op grond van volgende elementen:

- uitdrukkelijke vermelding op de website brazil.belgianreddevils.be//devillage-arrangementen (*"[...] packages die de KBVB en Sun reizen (...) aanbiedt [...]"*;
- het voorzien van het element "animatie" op de camping;
- het sturen en de aanwezigheden van personeelsleden van de KBVB als medewerkers van Devillage;
- het laten opnemen van een *fee* (vergoeding) t.g.v. de KBVB in de verkoopprijs;
- het contacteren van sponsors als Jupiler voor de camping.

SUN achtte zichzelf geenszins aansprakelijk voor de tekortkomingen, aangezien zij geen partij was bij de gemaakte afspraken, en eventuele schadevorderingen zou zij op de KBVB verhalen. Zij rekende erop dat de KBVB met eventuele gedupeerden tot een overeenkomst zou komen en vroeg om haar eventuele overeenkomsten over te maken.

27.
In antwoord op een klacht van de heer schreef SUN op **15.07.2014:**

"[...]
Gelieve te noteren dat ik bij huidige problematiek louter licentiehouder was en dat camping met bijhorende organisatie een initiatief is geweest van de KBVB in samenwerking met de BV ORANJECAMPING.

Wij verzamelen op heden alle klachten en zullen dit in samenspraak met KBVB en ORANJECAMPING bekijken.

Mag ik u vriendelijk verzoeken geduld uit te oefenen tot midden augustus en mij uw stukken over te maken op basis waarvan U uw klachten formuleert?

Dit schrijven wordt U gericht met alle voorbehoud van recht en zonder enige nadelige erkentenis, noch in rechte, noch in feite."

28.
A EN CO en B EN CO brengen meerdere persberichten bij van verschillende data in **juni, september en oktober 2014** over de toestand op de camping:
- de KBVB zou de misnoegde kampeerders een compensatie van 50 euro per nacht hebben aangeboden, maar dit aanbod werd geweigerd;
- de KBVB liet weten dat ORANJECAMPING zijn afspraken met de KBVB niet nakwam en zij daarom zelf een aantal zaken in handen nam; ORANJECAMPING had voor de start van het WK toegegeven dat er een paar kleine productionele problemen waren, maar naar Braziliaanse gewoonte alles op het laatste moment werd gedaan; alles zou keurig klaar zijn tegen de aankomst van de Belgische supporters, wat dus te optimistisch bleek;
- tijdens een reportage op de Belgische TV zou de heer van ORANJECAMPING zijn fout en falen hebben erkend en zijn excuses hebben aangeboden; hij zei dat de afspraken met de kampeerclub absoluut niet waren nagekomen;
- bepaalde gasten vergeleken de camping met een vluchtelingenkamp en gaven aan dat bepaalde constructies niet stabiel en levensgevaarlijk waren;

- een artikel van Apache.be: de lokale uitbater van de camping, de heer , ging in de tegenaanval en stelde dat de "Nederlanders" iets hadden verkocht aan de Belgen wat niet met de werkelijkheid overeenstemde; de kampeerders hadden tot 150 euro per dag betaald aan de organisatoren en de lokale uitbater kreeg slechts 4 euro per dag: daar kon hij geen vijfsterren-installaties voor aanbieden; de uitbater ontkende dat de camping op last van de overheid gesloten was en de auteur van het artikel bevestigt dat hij vaststelde dat de camping normaal functioneerde, zij het met een beperkt aantal gasten die na het karnaval waren blijven hangen; volgens de heer betekende het proces-verbaal enkel dat hij geen groepen van niet-leden meer mocht ontvangen en dat ook niet meer zou doen; nog volgens de auteur was Test-Aankoop via Proteste de drijvende kracht achter de poging om de camping te sluiten om zo de nietigverklaring van de contracten te bekomen; van het promofilmpje, een virtuele tour door een tentenkamp onder de palmbomen, zei de heer dat hij er niets mee te maken had, het door ORANJECAMPING was gemaakt om hun pakket te verkopen en de Belgen met te hoge verwachtingen te lokken, alsof het om een luxe-resort ging en geen *"doodgewone camping voor de gemiddelde Braziliaan, die een douche neemt met koud water of in de oceaan springt aan de andere kant van de dijk."*; verder zei de heer dat alles best meeviel en ze hun best hadden gedaan om tegemoet te komen aan de vragen van de supporters; in juni waren er bvb. nieuwe warmwaterboilers geïnstalleerd; de meeste klachten waren er over het aantal muggen, maar het ging dan ook om een natuurgebied; nog volgens de uitbater waren de CEO en bondsvoorzitter en een "hoge pief" van de Federale Politie vooraf langsgekomen om de situatie ter plaatse te bekijken.

29.
Op **01.09.2014** richtte de KBVB per e-mail een brief aan SUN over de *"vele tientalen klachten"* van reizigers over hun verblijf op de camping Devillage. Zij verwees naar de brief van SUN van 08.07.2014 en naar hun vergaderingen van 25 en 30.07.2014 hierover. Volgens de KBVB kwam het erop aan om uit te maken wie aansprakelijk was t.a.v. de reizigers en wie desgevallend voor de schadevergoeding moest instaan. De KBVB stelde vervolgens dat op basis van de feitelijke elementen (samenstelling pakketten, formulering voorstellen, boekingsbevestiging, facturatie, enz.) overeenkomstig de Reiscontractenwet SUN als reisorganisator moest worden beschouwd. De KBVB betwistte ten stelligste dat zij (mede-organisator was. Zij zou alle reizigers met klachten aan haar adres dan ook doorverwijzen naar SUN. De KBVB voegde de daad bij het woord.

d) Minnelijke oplossing

30.
De KBVB brengt een e-mail bij die de heer , haar medewerker, op **10.02.2015** aan de heer richtte (vanaf het e-mailadres @footbel.com, met hetgeen zij omschrijft als een "voorstel compensatie van Allianz, Sun Reizen, Oranjecamping en KBVB aan de supporters". In die e-mail verwijst men naar een aantal ongemakken die sommigen gekend hadden m.b.t. de accommodatie. Er wordt een voorstel gedaan in volgende bewoordingen:

"Alle betrokken partijen hebben er dan ook alles aan gedaan om de ongemakken zoveel als mogelijk te verhelpen en daarenboven tot een goede en aanvaardbare compensatieregeling te komen. In dit verband werd een "fonds" samengesteld en een vergoedingsregeling uitgewerkt die in lijn ligt met en verder bouwt op hetgeen in Brazilië werd afgesproken met name een bedrag van 50€ per nacht effectief verblijf (kostprijs 95€).

Daarenboven zullen 1895 en de KBVB alle supporters die op de camping hebben geboekt automatisch indelen in de hoogste categorie voor prioriteit in aankoop van tickets voor EURO2016. Het aantal beschikbare tickets zijn immers te beperkt om aan de vraag tegemoet te kunnen komen.

Tevens nodigen we alle supporters die op de camping hebben geboekt uit voor de wedstrijd België / Cyprus op 28 maart 2015 om zo eens te meer samen met alle supporters onze Rode Duivels te zien en aan te moedigen."

De KBVB voegt een ontwerp van dadingovereenkomst toe.

Naar eigen zeggen van de KBVB zijn een 100-tal supporters ingegaan op de aangeboden compensatieregeling van 50 euro per (aanwezige) nacht op de camping en werden zij ook effectief vergoed.

e) Vergunning camping

31.
A EN CO brengen een document bij met datum van **30.12.2014**, opgesteld in het Braziliaans, met een vertaling in het Frans door een beëdigde vertaalster in Brazilië. Volgens die vertaling betreft het document een brief van de stadsdiensten van Rio de Janeiro, gemeentelijk secretariaat van de openbare dienst gericht aan PROTESTE, een consumentenvereniging gevestigd in Sao Paolo. De brief bevat de mededeling dat de CAMPING CLUBE DO BRASIL, gelegen Estrada do Pontal, nr 5900, Recreio dos Bandeirantes enkel een vergunning heeft voor "clubactiviteiten". Bij de brief zijn processen-verbaal gevoegd van 19.11.2014 en 25.11.2014, vertaald in het Frans. Hieruit blijkt dat bij een inspectie ter plaatse op 19.11.2014 de niet-vergunde activiteit van camping werd vastgesteld en op 25.11.2014 een proces-verbaal van overtreding werd opgemaakt met onmiddellijk verbod van uitoefening van de niet vergunde campingactiviteit (vrij vertaald en samengevat).

A EN CO brengen in dit verband nog een verklaring bij, gedateerd op **01.02.2016**, uitgaande van de Coördinatie van Licentie en Controle / Inspectie bij de Gemeentelijke Administratie van de Stad Rio de Janeiro. Volgens beëdigde vertaling in het Frans van deze verklaring en vrije vertaling in het Nederlands van A EN CO, blijkt uit het registratiesysteem van economische activiteiten dat sinds 2012 tot dan enkel *club*activiteiten ter plaatse vergund waren.

4. Strafzaak

a) Gerechtelijk onderzoek

32.
Een aantal misnoegde reizigers hebben klacht met burgerlijke partijstelling neergelegd tegen SUN en de KBVB wegens oplichting en misbruik van vertrouwen.

33.
De heer L, reiziger en vrijwillig tussenkomende partij (B EN CO), verklaarde bij zijn verhoor op **14.11.2014** aan de politie o.m. het volgende:

- hij en de heer D hadden de reis gekregen van hun schoonmoeder die bestuurder is van B;
- ze kozen doelbewust voor de luxetent om de nodige ruimte te hebben;
- bij aankomst op de camping na middernacht waren er slechts 3 mensen van ORANJECAMPING om 250 reizigers te ontvangen; in de tent was er wifi noch elektriciteit; met 2 bedden en 2 valiezen was er geen bewegingsruimte;
- in de douche lagen elektrische leidingen op nog geen 10 cm van het stromend water;
- er waren veel te weinig douches;
- de camping was niet exclusief voor de Belgen; de veiligheidsagent liet iedereen binnen;
- een deel van de tenten stond onder een gammele constructie waarvan de structuur rot was;
- SUN en de KBVB wilden met zo weinig mogelijk kosten zoveel mogelijk winst maken;
- er was geen opvolging.

34.
De heer D, reiziger en vrijwillig tussenkomende partij (B EN CO), verklaarde bij zijn verhoor op **26.11.2014** aan de politie o.m. het volgende:

- hij had de reis van B gekregen;
- hij voelde zich opgelicht;
- de organisatie was al van bij aanvang gebrekkig met weinig of geen begeleiding bij de check-in op Zaventem en evenmin bij aankomst te Belo Horizonte; het overbrengen naar de camping na de match was laattijdig; bij aankomst rond 2 à 3u wachtte er slechts een sandwich; de tenten waren zo klein dat er nauwelijks ruimte was om de valies open te doen; er waren kabels open en bloot in de douche; voor het opladen van de GSM was er een stekkerblok afgetakt aan een elektriciteitspaal; er was geen wifi; het dak was verroest en stond op instorten; er was enkel lunch voorzien voor het personeel; pas na de tweede dag is er iemand van de KBVB gekomen, terwijl de problemen toch al een week gekend waren;
- na 2 nachten is hij samen met zijn schoonbroer vertrokken.

35.
De heer , algemeen directeur en bestuurder van SUN, verweerster en eiseres in gedwongen tussenkomst en vrijwaring, verklaarde bij zijn verhoor op **12.02.2015** aan de politie o.m. het volgende:

- niet SUN, maar de KBVB had contact gelegd met ORANJECAMPING;
- SUN had omwille van de jarenlange samenwerking met KBVB haar licentienummer ter beschikking gesteld, verzorgde de vluchten en de administratie; daarom gebeurde de facturatie door SUN;
- SUN stortte de betalingen door aan ORANJECAMPING;
- SUN was noch betrokken bij de website waarop het product te koop werd aangeboden, noch bij de organisatie van de camping in Brazilië;
- er was een akkoord tussen ALLIANZ (verzekeraar), de KBVB, SUN en ORANJECAMPING om een vergoeding van 50 euro per nacht toe te kennen.

36.
De heer , voormalig CEO van de KBVB, verweerster en eiseres in gedwongen tussenkomst, verklaarde bij zijn verhoor aan de politie op **10.03.2015** o.m. het volgende:

- er was een jarenlange samenwerking tussen de KBVB en SUN voor alle reizen en verblijven van medewerkers, teams en delegaties van de KBVB;
- hij wist niet wie het initiatief had genomen voor het project "camping" en verwees daarvoor naar de heer ;
- medewerkers van de KBVB brachten vooraf bezoeken aan Brazilië en de heer hield zich specifiek bezig met Devillage;
- tijdens het WK waren er medewerkers van de KBVB aanwezig op Devillage om de supporters te omkaderen en de verplaatsingen van en naar de wedstrijden te begeleiden;
- er was een kleine fee voor de KBVB voor supporters die een vlucht boekten bij SUN, maar hij dacht dat dit niet het geval was voor de camping.

37.
Op **11.03.2015** werd de heer , directeur marketing en evenementen bij de KBVB, verhoord door de politie. Hij verklaarde o.m. het volgende:

- in de zomer van 2013 nam ORANJECAMPING contact met de KBVB;
- in september 2013 was er een nieuwe vergadering in aanwezigheid van SUN en werd afgesproken om het project verder uit te werken; na de kwalificatie van de Rode Duivels in oktober kwam alles in een stroomversnelling;
- de samenwerking tussen de KBVB, SUN en ORANJECAMPING groeide organisch;
- de KBVB had een financiële afspraak met SUN voor een commissie van 35 euro per persoon voor pakketten met vlucht en 3 euro zonder vlucht; dat bedrag werd integraal ter beschikking gesteld voor compensatie van de supporters;
- in december 2013 bezocht hij de camping samen met iemand van ORANJECAMPING; de camping was zeer idyllisch maar er waren bouwwerken aan de gang o.a. aan het sanitair; nadien bezocht hij de camping in april 2014 en bij het begin van het WK;
- bij deze bezoeken was de camping niet volledig af en drong hij daarop aan bij ORANJECAMPING; een deel van de problemen werd opgelost;

- er was geen contract tussen de KBVB en ORANJECAMPING; er werd gewerkt op basis van vertrouwen en tussentijdse opvolging;
- over de taakverdeling: ORANJECAMPING stond in voor de camping; SUN voor de vlucht en eventueel hotel en de verkoop via een aangekochte module; de KBVB voor de publiciteit en de *"fan embassy"* ("supporters ambassade"), maar SUN en ORANJECAMPING waren de organisatoren;
- hij was niet op de hoogte dat CAMPING BRAZIL geen vergunning zou hebben gehad.

38.
De heer , zaakvoerder van ORANJECAMPING, verweerster in tussenkomst en eiseres in tussenkomst en vrijwaring, verklaarde bij zijn verhoor op **13.05.2015** o.m. het volgende:

- hij had de KBVB in 2013 gecontacteerd voor het opzetten van een camping voor de Belgische supporters tijdens het WK 2014 in Brazilië;
- in september 2013 had de KBVB een intentieverklaring overgemaakt waarna verscheidene vergaderingen waren gevolgd; wanneer SUN erbij kwam wist hij niet zeker;
- tijdens de loting van 4 of 06.12.2014 (waarschijnlijk bedoelt hij 2013) waren de KBVB, SUN en ORANJECAMPING aanwezig in hetzelfde complex en zij bekeken hierna onmiddellijk de mogelijke vluchten;
- er werd veel tijd gestoken in het samenstellen van de vluchten, de pakketten en de boekingsmodule, maar eind januari stond dit online;
- de basisprijs was volgens zijn berekening voor 1 nacht in half pension 95 euro;
- de pakketten werden aangeboden op de website van de KBVB, de boekingsmodule was hiervoor aangepast; Sun betaalde voor de boekingsmodule en de KBVB voor een kopie; de KBVB verzorgde de website;
- eind februari 2014 ging ORANJECAMPING samen met de Belgische consul, de veiligheidsman van de KBVB en een vertegenwoordiger van CAMPING BRASIL ter plaatse en stelden ze vast dat er nog een aantal zaken dienden verbeterd te worden;
- de boekingen voldeden niet aan de verwachtingen, zodat ze niet het ganse terrein zouden gebruiken en ook trachtten ze de vluchtoperaties te beperken, hetgeen hen deels niet lukte;
- midden april ging ORANJECAMPING opnieuw ter plaatse waarna een contract werd afgesloten met CAMPING BRAZIL;
- daarna volgde hij het project op via Skype;
- vanaf eind mei, begin juni waren zijn mensen ter plaatse; zij gaven aan dat de algemene upgrade OK was, maar het sanitair nog zeker niet en de metalen constructie diende ondersteund te worden;
- op 17.06.2014 heeft hij de supporters opgewacht op de luchthaven; hun voorziene aankomst was om 04u15 en de wedstrijd was om 13u, zodat ze een tijdje op de luchthaven bleven en daarna naar een plein gebracht te Belo Horizonte waar de KBVB een activiteit zou organiseren, maar er niets was, zodat de supporters te voet naar het stadion vertrokken. Na het einde van de wedstrijd rond 17u namen ze de bus naar Rio waar ze vermoedelijk omstreeks 01u op 18.06.2014 aankwamen;
- op 18.06 had hij contact met de heer , omdat de sfeer door een aantal tekortkomingen explosief was;
- hij stuurde een bus personeel naar Rio om de situatie recht te trekken;

- na de match van de Nederlanders ging hij zelf ter plaatse en stelde hij vast dat de wifi, het sanitair en de elektriciteit niet in orde waren;
- zijn voorstel om de bierprijs te verlagen, gratis *happy hour* en gratis vervoer naar Copacabana te organiseren werd niet goed onthaald, zodat hij verdere verbeteringen beloofde in samenwerking met de KBVB;
- er werd dan een handgeschreven document opgesteld dat hij voorlas aan gans de groep, voor een terugbetaling van 50 euro per persoon en per dag;
- nadien verbeterde het weer en de sfeer en op 21.06.2014 vond hijzelf het totaalniveau acceptabel;
- hij had geen contract met SUN of de KBVB en was eigenlijk toeleverancier van accommodatie, catering en vervoer;
- normaal deden ze alles zelf, maar nu waren ze afhankelijk van de KBVB;
- hij wist pas later dat CAMPING BRAZIL geen vergunning had voor een camping op de locatie en hij kende het verweer niet.

b) Strafrechtelijke vervolging van SUN, de KBVB en ORANJECAMPING

39.
Het OM heeft SUN, de KBVB en ORANJECAMPING voor de correctionele rechtbank bij deze rechtbank gedaagd, beklaagd van in het gerechtelijk arrondissement Brussel en bij samenhang elders in België, tussen 01.01.2014 en 05.07.2014, o.m. in hun hoedanigheid van (feitelijk) reisorganisator, in overtreding van de artikelen 5 en 33 van de wet van 16.02.1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling (hierna de "Reiscontractenwet"):

> *"Als reisorganisator niet de nodige relevante gegevens te hebben verstrekt, overeenkomstig art. 5 inzonderheid de huisvesting, de ligging, de categorie of het comfort en de belangrijkste kenmerken ervan, alsmede de goedkeuring en de toeristische indeling ervan, overeenkomstig de voorschriften van het ontvangende land, waarbij de reiziger gewezen moet worden op het verschil tussen deze klassering en de normen die toepasselijk zijn in België, om namelijk niet in de nodige accommodatie en comfort te voorzien zoals aangegeven werd in de brochure (stuk 3, stukkenbundel burgerlijke partij) alsook op de websites, onder méér door een camping te voorzien welke niet over de vereiste uitbatingsvergunningen in Brazilië beschikte en feitelijk geen geschikte accommodatie was."*

Meer dan 200 personen stelden zich burgerlijke partij.

c) Veroordeling in eerste aanleg van SUN en de KBVB

40.
Bij vonnis van **23.12.2016** (Stuk D A EN CO) beoordeelde de correctionele rechtbank de zaak als volgt:

Over de aard van de overeenkomst:
- er was sprake van een contract tot reisorganisatie als bedoeld in art. 1, 1° Reiscontractenwet;

- de wijze van informatieverstrekking maakte een brochure uit in de zin van art. 5 Reiscontractenwet.

Over de klachten van de reizigers:

- *"Uit de overeenstemmende verklaringen van de verschillende reizigers in het strafdossier, het foto- en videomateriaal, de door burgerlijke partijen bijgebrachte stukken, de verklaringen van alle betrokken organisatoren dat er wel degelijk ernstige problemen waren en de nood die alle organisatoren voelden om compensaties aan te bieden, vloeit voort dat de voorgespiegelde standaarden niet werden bereikt en de camping – zeker voor de personen die in de hogere categorieën boekten – ver beneden de gewekte verwachtingen bleef.*
  De door de brochure geschapen verwachtingen gingen bijna tot het niveau van een vakantiepark met vaste wooneenheden, terwijl de werkelijkheid op de meest cruciale punten, zoals het sanitair, de wifi en het veiligheidsgevoel (tenten onder een aftands uitziend afdak), nog niet de standaard van een doorsneecamping bereikte. De discrepantie tussen de brochure en de realiteit was met andere woorden zeer groot en doorslaggevend." (p. 27, randnummer 8)
- SUN, de KBVB en ORANJECAMPING bewezen niet tijdig aan de ongemakken, die structureel waren, te hebben verholpen;
- de reizigers die een ander onderkomen zochten, namen een verantwoorde beslissing;
- onvoorzienbare, externe omstandigheden zoals een zware storm of vernieling door dronken supporters, of nog de beweerde nonchalance en desorganisatie in de Braziliaanse samenleving of inefficiënte regelgeving of bureaucratie werden niet aannemelijk gemaakt; de discrepantie tussen het in de brochure geformuleerde aanbod en de realiteit was niet te wijten aan overmacht.

Over de vergunning van de camping ter plaatse:

- het niet vergunde karakter is niet bewezen; het is immers niet duidelijk wat onder de wel vergunde activiteit, nl. "clubactiviteit" wordt begrepen.

Over de toerekening aan de KBVB:

- *"Uit al die elementen kan niet anders dan besloten worden dat de KBVB de betrokken reispakketten te koop heeft aangeboden en effectief via haar website verkocht heeft. Zoals gezegd, is het feit dat die activiteit niet tot haar gebruikelijke taken behoort, niet relevant. Ook het inschakelen van anderen bij het op poten zetten en logistiek ondersteunen van het aanbod, het administratief afhandelen van de reiscontracten of het uitvoeren van de verschillende onderdelen van de reispakketten, doen generlei afbreuk aan de realiteit dat de KBVB de reispakketten aan het publiek heeft aangeboden en verkocht.";*
- de KBVB ging amateuristisch en lichtzinnig te werk;
- de tijdsspanne tussen het uitbrengen van de brochure en de eigenlijke reis vormt geen excuus, evenmin als de onervarenheid of niet-performante optreden van de partners SUN en ORANJECAMPING.

Over de toerekening aan SUN:

- *"Uit al die elementen vloeit onmiskenbaar voort dat de nv Sun Reizen de hoedanigheid had van reisorganisator en kan beschouwd worden – naast de KBVB – als een onderneming die reispakketten aanbood en verkocht aan de consumenten. Zij heeft*

het reisaanbod mede onderschreven en kracht bijgezet. Dat zij geen direct contact zou hebben gehad met de verantwoordelijken van de camping, is irrelevant aangezien dat element niets te maken heeft met het aanbieden en verkopen van de reizen."

- SUN kon zich niet verschuilen achter de tekortkomingen van de partners om haar eigen verantwoordelijkheid te ontlopen;
- SUN trof geen maatregelen om de kwaliteit na te gaan en te waarborgen, besteedde geen zorg aan de realiseerbaarheid van het project, de opvolging en bijsturing ervan.

De rechtbank achtte het misdrijf toerekenbaar aan zowel de KBVB als SUN.

De rechtbank achtte de tenlastelegging in hoofde van ORANJECAMPING niet bewezen; deze was slechts onderaannemer. Dat ORANJECAMPING het concept mee bedacht, de prijszetting mee bepaalde, informatie aanleverde en een informatieblad verspreidde, tilde haar niet tot het niveau van reisorganisator. Zij had dus niet de vereiste hoedanigheid om een inbreuk te begaan op art. 5 Reiscontractenwet.

De rechtbank besliste om voormelde redenen het volgende op strafgebied:

- In de tenlastelegging werd geschrapt: *"niet over de vereist [sic] uitbatingsvergunningen in Brazilië beschikte en"*;
- SUN en de KBVB kregen elk een geldboete van 500 euro na opdeciemen op 3.000 euro gebracht;
- ORANJECAMPING werd vrijgesproken.

Op burgerlijk gebied werd het volgende beslist:

- de rechtbank was niet bevoegd om de vorderingen tegen ORANJECAMPING te beoordelen;
- de rechtbank kende een aantal vorderingen van burgerlijke partijen (gedeeltelijk) toe en hield voor de vorderingen van A EN CO en andere gebeurlijke schadelijders de burgerlijke belangen aan, omdat hun schade niet met zekerheid kon worden vastgesteld.

De rechtbank besliste het volgende (Stuk D A EN CO):

op strafgebied:

- de tenlastelegging werd aangepast door schrapping van: *"niet over de vereist [sic] uitbatingsvergunningen in Brazilië beschikte en"*;
- de inbreuk op art. 5 Reiscontractenwet was bewezen;
- SUN en de KBVB kregen elk een geldboete van 500 euro na opdeciemen op 3.000 euro gebracht;
- ORANJECAMPING werd vrijgesproken.

op burgerlijk gebied:

- de rechtbank was niet bevoegd om de vorderingen tegen ORANJECAMPING te beoordelen;
- de rechtbank kende een aantal vorderingen van burgerlijke partijen (gedeeltelijk) toe en hield voor de vorderingen van A EN CO en andere gebeurlijke schadelijders de burgerlijke belangen aan, omdat hun schade niet met zekerheid kon worden vastgesteld.

d) *Vrijspraak in hoger beroep van SUN en de KBVB*

41.
De KBVB, SUN en vervolgens het OM tekenden hoger beroep aan tegen voormeld vonnis van de correctionele rechtbank.

Het OM deed afstand van zijn hoger beroep tegen de drie beklaagden.

Bij arrest van **26.02.2019** oordeelde het hof als volgt:

- de ten laste gelegde feiten bleven strafbaar onder de Nieuwe Reiscontractenwet[7];
- de eerste rechter had oordeelkundig de tenlastelegging verbeterd met de weglating van de woorden *"niet over de vereiste uitbatingsvergunningen in Brazilië beschikte en"*; het hof maakte zich de overwegingen desbetreffend van de eerste rechter eigen;
- *"Samen met de eerste rechter stelt het hof vast aan de hand van de elementen uit het strafdossier en de voorgelegde stukken dat zowel de beklaagde KBVB vzw als de beklaagde SUN REIZEN nv als een reisorganisator moeten beschouwd worden. Het hof verwijst in dat verband naar de omstandige, oordeelkundige en pertinente motieven van de eerste rechter die het tot de zijne maakt.";*
- *"De eerste rechter oordeelde terecht dat de uitgebreide beschrijvingen en foto's van de voorgestelde reis op de website "brazil.belgianreddevils.be/devillage-arrangementen"* een reisbrochure uitmaakte in de zin van de Reiscontractenwet."

- *"5.*
  Artikel 33 van de Wet Reiscontract sanctioneert een inbreuk op artikel 5 van die wet.

  Wanneer aan een reiziger een brochure wordt verstrekt, dient deze de in artikel 5 wet reiscontract omschreven relevante gegevens te bevatten.
  Deze informatie moet bovendien in deze brochure op de door artikel 5 van de voormelde wet omschreven wijze worden vermeld.

  Het hof stelt vast dat de brochure die in casu aan de reizigers ter beschikking werd gesteld de overeenkomstig artikel 5 van de Wet reiscontract verplichte vermeldingen op nauwkeurige, leesbare, ondubbelzinnige en goed zichtbare wijze bevat."

Het hof oordeelde evenwel dat de vermeende tekortkomingen niet door art. 33 Reiscontractenwet werden gesanctioneerd:

> *"Wanneer echter naar het oordeel van de reiziger van het in de brochure geformuleerde aanbod zou worden afgeweken of de erin opgenomen diensten gebrekkig zouden zijn uitgevoerd (bv. wat de prijs, de gebruikte vervoermiddelen, de huisvesting, de maaltijden, ... betreft), dan worden deze tekortkomingen niet door artikel 33 van de Wet Reiscontract gesanctioneerd.*

[7] Op 01.07.2018 trad de wet van 21 november 2017 betreffende de verkoop van pakketreizen, gekoppelde reisarrangementen en reisdiensten (hierna de "Nieuwe Reiscontractenwet") in werking.

Overeenkomstig artikel 6 van de Wet Reiscontract binden de gegevens in de reisbrochure de reisorganisator die de brochure heeft uitgegeven, waardoor klachten die betrekking hebben op de uitvoering van de overeenkomst mogelijks aanleiding zouden kunnen geven tot het vaststellen van een contractuele wanprestatie.

De door de burgerlijke partijen geuite grieven hebben naar het oordeel van het hof betrekking op een beweerd niet voldoen aan het in de hoger vermelde brochure geformuleerde aanbod.

Deze vermeende tekortkomingen vallen niet onder het toepassingsgebied van de artikelen 5 juncto 33 van de Wet Reiscontract.

Zij behoren op grond van artikel 6 van de Wet Reiscontract desgevallend tot het handelsrechtelijk/burgerrechtelijk discours."

Gelet op de vrijspraak van SUN, de KBVB en ORANJECAMPING achtte het hof zich niet bevoegd om te oordelen over de vorderingen van de burgerlijke partijen.

Het wordt niet betwist dat het arrest van 26.02.2019 van het hof van beroep inmiddels kracht van gewijsde heeft verworven.

5. Huidige procedure

42.
De heer A heeft SUN en de KBVB gedagvaard met een exploot betekend op **23.01.2015**, teneinde (samengevat) in hoofdorde de reisovereenkomst gesloten op 24.02.2014, te doen nietig verklaren, minstens te ontbinden, met terugbetaling van de door hem betaalde sommen, meer interesten en bijkomende schadevergoeding, en hen zodoende *in solidum*, de ene bij gebreke van de andere, te veroordelen tot betaling aan hem van 4.145,41 euro in hoofdsom, meer interesten en kosten; ondergeschikt, hen solidair, *in solidum*, de ene bij gebreke van de andere, te veroordelen tot betaling aan hem van 3.025 euro in hoofdsom, meer interesten en kosten.

SUN en de KBVB hebben ORANJECAMPING gedagvaard met een exploot betekend op **25.02.2015**, teneinde ORANJECAMPING gedwongen te doen tussenkomen in onderhavige procedure en SUN en de KBVB te vrijwaren voor alle veroordelingen die tegen hen zouden worden uitgesproken ingevolge de problemen in Devillage, meer kosten.

ORANJECAMPING heeft CAMPING BRASIL gedagvaard met een exploot betekend op **27.05.2015**, teneinde CAMPING BRASIL gedwongen te doen tussenkomen in onderhavige procedure en ORANJECAMPING te vrijwaren voor alle veroordelingen die tegen haar zouden worden uitgesproken ingevolge de problemen in Devillage, meer kosten.

De heer en anderen, 201 personen in het totaal, hebben, soms individueel, soms met meerderen tegelijk, een verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst neergelegd op diverse data tussen **19 en 26.06.2015**, teneinde (samengevat) in hoofdorde de reisovereenkomst

gesloten met hen, te doen nietig verklaren, minstens te ontbinden, met terugbetaling van de door hen betaalde sommen, meer interesten en bijkomende schadevergoeding, en SUN en de KBVB solidair, *in solidum*, de ene bij gebreke van de andere, te veroordelen tot betaling van de in de verzoekschriften opgenoemde bedragen in hoofdsom, meer interesten en kosten; ondergeschikt, hen solidair, *in solidum*, de ene bij gebreke van de andere, te veroordelen tot betaling van de in de verzoekschriften opgenoemde bedragen in hoofdsom, meer interesten en kosten.

B EN CO hebben op **09.07.2015** een verzoekschrift in vrijwillige tussenkomst neergelegd, teneinde (samengevat) in hoofdorde de reisovereenkomst gesloten op 18.03.2014, te doen nietig verklaren, minstens te ontbinden, met terugbetaling van de door hen betaalde sommen, meer interesten en bijkomende schadevergoeding, en hen zodoende solidair, *in solidum*, de ene bij gebreke van de andere, te veroordelen tot betaling aan B van 9.031,80 euro in hoofdsom, meer interesten en kosten, aan de heer L van 4.750 euro in hoofdsom, meer interesten en kosten en aan de heer D van 4.750 euro in hoofdsom, meer interesten en kosten; ondergeschikt, hen solidair, *in solidum*, de ene bij gebreke van de andere, te veroordelen tot betaling aan B van 6.798 euro in hoofdsom, meer interesten en kosten, aan de heer L van 4.750 euro in hoofdsom, meer interesten en kosten en aan de heer D van 4.750 euro in hoofdsom, meer interesten en kosten.

43.
Bij tussenvonnis van **01.12.2015** heeft de rechtbank een conclusiekalender bepaald.

Bij tussenvonnis van **22.02.2018** heeft de rechtbank de zaak naar de bijzondere rol verwezen in toepassing van art. 4 V.T.Sv., tot er een eindbeslissing zou tussenkomen in de strafprocedure die dan hangende was voor de 15de kamer van het hof van beroep te Brussel.

Na beëindiging van de strafprocedure werd huidige procedure terug geactiveerd.

IV. ONTVANKELIJKHEID

44.
De KBVB vordert om de vordering in ondergeschikte orde van A EN CO en B EN CO, nl. de vorderingen in schadevergoeding, onontvankelijk, minstens ongegrond te verklaren, minstens opzichtens de KBVB. Bij nader inzicht blijkt het om een betwisting te gaan die het bestaan van schade in hoofde van bepaalde partijen betreft en bijgevolg de grond van de zaak aanbelangt. Die betwisting zal later worden beslecht.

Er zijn geen andere excepties van onontvankelijkheid door partijen opgeworpen. De rechtbank zelf stelt geen ambtshalve op te werpen middelen van onontvankelijkheid vast.

Alle vorderingen zijn ontvankelijk.

V. GEGRONDHEID

1. Nietigheid

45.
Eisers stellen dat zij een reisovereenkomst aangingen met SUN voor een pakketreis en de KBVB hoofdelijk mee gehouden is voor de uitvoering van het contract als reisorganisator, minstens reisbemiddelaar, minstens als verstrekker van misleidende reclame.

Eisers[8] vorderen in hoofdorde de ontbinding/nietigheid van de overeenkomst wegens ongeoorloofde oorzaak of dwaling (p. 21 conclusie A EN CO). Zij stellen dat de overeenkomst behept is met nietigheid en de ontbinding overeenkomstig art. 1184 oud BW zich opdringt omwille van wilsgebreken waaronder dwaling en bedrog (p. 48 en 49 conclusie A EN CO). In het dispositief vorderen zij de nietigverklaring, minstens de ontbinding van de met hen gesloten reisovereenkomsten.

De nietigverklaring van een overeenkomst brengt met zich mee dat zij geacht wordt nooit te hebben bestaan, omdat zij niet op rechtsgeldige wijze tot stand is gekomen. Dit wil zeggen dat partijen moeten worden hersteld in hun oorspronkelijke toestand. In hoofdorde wordt volledige terugbetaling gevraagd van de reissom, meer schadevergoeding.

Een ontbinding van een overeenkomst onderstelt daarentegen dat zij wel degelijk op geldige wijze is tot stand gekomen, maar er bv. omwille van de wanprestatie van een contractspartij een einde aan de overeenkomst moet worden gesteld, zodat geen van de partijen er verder nog uitvoering aan dient te geven, desgevallend met schadevergoeding lastens de in gebreke blijvende partij. Een ontbinding heeft in principe enkel nog belang wanneer de uitvoering van de overeenkomst nog lopende is, hetgeen hier niet het geval is.

In het voorliggende geval kan uit de argumentatie in de conclusies afgeleid worden dat eisers in hoofdorde doelen op een nietigheid omwille van een gebrek bij de totstandkoming van de overeenkomst.

46.
Eisers stellen concreet dat de reisovereenkomst nietig is, omdat de camping waar aan de overeenkomst uitvoering werd gegeven, niet was vergund voor het uitbaten van een camping. Eisers stellen dat bij gebrek aan vergunning één van de hoofdbestanddelen van de overeenkomst, zijnde het verblijf op een camping, niet aanwezig was, waaruit de rechtbank afleidt dat eisers eveneens aanvoeren dat het voorwerp van de overeenkomst ontbrak.

47.
Eisers gaan voorbij aan het door verweerders opgeworpen gezag van gewijsde van hetgeen de strafrechter hierover reeds heeft beslist.

Ter herinnering:

---

[8] B EN CO sluiten zich in conclusie aan bij hetgeen A EN CO hierover in conclusie betogen.

De KBVB, SUN en ORANJECAMPING werden midden 2016 voor de correctionele rechtbank te Brussel gedaagd met als tenlastelegging tussen 01.01.2014 en 05.07.2014, in overtreding van de artikelen 5 en 33 van de Reiscontractenwet, *"Als reisorganisator niet de nodige relevante gegevens te hebben verstrekt, overeenkomstig art. 5 inzonderheid de huisvesting, de ligging, de categorie of het comfort en de belangrijkste kenmerken ervan, alsmede de goedkeuring en de toeristische indeling ervan, overeenkomstig de voorschriften van het ontvangende land, waarbij de reiziger gewezen moet worden op het verschil tussen deze klassering en de normen die toepasselijk zijn in België, om namelijk niet in de nodige accommodatie en comfort te voorzien zoals aangegeven werd in de brochure (stuk 3, stukkenbundel burgerlijke partij) alsook op de websites, onder méér door een camping te voorzien welke niet over de vereiste uitbatingsvergunningen in Brazilië beschikte en feitelijk geen geschikte accommodatie was."* [9]

Bij vonnis van 23.12.2016 (Stuk D A EN CO) oordeelde de correctionele rechtbank dat het niet vergunde karakter van de camping in Brazilië op het moment van het WK niet bewezen was. Het was volgens de strafrechter immers niet duidelijk wat allemaal werd begrepen onder de wel vergunde omschrijving "clubactiviteit". Hij voegde toe dat een tijdelijk evenement inclusief tentenkamp daar misschien onder viel. De strafrechter besliste daarop dat dat onderdeel van de tenlastelegging diende te worden geschrapt. In het dispositief van het vonnis verbeterde de correctionele rechter de tenlastelegging door het volgende te schrappen *"niet over de vereist [sic] uitbatingsvergunningen in Brazilië beschikte en"*.

In hoger beroep, oordeelde het hof van beroep te Brussel bij arrest van 26.02.2019 dat de eerste rechter oordeelkundig de tenlastelegging had verbeterd met de weglating van de woorden *"niet over de vereiste uitbatingsvergunningen in Brazilië beschikte en"*. Het hof maakte zich de overwegingen desbetreffend van de eerste rechter eigen.

Het wordt niet betwist dat het arrest inmiddels kracht van gewijsde heeft.

Door de concrete omschrijving in de tenlastelegging van het ontbreken van een vergunning voor de camping en de weglating van die tenlastelegging omwille van het ontbreken van zeker bewijs, heeft de strafrechter definitief, voor zeker en noodzakelijk beslist, dat het niet met zekerheid vaststond dat het de camping destijds aan de vereiste vergunning ontbrak.

48.
Deze rechter dient het gezag van het strafrechtelijk gewijsde te eerbiedigen en zal de kwestie niet aan een nieuw onderzoek onderwerpen.

Bovendien worden er geen nieuwe elementen bijgebracht die duidelijkheid over de zaak kunnen verschaffen. Het staat vast dat er een vergunning voor clubactiviteit was en wat dat inhoudt, kan niemand van de partijen uitleggen.

De ingeroepen grond tot nietigverklaring (dan wel ontbinding) van de reisovereenkomst is bijgevolg niet bewezen.

---

[9] De rechtbank onderlijnt.

2. Tekortkomingen - aansprakelijkheid

49.
Ondergeschikt vorderen eisers een in conclusie nader bepaalde schadevergoeding uit hoofde van contractuele wanprestatie. Zij vorderen dat SUN en de KBVB daartoe *"hoofdelijk en ondeelbaar, solidair, in solidum, minstens de ene bij gebreke aan de andere"* zouden worden veroordeeld.

a) Hoedanigheid reisorganisator

Standpunten

50.
Eisers stellen dat ofschoon SUN de eigenlijke contractant is voor de reisovereenkomst en ook de facturen uitschreef, zowel SUN als de KBVB, die de reisformule via haar website promootte en de supporters aanspoorde om op het aanbod in te tekenen, moeten worden beschouwd als reisorganisator, zoals ook de strafrechter besliste. Eisers beroepen zich op het gezag van het strafrechtelijk gewijsde.

Minstens moet de KBVB volgens hen als reisbemiddelaar en op grond van art. 1382 BW aansprakelijk worden beschouwd.

51.
De KBVB betwist dat de uitspraken van de strafrechter als zou zij als reisorganisator moeten worden beschouwd, gezag van gewijsde hebben. Volgens de KBVB voldoet de uitspraak van de strafrechter hierover niet aan de vereiste dat hij hierover "zeker en noodzakelijk" heeft beslist om tot zijn oordeel te komen, *in casu* de vrijspraak. De KBVB voert aan dat zij niet werd vrijgesproken omdat zij een reisorganisator zou zijn en/of een brochure zou hebben opgesteld, maar omdat de aantijging aan haar adres als zou zij een reisorganisator zijn die een brochure had opgesteld waarvan vervolgens werd afgeweken, niet strafbaar is onder art. 5 *juncto* 33 Reiscontractenwet. De uitspraak van de strafrechter heeft volgens haar geen gezag van gewijsde wegens het niet zekere en noodzakelijke karakter wat betreft de onderdelen "reisorganisator" en "opstellen van een brochure" van de uitspraak.

52.
Hoewel SUN zich beroept op het gezag van gewijsde van de hiervoor vermelde strafrechtelijke beslissingen, stelt zij desalniettemin dat zij niet als reisorganisator kan worden aanzien, maar enkel optrad als *"1) leverancier van de chartervluchten tussen België en Brazilië aan de KBVB ten voordele van de supporters van de KBVB die zich naar DeVillage wouden begeven met deze speciale "rode duivels" vluchten in plaats met gewone lijnvluchten, 2) als administratieve afhandelaar van de boekingen via de website van de KBVB."* Verder stelt SUN: *"**De reisorganisator in deze was de KBVB die tevens instond voor de voorstelling en de inrichting van de accommodatie in het tijdelijk tentenkamp** DeVillage samen met haar onderaannemer De Oranjecamping."*

Beoordeling

53.
Het gezag van het rechterlijk gewijsde is beperkt tot wat de rechter over een punt in betwisting heeft beslist en wat, wegens de voor hem gebrachte betwisting waarover de partijen tegenspraak hebben kunnen voeren, de noodzakelijke grondslag, ook impliciet, van zijn beslissing vormt. (zie: Cass. (2e k.) AR P.07.0979.F, 12 december 2007 (F.S. / Winterthur Europe Assurances)) Het gezag van het rechterlijk gewijsde strekt zich niet enkel uit tot hetgeen de rechter over een betwist punt heeft beslist, maar ook tot hetgeen, ingevolge het geschil dat voor de rechter was gebracht en waarover de partijen daadwerkelijk de mogelijkheid hebben gehad om tegenspraak te voeren, de noodzakelijke, zij het impliciete grondslag van zijn beslissing vormt (zie: Cass. AR C.19.0188.N, 9 januari 2020, RW 2020-21, 15).

54.
Ter herinnering: de KBVB, SUN en ORANJECAMPING werden midden 2016 voor de correctionele rechtbank te Brussel gedaagd met als tenlastelegging tussen 01.01.2014 en 05.07.2014, in overtreding van de artikelen 5 en 33 van de Reiscontractenwet:

> *"Als reisorganisator niet de nodige relevante gegevens te hebben verstrekt, overeenkomstig art. 5 inzonderheid de huisvesting, de ligging, de categorie of het comfort en de belangrijkste kenmerken ervan, alsmede de goedkeuring en de toeristische indeling ervan, overeenkomstig de voorschriften van het ontvangende land, waarbij de reiziger gewezen moet worden op het verschil tussen deze klassering en de normen die toepasselijk zijn in België, om namelijk niet in de nodige accommodatie en comfort te voorzien zoals aangegeven werd in de brochure (stuk 3, stukkenbundel burgerlijke partij) alsook op de websites, onder méér door een camping te voorzien welke niet over de vereiste uitbatingsvergunningen in Brazilië beschikte en feitelijk geen geschikte accommodatie was."* [10]

Bij het voormelde vonnis van 23.12.2016 ging de correctionele rechtbank als volgt te werk:

Om de toepasselijkheid van de Reiscontractenwet te beoordelen, ging de correctionele rechtbank eerst na of er sprake was van een contract tot reisorganisatie. Hij stelde vervolgens vast dat er sprake was van een contract tot reisorganisatie als bedoeld in art. 1, 1° Reiscontractenwet (p. 23).

Daarna ging de rechter na of er sprake was van de omstandigheid in het kader waarvan de tenlastelegging speelt, nl. *"Indien aan de reiziger een brochure wordt verstrekt"*.[11] De rechter stelde vervolgens vast dat de concrete wijze van informatieverstrekking onmiskenbaar een brochure uitmaakte in de zin van art. 5 Reiscontractenwet (p. 24).

---

[10] De rechtbank onderlijnt.
[11] De rechtbank onderlijnt.

In een volgende stap ging de rechter de betekenis na van het voorschrift van art. 5 Reiscontractenwet. Hij besloot dat de brochure:

> *"geen vrijblijvende folder is waarvan kon afgeweken worden, "maar wel een document dat de kenmerken van de aangeboden reis precies en nauwkeurig moet beschrijven, waaruit met andere woorden de plicht voortvloeit de in de brochure voorgestelde reis effectief te realiseren en vice versa: de brochure mag geen reis voorspiegelen die vervolgens niet in de praktijk wordt gebracht.*
> *[...]*
> *Een informatieverstrekking die gepaard gaat met een lichtzinnigheid op het vlak van de zorg voor het effectief nakomen van de beschreven reis en al haar kwaliteiten, vormt bijgevolg ook een inbreuk op de informatieverbintenis.*
> *[...]*
> *Uiteraard is het niet voldoende dat de door artikel 5 van de Wet van 16 februari 1994 vereiste informatie louter formeel aanwezig is [...]. [...] een onaanvaardbaar verschil tussen die beschrijving en de realiteit is gelijk te stellen met de afwezigheid van informatie. [...]"* (p. 26)

Dan onderzocht de rechter de klachten van de reizigers en de getroffen maatregelen:

- *"Uit de overeenstemmende verklaringen van de verschillende reizigers in het strafdossier, het foto- en videomateriaal, de door burgerlijke partijen bijgebrachte stukken, de verklaringen van alle betrokken organisatoren dat er wel degelijk ernstige problemen waren en de nood die alle organisatoren voelden om compensaties aan te bieden, vloeit voort dat de voorgespiegelde standaarden niet werden bereikt en de camping – zeker voor de personen die in de hogere categorieën boekten – ver beneden de gewekte verwachtingen bleef.*
  De door de brochure geschapen verwachtingen gingen bijna tot het niveau van een vakantiepark met vaste wooneenheden, terwijl de werkelijkheid op de meest cruciale punten, zoals het sanitair, de wifi en het veiligheidsgevoel (tenten onder een aftands uitziend afdak), nog niet de standaard van een doorsneecamping bereikte. De discrepantie tussen de brochure en de realiteit was met andere woorden zeer groot en doorslaggevend."[12] (p. 27, randnummer 8)
- SUN, de KBVB en ORANJECAMPING bewezen niet tijdig aan de ongemakken, die structureel waren, te hebben verholpen;
- de reizigers die een ander onderkomen zochten, namen een verantwoorde beslissing;
- onvoorzienbare, externe omstandigheden zoals een zware storm of vernieling door dronken supporters, of nog de beweerde nonchalance en desorganisatie in de Braziliaanse samenleving of inefficiënte regelgeving of bureaucratie werden niet aannemelijk gemaakt; de discrepantie tussen het in de brochure geformuleerde aanbod en de realiteit was niet te wijten aan overmacht.

Na de (in zijn ogen) belastende feiten te hebben vastgesteld, onderzocht de rechter de toerekening in het algemeen en het begrip reisorganisator:

> *"1.*
> *Geen van de drie beklaagden ziet zich als reisorganisator. Elk van hen menen [sic] dat ze om die reden het misdrijf niet kunnen gepleegd hebben.*

[12] De rechtbank onderlijnt.

[...]
Uit de samenhang tussen de artikelen 5 en 6 van de Wet van 16 februari 1994 en de doelstelling ervan de informatie-uitwisseling tussen de contractpartijen te regelen, vloeit voort dat de verbintenis die in artikel 5 van de genoemde wet is onderschreven, rust op de reisorganisator (of reisbemiddelaar). Bijgevolg kan die verbintenis ook enkel geschonden worden door een persoon die de hoedanigheid van reisorganisator (of reisbemiddelaar) heeft.
[...]
4.
Artikel 1,3°, van de Wet van 16 februari 1994 omschrijft als reisorganisator:
[...]
Het betreft een zeer ruime en flexibele definitie die iedere persoon omvat die een georganiseerde reis aanbiedt. [...] Wat telt is de feitelijke handeling: het aanbieden van een georganiseerde reis.
[..]
Ten slotte laat de ruime definitie ook toe om met betrekking tot één en hetzelfde reispakket te spreken van meer dan één reisorganisator. [...]

Over de toerekening aan de KBVB in het bijzonder, na de algemene uiteenzetting over het begrip "reisorganisator":
"[...]
2.
Uit al die elementen kan niet anders dan besloten worden dat de KBVB de betrokken reispakketten te koop heeft aangeboden en effectief via haar website verkocht heeft. Zoals gezegd, is het feit dat die activiteit niet tot haar gebruikelijke taken behoort, niet relevant. Ook het inschakelen van anderen bij het op poten zetten en logistiek ondersteunen van het aanbod, het administratief afhandelen van de reiscontracten of het uitvoeren van de verschillende onderdelen van de reispakketten, doen generlei afbreuk aan de realiteit dat de KBVB de reispakketten aan het publiek heeft aangeboden en verkocht."

Over de toerekening aan SUN in het bijzonder, na de toerekening aan de KBVB:
"1.
[...]
Uit al die elementen vloeit onmiskenbaar voort dat de nv Sun Reizen de hoedanigheid had van reisorganisator en kan beschouwd worden – naast de KBVB – als een onderneming die reispakketten aanbood en verkocht aan de consumenten. Zij heeft het reisaanbod mede onderschreven en kracht bijgezet. Dat zij geen direct contact zou hebben gehad met de verantwoordelijken van de camping, is irrelevant aangezien dat element niets te maken heeft met het aanbieden en verkopen van de reizen."

Over de toerekening aan ORANJECAMPING in het bijzonder, na de toerekening aan SUN:
"1.
[...]

De bv Oranjecamping was met andere woorden geen reisorganisator in de zin van artikel 1, 3°, van de Wet van 16 februari 1994.
[...]
2.
De bv Oranjecamping ontbeert aldus de vereiste hoedanigheid om een inbreuk te kunnen begaan op artikel 5 van de Wet van 16 februari 1994. [...]"

55.
Met andere woorden: gelet op de formulering van de tenlastelegging die specifiek de hoedanigheid van de dader voorzag "als reisorganisator", heeft de strafrechter noodzakelijkerwijze de hoedanigheid onderzocht van de 3 beklaagden en vastgesteld dat zowel de KBVB als SUN de hoedanigheid van reisorganisator hadden. De rechtbank achtte het misdrijf daarom toerekenbaar aan zowel de KBVB als SUN. De rechtbank achtte de tenlastelegging in hoofde van ORANJECAMPING niet bewezen; deze was slechts onderaannemer. Dat ORANJECAMPING het concept mee bedacht, de prijszetting mee bepaalde, informatie aanleverde en een informatieblad verspreidde, tilde haar niet tot het niveau van reisorganisator. Zij had dus niet de vereiste hoedanigheid om een inbreuk te begaan op art. 5 Reiscontractenwet.

De strafrechter beoordeelde de hoedanigheid van de 3 beklaagden *na* de inbreuk te hebben vastgesteld en *na* te hebben vastgesteld dat de regels inzake mededaderschap niet van toepassing waren. De strafrechter besliste met zekerheid, zo blijkt uit zijn overwegingen, dat de KBVB en SUN reisorganisator waren in de zin van de Reiscontractenwet en ORANJECAMPING dat niet was. Zijn beslissing was tevens noodzakelijk om het vastgestelde misdrijf (nl. de tekortkomingen) te kunnen toerekenen aan SUN en de KBVB en ORANJECAMPING ervan vrij te spreken.

56.
Dat de inbreuk op art. 5 door eenieder kan worden begaan, zoals de KBVB stelt, is niet correct en kan niet worden afgeleid uit de formulering *"Zij die de bepalingen overtreden van de artikelen 5"* in art. 33 Reiscontractenwet. Art. 5 luidt: *"Indien aan de reiziger een brochure wordt verstrekt, moet deze nauwkeurig, leesbaar, ondubbelzinnig en goed zichtbaar de prijs vermelden, evenals de relevante gegevens over : [...]."* Art. 6 luidt: *"De gegevens in de reisbrochure binden de reisorganisator of de reisbemiddelaar die de brochure hebben uitgegeven, [...]"*. Uit de bepalingen van de Reiscontractenwet en meer bepaald de samenlezing van art. 5 en art. 6 vloeit voort dat de strafbepaling van art. 33 en meer bepaald diegene die betrekking heeft op een inbreuk op art. 5, zich richt tot de reisorganisator en de reisbemiddelaar. Het onderzoek naar de hoedanigheid was dus noodzakelijk.

57.
De beslissing van de correctionele rechtbank werd hervormd in hoger beroep in die zin dat ook SUN en de KBVB werden vrijgesproken.

Ter herinnering: bij arrest van 26.02.2019 stelde het hof eerst vast dat de feiten van de tenlastelegging, indien bewezen, strafbaar bleven onder de Nieuwe Reiscontractenwet. Het

hof ging de omschrijving van de tenlastelegging na en stelde vast dat de eerste rechter oordeelkundig de tenlastelegging had verbeterd met de weglating van de woorden *"niet over de vereiste uitbatingsvergunningen in Brazilië beschikte en;"*. Het hof maakte zich de overwegingen desbetreffend van de eerste rechter eigen.

Daarop besloot ook de appelrechter tot de toepasselijkheid van de wet na te hebben vastgesteld dat er wel degelijk een reiscontract was in de zin van de wet. (p. 17)

Vervolgens ging ook de appelrechter na wie de verplichting van art. 5 (waarop een inbreuk werd verweten) diende na te leven, stelde hij noodzakelijkerwijze vast dat a) de verplichting bestond in hoofde van de reisorganisator en b) zowel SUN als de KBVB de hoedanigheid van reisorganisator hadden. Hierover was immers betwisting:

> *"Samen met de eerste rechter stelt het hof vast aan de hand van de elementen uit het strafdossier en de voorgelegde stukken dat zowel de beklaagde KBVB vzw als de beklaagde SUN REIZEN nv als een reisorganisator moeten beschouwd worden. Het hof verwijst in dat verband naar de omstandige, oordeelkundige en pertinente motieven van de eerste rechter die het tot de zijne maakt.*
> *Uit een samen lezen van de artikelen 5 en 6 van de Wet Reiscontract volgt dat de verbintenis die in artikel 5 van die wet is omschreven, rust op de reisorganisator. "*

Vervolgens onderzocht ook de appelrechter of de vereiste omstandigheid "indien een brochure wordt verstrekt" zich had gerealiseerd en concludeerde hij dat dat het geval was en de eerste rechter terecht oordeelde dat de uitgebreide beschrijvingen en foto's van de voorgestelde reis op de website een reisbrochure uitmaakte in de zin van de Reiscontractenwet.

De appelrechter ging vervolgens over tot de beoordeling van de materiële kern van het misdrijf door een analyse van het gebod van art. 5 waarop een inbreuk werd verweten:

> *"5.*
> *Artikel 33 van de Wet Reiscontract sanctioneert een inbreuk op artikel 5 van die wet. Wanneer aan een reiziger een brochure wordt verstrekt, dient deze de in artikel 5 wet reiscontract omschreven relevante gegevens te bevatten.*
> *Deze informatie moet bovendien in deze brochure op de door artikel 5 van de voormelde wet omschreven wijze worden vermeld."*

Dan stelde de appelrechter vast dat het voorschrift van art. 5 werd nageleefd:

> *"Het hof stelt vast dat de brochure die in casu aan de reizigers ter beschikking werd gesteld de overeenkomstig artikel 5 van de Wet reiscontract verplichte vermeldingen op nauwkeurige, leesbare, ondubbelzinnige en goed zichtbare wijze bevat."*

Vervolgens knoopte de appelrechter aan met hetgeen de eerste rechter daarover had geoordeeld:

> *"Wanneer echter naar het oordeel van de reiziger van het in de brochure geformuleerde aanbod zou worden afgeweken of de erin opgenomen diensten gebrekkig zouden zijn uitgevoerd (bv. wat de prijs, de gebruikte vervoermiddelen, de*

huisvesting, de maaltijden, ... betreft), dan worden deze tekortkomingen niet door artikel 33 van de Wet Reiscontract gesanctioneerd.
[...]
Deze vermeende tekortkomingen vallen niet onder het toepassingsgebied van de artikelen 5 juncto 33 van de Wet Reiscontract"
Zij behoren op grond van artikel 6 van de Wet Reiscontract desgevallend tot het handelsrechtelijk/burgerrechtelijk discours."

Om tot die materiële kern van het misdrijf te komen diende de appelrechter de hoedanigheid van SUN en de KBVB noodzakelijkerwijze vast te stellen, om te kunnen nagaan of de feitelijke gedragingen die *zij* als reisorganisator hadden gesteld m.b.t. de brochure al dan niet een inbreuk vormden op art. 5. Het ging niet om handelingen van eender wie, niet om handelingen van de KBVB en SUN in hun algemene en abstracte hoedanigheid, maar wel in hun specifieke hoedanigheid van reisorganisator van de kwestieuze reis naar Brazilië in het kader van het WK en wel specifiek m.b.t. de concreet verstrekte brochure. De strafrechter oordeelde dat de brochure in kwestie beantwoordde aan de vereisten van art. 5. De afwijkingen die de eerste rechter had vastgesteld, konden niet als een inbreuk op het gebod van art. 5 worden beschouwd.

Uit het voorgaande vloeit voort dat de strafrechter voor zeker en noodzakelijk heeft beslist dat zowel de KBVB als SUN in deze moeten worden beschouwd als de reisorganisator in de zin van de Reiscontractenwet.

58.
Ten overvloede, schaart onderhavige rechtbank zich volledig achter het standpunt van de strafrechter over de aanwezigheid van de hoedanigheid van reisorganisator in hoofde van SUN en de KBVB en de afwezigheid ervan in hoofde van ORANJECAMPING. De hiervoor en in het vonnis en arrest weergegeven overwegingen desbetreffend zijn pertinent en de rechtbank maakt ze zich eigen. Die overwegingen vinden ondersteuning in het hiervoor weergegeven feitenrelaas, o.m. over maar niet beperkt tot de manier waarop SUN en de KBVB zich profileerden en gedroegen opzichtens de (kandidaat) reiziger, de vermeldingen op de website van de KBVB, de facturatie door SUN, de samenstelling van het reispakket, het uitwerken van het pakket, de feitelijke betrokkenheid in de uitvoering van het reispakket, enz.

59.
De rechtbank wijst erop dat de strafrechter bij de vaststelling van de hoedanigheid van reisorganisator geen onderscheid heeft gemaakt in functie van het concrete reispakket dat de eiser heeft aangeschaft en of dat al of niet de component vervoer (vluchten en andere verplaatsingen) bevatte. De bewering van SUN dat de Reiscontractenwet niet van toepassing zou zijn op de reizigers die geen vlucht hadden geboekt en SUN om die reden alleszins opzichtens die reizigers niet als reisorganisator kan worden beschouwd, houdt dus niet stand. Bovendien bepaalt art. 1, 3° Reiscontractenwet uitdrukkelijk dat het gaat om de handeling *"verkoopt of ten verkoop aanbiedt"*. De eigenlijke voltrekking van de verkoop is dus niet constitutief voor de hoedanigheid. Ten slotte omvatte het pakket naast de logies en het vervoer (intercontinentaal en/of lokaal) ook de maaltijden en een entertainment pakket,

zodat het reispakket in kwestie de 3 diensten bedoeld in art. 1, 1° Reiscontractenwet omvatte en de reizigers die niet opteerden voor vervoer in ieder geval een reispakket verwierven met 2 van de 3 diensten.

b) Aansprakelijkheid reisorganisator

60.
De art. 17 en 18 Reiscontractenwet bepalen de aansprakelijkheid van de reisorganisator als volgt:

> *"Art. 17*
> *De reisorganisator is aansprakelijk voor de goede uitvoering van het contract, overeenkomstig de verwachtingen die de reiziger op grond van de bepalingen van het contract tot reisorganisatie redelijkerwijs mag hebben, en voor de uit het contract voortvloeiende verplichtingen, ongeacht of deze verplichtingen zijn uit te voeren door hemzelf dan wel door andere verstrekkers van diensten en zulks onverminderd het recht van de reisorganisator om deze andere verstrekkers van diensten aan te spreken.*
>
> *De reisorganisator is voor de daden en nalatigheden van zijn aangestelden en vertegenwoordigers, handelend in de uitoefening van hun functie, evenzeer aansprakelijk als voor zijn eigen daden en nalatigheden.*
>
> *Art. 18.*
> *§ 1. De reisorganisator is aansprakelijk voor alle schade die de reiziger oploopt wegens de gehele of gedeeltelijke niet-naleving van zijn verplichtingen.*
>
> *§ 2. Hij is niet aansprakelijk ingeval :*
> *1° de tekortkomingen in de uitvoering van het contract toe te schrijven zijn aan de reiziger;*
> *2° deze tekortkomingen, die niet te voorzien waren of niet konden worden vermeden, toe te schrijven zijn aan een derde die vreemd is aan de in het contract bedoelde prestaties;*
> *3° deze tekortkomingen te wijten zijn aan overmacht, zoals gedefinieerd in artikel 14, § 2, b;*
> *4° deze tekortkomingen te wijten zijn aan een gebeurtenis die de reisorganisator zelfs met inachtneming van de grootste zorgvuldigheid niet kon voorzien of verhelpen, waaronder overboeken niet is begrepen.*
>
> *§ 3. In de gevallen, bedoeld in § 1 en § 2 is de reisorganisator tijdens de uitvoering van het contract verplicht al het mogelijke te doen om de in moeilijkheden verkerende reiziger bijstand en hulp te verlenen.*
>
> *De reisorganisator kan in de gevallen bedoeld in § 2, in voorkomend geval, de door hem gemaakte kosten ten laste leggen van de reiziger."*

61.
De KBVB voert aan dat haar geen contractuele wanprestatie kan worden verweten, aangezien er geen overeenkomst werd aangegaan tussen haarzelf en de reiziger. Ze stelt dat art. 1, 3° Reiscontractenwet een onderscheid maakt tussen de handelingen *"verkoopt"* en *"ten verkoop aanbiedt"* om vervolgens te poneren dat zij geen reispakket heeft verkocht. Er is geen verkoopcontract met haar, zij reikte geen bestelbon uit, geen boekingsbevestiging of factuur, zij ontving geen betaling. De reisovereenkomst kwam tot stand met SUN. Zij heeft hoogstens een reispakket te koop aangeboden, hetgeen voor haar andere verplichtingen met zich meebrengt, aldus de KBVB. In dit verband ontwaart zij in de Reiscontractenwet 2 luiken, nl. een luik betreffende de precontractuele fase en een luik betreffende de contractuele fase. In dit laatste meent zij niet betrokken te zijn, nu SUN de bevestiging verzorgde en de naam van de KBVB niet werd vermeld. Er is dus geen contract met haar, zodat zij niet kan gebonden zijn door de informatie die in de brochure werd opgenomen. Art. 9 Reiscontractenwet voorziet dat de reisorganisator een bestelbon overhandigt en art. 10, §1 Reiscontractenwet voorziet dat de bestelbon en het contract minstens de naam en het adres van de reisorganisator moeten vermelden, terwijl in de praktijk noch de bestelbon noch de factuur van haar uitgingen noch haar naam vermeldden. De KBVB meent om die redenen alsnog vrijuit te gaan.

62.
Dergelijke redenering neemt een loopje met de wet. Hiervoor is reeds vastgesteld dat de KBVB net zoals SUN de hoedanigheid heeft van reisorganisator. Art. 17 Reiscontractenwet bepaalt heel duidelijk dat de reisorganisator aansprakelijk is voor de goede uitvoering van het contract én voor de uit het contract voortvloeiende verplichtingen, ongeacht of deze verplichtingen zijn uit te voeren door hemzelf dan wel door andere verstrekkers van diensten. Art. 18 Reiscontractenwet bepaalt vervolgens uitdrukkelijk dat de reisorganisator aansprakelijk is voor alle schade die de reiziger oploopt wegens de gehele of gedeeltelijke niet-naleving van zijn verplichtingen. Hoe de KBVB het ook draait of keert, ongeacht of de bestelbon, de bevestiging of de factuur door iemand anders werd uitgereikt, ongeacht of haar naam daar al dan niet in werd vermeld, ongeacht of de betaling aan iemand anders gebeurde, ongeacht welk contactadres werd opgegeven, ongeacht of zij buiten de uitvoering van het contract zou blijven, enz., als definitief vastgestelde reisorganisator staat zij uit hoofde van de art. 17 en 18 in voor de *goede uitvoering* van het contract en is zij aansprakelijk voor *alle* gebeurlijke schade wegens de niet-naleving van de verplichtingen. De gebeurlijke naleving van de art. 9 en 10 Reiscontractenwet door de *andere* reisorganisator ontslaat de KBVB niet van haar verplichtingen.

63.
De stelling die de KBVB verder ontwikkelt, nl. dat eisers dienen aan te tonen dat zij een niet-contractuele fout heeft begaan die verschillend is en losstaat van een eventuele gebrekkige uitvoering van het contract, houdt om voorgaande redenen dan ook geen steek. Eisers dienen enkel aan te tonen dat zij schade leden ingevolge de gebrekkige uitvoering van het contract. Punt.

64.
Hetgeen hiervoor werd gezegd, geldt vanzelfsprekend ook voor SUN, de andere definitief vastgestelde reisorganisator. De argumenten die zij aanvoert om haar rol in het reispakket te minimaliseren zijn niet relevant wat betreft haar gehoudenheid opzichtens de eisers die kunnen bewijzen schade te hebben geleden door de gebrekkige uitvoering van het reiscontract. Voor de KBVB en SUN geldt kort gezegd: "Samen uit, samen thuis".

65.
Krachtens de Reiscontractenwet zijn SUN en de KBVB als reisorganisator aansprakelijk voor de diensten van de personen op wie zij een beroep deden om de diensten geheel of gedeeltelijk uit te voeren. Hun verwijzingen naar de rol van ORANJECAMPING en CAMPING BRAZIL zijn bijgevolg niet dienstig wat hun gehoudenheid opzichtens eisers betreft.

c) Tekortkomingen

66.
Art. 17 Reiscontractenwet bepaalt dat de reisorganisator aansprakelijk is voor de goede uitvoering van het contract, *"overeenkomstig de verwachtingen die de reiziger op grond van de bepalingen van het contract tot reisorganisatie redelijkerwijs mag hebben"*.

De reisorganisator is gehouden tot een resultaatsverbintenis voor de goede uitvoering van de reisovereenkomst. Concreet houdt dit een vereenvoudiging in van de bewijslast voor de reiziger. Het volstaat aan te tonen dat de beloofde prestaties (in negatieve zin) verschillen van de effectief aangeboden diensten. Een effectieve concrete fout van de reisorganisator moet niet worden aangetoond. De reisorganisator moet leveren wat contractueel was bepaald en wat de reiziger redelijkerwijs mocht verwachten. De reizigers moeten enkel bewijzen dat wat beloofd werd niet werd ingelost. (zie: WYSEUR, B., Reiscontractenwetgeving, *TPR* 2015, afl. 3-4, 1850-1898, randnummers 634 e.v.)

67.
Van bij de eerste persberichten die in november 2013 door de KBVB en ORANJECAMPING werden verspreid, werd de supporters een topervaring en voordelige supportersvluchten beloofd. De heer , directeur marketing & events bij de KBVB, werd geciteerd als volgt: *"[...] We zijn er zeker van dat <u>we samen een topervaring voor alle Belgische supporters op het WK kunnen aanbieden.</u>"*[13]

De informatie die de KBVB op haar website plaatste, schuwde de superlatieven niet:

> *"[...]*
> *Hieronder vind je de verschillende routes die fans in Brazilië kunnen afleggen. Deze routes zijn indicatief, alles hangt nog af van de loting. De prijzen van deze reizen liggen tussen de 2975 euro (weinig reizen en met eigen tent) en 4975 euro (**veel reizen met <u>luxe</u> accommodaties**).*
> *[...]*

[13] De rechtbank onderlijnt.

Wel in de prijs inbegrepen zijn ontbijt en avondmaal, beide van topkwaliteit. Enkel op wedstrijddagen van de Rode Duivels is er geen avondmaal voorzien.
Alle wedstrijden worden live uitgezonden in het Belgian Camp en elke avond zijn er optredens van Belgische artiesten.

[...]

BELGIAN CAMP

De KBVB zal campingformules aanbieden in minimum drie comfortniveau's, van pure basis tot echte luxe. Schrik van beestjes? We zullen ook de mogelijkheid bieden om in hotels te verblijven.
We willen het de supporters zo makkelijk mogelijk maken om naar Brazilië af te reizen en onze Rode Duivels aan elk welverdiend punt te helpen. Als jullie plichten als trouwe supporters in het stadion vervuld zijn, willen we jullie zo goed mogelijk bijstaan tijdens de rest van jullie verblijf in Brazilië. Daarom willen we jullie het volgende aanbieden:

EEN BUDGETVRIENDELIJK PAKKET
We willen de reis naar Brazilië voor de fans zo budgetvriendelijk mogelijk aanbieden. ***Een goede prijs-kwaliteitverhouding is daarbij onze leidraad.*** *Een 12-daagse reis met verblijf op de camping (half-pension) zal tussen de 2975 en 4975 euro kosten, zonder wedstrijdtickets. De prijzen hangen sterk af van de speelsteden waar de Rode Duivels hun groepswedstrijden zullen afwerken.*

EEN UITSTEKENDE SERVICE
Op het terrein van het Belgian Camp word [sic] een 'fan embassy' opgericht, waar de supporters terecht kunnen voor allerhande vragen. Deze 'ambassade' zal bemand worden door medewerkers van de KBVB, fanclub 1895 en ook consulaire medewerkers van de Belgische ambassade in Brazilië. Zo is alles (en iedereen) aanwezig om eventuele problemen of ongemakken zo snel mogelijk op te lossen. De 'fan embassy' zal ook steeds meereizen naar de speelsteden, om daar zo kort mogelijk op de bal te spelen.

JULLIE VEILIGHEID
De supporterscamping en entertainment zone zullen permanent beveiligd worden zodat er in alle rust en veiligheid van de Brazilian experience genoten kan worden. Ook voor de verplaatsingen naar speelsteden worden extra maatregelen getroffen.

EEN ONVERGETELIJKE ERVARING
Naast de camping zal ook een entertainment zone worden ingericht. Daar worden alle wedstrijden op groot scherm uitgezonden. ***We voorzien dagelijks ook de nodige animatie met optredens, DJ's, enzovoort.*** *Dit alles met – niet onbelangrijk – BELGISCH BIER! Supporters weten waarom.* ***We zorgen ook voor gratis wifi in het dorp van de Belgen, zodat de Brazilian experience uitgebreid gedeeld kan worden met de thuisblijvers.***

EEN HANDIGE FANGUIDE

[...]

TOP FACILITEITEN
Op de camping zullen top faciliteiten voorzien worden, waaronder vooraf opgezette tenten, sanitaire voorzieningen, lockers, catering, enzovoort.
De uiteindelijke opzet van het camp hangt sterk af van de gekozen locatie. Het filmpje laat zien hou [sic] je op een veld met de grootte van een voetbalplein zou kunnen kamperen. In werkelijkheid wordt het camp een stuk 'speelser' opgezet, afhankelijk van de aanwezige faciliteiten en de verschillende inbreng van onze partners. Voor zij die liever in een hotel slapen zullen we ook mogelijkheden aanbieden in de buurt van de fancamping, om zo toch te kunnen genieten van het entertainment dorp.

CATERING
In de formule met half-pension is elke dag ontbijt en avondmaal voorzien – behalve op wedstrijddag, dan is er enkel ontbijt. ***Het avondmaal zal elke dag variëren, van Belgische specialiteiten en BBQ's tot Braziliaanse gerechten en maaltijden bereid door Belgische chefs.***
Dranken zijn niet inbegrepen, maar aan bars zal geen gebrek zijn. van een pintje aan de toog tot een cocktail in de lounge!

[...]

IK HEB ER WEL IETS VOOR OVER ... MAAR HOEVEEL?

Zoals eerder vermeld kunnen we pas uitsluitsel geven over het totale kostenplaatje na de loting op 6 december, maar hieronder alvast een schatting.

CAMPINGFORMULE
We willen de reis naar Brazilië voor de fans zo budgetvriendelijk mogelijk aanbieden. Een goede prijs-kwaliteitsverhouding is daarbij onze leidraad. Een 12-daagse reis met verblijf op de camping (half-pension) zal tussen de 2975 en 4975 euro kosten, zonder wedstrijdtickets. De prijzen hangen sterk af van de speelsteden waar de Rode Duivels hun groepswedstrijden zullen afwerken.

DIE ANDERE MAATSCHAPPIJ IS PRECIES GOEDKOPER...

Verschillende reisorganisatoren zullen met pakketten voor het wereldkampioenschap op de markt komen. Ten eerste beschikt niet iedereen over een officiële licentie vanuit FIFA/Match om packages voor het WK aan te bieden. Bovendien houden de meeste van deze aanbiedingen ook in mindere mate rekening met veiligheid, fanbeleving, enzovoort ... Je bent dus best af bij, geloof het of niet, de KBVB!"[14]

[14] De rechtbank onderlijnt.

Deze promotie roept een beeld op van een absoluut onvergetelijke en fantastische reis waarbij men voluit gepamperd wordt.

Volgens het overzicht van keuzepakketten en de bijhorende legende, kan het kamperen volgens een waaier van accommodaties gaande van een eigen tent, slaapzak en matras tot een luxe-tent met echte bedden, matrassen en lakens. Volgens de legende biedt elke formule alleszins standaard o.m. het volgende:

- verblijf in Devillage volgens de gekozen formule
- halfpension: uitgebreid ontbijt tot 10u en voor het diner BBQ, Braziliaanse specialiteiten, Belgische keuken, ...
- toegang tot het privéstrand voorbehouden voor de fans die verblijven in Devillage;
- gratis wifi op het hele domein
- optredens van Belgische artiesten in de entertainment zone, bars met terrasjes en Jupiler, tegen betaling
- alle wedstrijden in de groepsfase op groot scherm
- veiligheid van de fans gegarandeerd op het domein; Devillage is volledig afgesloten en enkel toegankelijk met badge.

Het ganse pakket ademt een sfeer van "laat jullie maar eens verwennen", "top faciliteiten ter beschikking", "alle dagen feest, Braziliaans sfeertje, tropisch strand, lekker en uitgebreid eten, fris Belgisch bier, live muziek en dans", "onder ons, Belgische supporters", "geen zorgen qua veiligheid".

68.
De werkelijkheid was gans anders.

Uit de stukken van het dossier, de verklaringen van de vertegenwoordigers van de KBVB, SUN en ORANJECAMPING, de overeenstemmende verklaringen van de reizigers, het sprekende beeldmateriaal, de eensluidende berichten in de media destijds, het besef dat er een regeling moest worden getroffen en de bereidheid tot compensatie, en het feit dat er al aan een 100-tal gedupeerden een vergoeding werd uitgekeerd, blijkt dat er wel degelijk ernstige problemen waren. De camping was niet tijdig klaar. Het was kunst- en vliegwerk. De infrastructuur was ontoereikend, gebrekkig en onveilig. De luxetenten waren piepklein en boden geen enkele bewegingsruimte. Er was geen elektriciteit in voorzien. Het sanitair was aftands en vuil en smerig; defecte sanitaire onderdelen lagen gewoon op de grond. Er was geen warm water. Het strand was niet privé. Het eten was niet van de beloofde kwaliteit, was eentonig en onvoldoende en niet door "Belgische chefs" bereid. De elektrische installatie was onveilig: in de douche lagen de elektrische leidingen op nog geen 10 cm van het stromend water. Er was sprake van een dame die in de douche elektrische schokken had gekregen. De faciliteiten om de gsm's en dergelijke op te laden waren gebrekkig (een aftakking met stekkerdoos van een elektriciteitspaal!) en onvoldoende in aantal. Het opladen moest aan de receptie gebeuren en er werden gsm's gestolen. Er was onvoldoende personeel om één en ander te onderhouden, enz. De faciliteiten waren verre van top, ze haalden niet eens een

basisniveau. De indruk die de foto's geven, varieert van ontgoochelend tot weerzinwekkend. Deze rechter sluit zich aan met wat de strafrechter zei: *"De door de brochure geschapen verwachtingen gingen bijna tot het niveau van een vakantiepark met vaste wooneenheden, terwijl de werkelijkheid op de meest cruciale punten, zoals het sanitair, de wifi en het veiligheidsgevoel (tenten onder een aftands uitziend afdak), nog niet de standaard van een doorsneecamping bereikte. De discrepantie tussen de brochure en de realiteit was met andere woorden zeer groot en doorslaggevend."* (p. 27, randnummer 8). De foto's staan ver af van de verwachtingen die het virtuele promofilmpje met het opgewekte deuntje "Happy" opwekken. Kortom, de verwachtingen werden geenszins ingelost. Zelfs de lokale Braziliaanse uitbater moest dat tegenover de pers beamen.

69.
Tegenover de ontgoochelende realiteit staan de zeer hoge prijzen die de reizigers moesten betalen. Volgens het tariefoverzicht was de goedkoopste all-in formule (incl. vluchten en verplaatsingen, zonder tent en 2 wedstrijden, maar zonder tickets) voor één persoon 3.669 euro en de duurste all-in (incl. vluchten en verplaatsingen, met luxetent, bed, matras en lakens en 3 wedstrijden, maar zonder tickets) 4.799 euro. Die hoge prijzen kunnen niet in het minst door het aangebodene worden verantwoord. Het is mogelijk dat het onderdeel vervoer de hoge prijzen veroorzaakte, maar van de prijzen van de formules zonder vluchten en vervoer is er geen informatie in het tariefoverzicht dat hiervoor naar de boekingsmodule verwijst. (De rechtbank komt later terug op de component vervoer in het reispakket.) De reizigers zelf kregen op hun factuur enkel de all-in prijs zonder detail van de prijsberekening van de diverse componenten. Dat gegeven kan de verwachtingen omtrent het verblijf en de beleving op Devillage zeker mee bepaald hebben. Een prijs van 4.799 euro per persoon voor een reis met verblijf op een camping is natuurlijk heel erg hoog, temeer daar de wedstrijdtickets en de drank hier nog bovenop komen. Dat terwijl er bij de promotie zo op gehamerd werd dat het de bedoeling was om de trouwe Rode Duivel supporter de best mogelijke prijs-kwaliteitsverhouding aan te bieden. Voor dergelijke bedragen verwacht men een all-in in een vier of vijf sterren accommodatie op een tropisch eiland.

70.
De KBVB werpt nog op dat het begrip "luxe" subjectief is en maar eenmaal werd gebruikt op de website en dan nog enkel om het onderscheid te maken met de gewone tent. Het hierboven weergegeven promotiemateriaal spreekt dat zeer duidelijk tegen. Zo lazen we bvb.: *"De KBVB zal campingformules aanbieden in minimum drie comfortniveau's, van pure basis tot echte luxe."* Er werd *"EEN UITSTEKENDE SERVICE"* beloofd en ***"top faciliteiten"***.

Buiten het feit dat de luxetenten groter waren dan de koepeltent, wat nodig was om er een bed (en zelfs een stapelbed) in te plaatsen, was er helemaal niks luxueus aan die tenten. Bovendien gaat het om het totaalplaatje van de promotie en om het prijskaartje dat aan dit alles vasthing. Dat het om een kampeerplaats ging en niet om een hotel, hoefde de verwachtingen in dat opzicht niet *per se* te temperen in deze tijden waar men almaar hogere eisen aan accommodatie stelt, ook als het om kamperen gaat, en "glamping" ("glamorous camping" of luxe kamperen) een ingeburgerde vorm van accommodatie is.

71.
De KBVB en SUN hebben er als reisorganisatoren onvoldoende op toegezien dat het beloofde werd waargemaakt.

Toen de gebreken werden vastgesteld door de aankomende reizigers en de klachten bleven toestromen, werd er niet meteen en niet krachtdadig genoeg gereageerd. Dat sommige reizigers eieren voor hun geld kozen en de site verlieten, kan hen niet kwalijk worden genomen. Zo trachtten zij van hun verblijf in Brazilië alsnog het beste te maken.

SUN, de KBVB en ORANJECAMPING bewijzen niet dat zij tijdig en op een volledig bevredigende manier aan de gebreken en ongemakken hebben verholpen. Volgens bepaalde verklaringen van de organisatoren zouden er na 21.06 geen klachten meer zijn geweest. Dat er geen nieuwe klachten waren is aannemelijk, maar men kan moeilijk verwachten dat de reizigers hun klacht elke dag vernieuwen. Er liggen geen bewijzen zoals foto's of ander beeldmateriaal voor die de verbeteringen aantonen. Alleszins was de reis op 21.06 al halfweg.

72.
De aanhoudende regen (36u volgens sommigen) kan de vastgestelde mankementen niet verantwoorden. In een land als Brazilië zijn dat geen uitzonderlijke omstandigheden. De faciliteiten moesten dat aankunnen. Hetzelfde geldt voor de beweerde Braziliaanse nonchalance en inefficiëntie. Als men dan toch al meent dat dit een algemeen gekend gegeven is, had men daar als organisator tijdig en efficiënt moeten op inspelen.

De stukken tonen de tekortkomingen afdoende aan. Vele zijn structureel van aard. Dit afdoen als vandalisme of dronkenmansdaden is niet ernstig.

De KBVB en SUN bewijzen niet dat er omstandigheden waren zoals voorzien bij art. 18, §2 Reiscontractenwet om aan hun aansprakelijkheid te ontkomen. Zij tonen niet aan dat de tekortkomingen te wijten waren aan de eisers, dat de tekortkomingen niet te voorzien waren of niet konden worden vermeden, dat ze te wijten waren aan een derde die vreemd is aan de te leveren prestaties of aan overmacht, en niet dat ze te wijten zijn aan een gebeurtenis die zelfs met de grootste voorzichtigheid niet kon worden voorzien of verholpen.

d) Hoofdelijke of in solidum gehoudenheid SUN en KBVB opzichtens eisers

73.
Bij pluraliteit van subjecten wat de goede uitvoering van de reisovereenkomst betreft, hetzij aan de passiefzijde, geldt dat de verdeling van de schuld in principe de regel is. Uitzonderingen daarop zijn de ondeelbaarheid van de verbintenis, de hoofdelijkheid of solidariteit en de *in solidum* gehoudenheid. De rechtbank benadrukt dat de relevante vraag hier de *passieve* gehoudenheid betreft en niet de actieve zoals SUN in conclusie suggereert. Elke eiser stelt immers een onderscheiden vordering in aan de actiefzijde.

Aangezien de na te komen verbintenis voortvloeiend uit de hiervoor vastgestelde aansprakelijkheid in hoofde van SUN en de KBVB bestaat uit een schadevergoeding bij

equivalent en dus in geld, is deze perfect deelbaar. Het gaat hier niet om een ondeelbare verbintenis.

De vraag is dan of we hier eventueel te maken hebben met een hoofdelijke schuld of een *in solidum* schuld. Beide hebben als gevolg dat de schuldeiser de keuze heeft tot wie hij zich wendt voor de *volledige* vordering. Beide schuldenaars zijn in hun verhouding tot de schuldeisers gehouden voor het volledige bedrag. Dat noemt men de *obligatio*. In hun onderlinge verhouding of de *contributio* kan er een andere verdeling van aansprakelijkheid zijn. De rechtbank komt daar later op terug.

Passieve hoofdelijkheid wordt niet vermoed en kan enkel voortvloeien uit de overeenkomst of de wet, waarbij het begrip wet ook de gewoonteregels of algemene rechtsbeginselen omvat.

Het is al lang aanvaard dat er in geval van samenlopende fouten die aanleiding geven tot één schade een *in solidum* aansprakelijkheid tot stand komt. In het voorliggende geval hebben SUN en de KBVB elk onderscheiden fouten gemaakt die hebben bijgedragen tot de schade van de gedupeerde eisers (onder voorbehoud van de controle van hun individuele eisen hierna). De samenlopende fouten van SUN en de KBVB bestaan erin dat elk van hen niet heeft ingestaan voor de goede uitvoering van het reiscontract overeenkomstig de redelijke verwachtingen van de reiziger en dat zij hun aansprakelijkheid voor de schade die de reizigers hebben opgelopen, niet ter harte hebben genomen, zoals zij nochtans hadden moeten doen bij normatief voorschrift vervat in de art. 17 en 18 Reiscontractenwet. Of hun verbintenissen contractueel en/of wettelijk, en dus buitencontractueel, of voor de ene contractueel en voor de andere wettelijk van aard zijn, wijzigt niets aan hun *in solidum*-gehoudenheid.

SUN en de KBVB zijn dus beiden opzichtens de gedupeerde reizigers gehouden voor het volledige bedrag van de schade voortvloeiend uit de tekortkomingen.

3. Schadebegroting - principes

a) Standpunten

74.
Eisers berekenen hun schade met de volgende methode:

a) Materiele schade

i) Basis: totale reissom gedeeld door het aantal personen = individuele reissom
Verminderd met 1.000 euro* vervoer per persoon voor zover geboekt
Gedeeld door het aantal nachten
Verminderd met 25%**
Vermenigvuldigd met het aantal nachten

ii) Ter plaatse gemaakte kosten van accommodatie, verzekeringen en verplaatsingen

b) Morele schade

50 euro per nacht per persoon.

* Eisers weerhouden een bedrag van 1.000 euro voor het vervoer, omdat sommige reizigers die hun vervoer zelf regelden slechts 1.000 euro zouden hebben betaald. Hiervan liggen geen stukken voor.

** Eisers menen dat zij slechts 25% van de beloofde prestatie hebben gekregen en 75% hebben moeten ontberen.

De eisers die de camping na enkele dagen hebben verlaten werken met volgende methode:

a) Materiele schade

i) Niet verbleven dagen: 100%
ii) Verbleven dagen: berekend zoals voor de anderen
iii) Ter plaatse gemaakte kosten

b) Morele schade

50 euro per nacht per persoon.

75.
Volgens SUN zijn de gevorderde bedragen excessief en dienen de vergoedingen te worden bepaald overeenkomstig de "Frankfurter tabellen".

In zoverre de Reiscontractenwet van toepassing is, hetgeen thans een uitgemaakte zaak is, mag volgens SUN, gelet op de tijdelijke hinder gedurende de eerste 3 dagen en gelet op het overdreven bedrag gevorderd voor morele schade, maximaal 30% van de reiskost zonder de vlucht (2.500 euro) en transfers (175 euro) worden vergoed, zoals in de tabel die SUN heeft opgemaakt (stuk 13 SUN). SUN heeft in die tabel voor elke eiser de volgende berekening gemaakt:
[(Individuele reissom + 350 euro morele schade) – (2.566,40 euro vlucht incl. taksen + 175 euro bus)] x 30% = werkelijke schade.

76.
De KBVB meent dat er in geen enkel geval een integrale terugbetaling kan zijn en de berekening van de schadevergoeding in acht moet nemen dat er over een gedeelte van het reispakket zoals over de vluchten en de plaatselijke transfers naar de stadions en de camping, geen klachten waren. De waarde van de vlucht en het verblijf moet volgens haar worden bepaald rekening houdend met de vraag en het aanbod tijdens een WK, het feit dat het om rechtstreekse vluchten ging, het boekingsgemak, de groepssfeer, het gemak van een all-in en dergelijke meer. Net als SUN, vindt de KBVB de gevraagde schadevergoedingen excessief en vordert ze een herleiding hiervan overeenkomstig de Frankfurter Tabellen. Zij verzet zich ook tegen het in rekening brengen van de kost van een ander verblijf. De gevraagde vergoeding voor morele schade aanvaardt zij niet, minstens moet die volgens haar worden herleid met

in het achterhoofd de volgens de Indicatieve Tabel gebruikelijke vergoedingen voor morele schade.

77.
Zowel SUN als de KBVB verwerpen de vorderingen van de heren

. SUN acht deze vorderingen niet ontvankelijk en de KBVB acht het bewijs van schade niet geleverd, een middel dat tot de ongegrondheid leidt. De reden van hun betwisting is dat voormelde eisers hun reis niet zelf hebben betaald, maar ze die gewonnen hebben bij een quiz georganiseerd door de VRT, "De twaalfde man" genaamd.

Bezwaren van dezelfde aard worden geuit tegen de schadevorderingen van B EN CO, omdat zij verklaard hebben hun reis te hebben gekregen en er dus niet zelf voor hebben betaald. Volgens de KBVB is er hier ook sprake van een fiscale constructie met fictieve facturen.

b) Beoordeling

78.
Opdat de Reiscontractenwet van toepassing zou zijn, is niet vereist dat de reiziger de reis (zelf) heeft betaald. Art. 1,5° Reiscontractenwet definieert het begrip "reiziger" als *"elke persoon die het voordeel geniet van de verbintenis bedoeld in sub 1° of 2°, ongeacht of het contract gesloten of de prijs betaald is door hem of voor hem"*. 1° staat voor het contract tot reisorganisatie en 2° voor het contract tot reisbemiddeling.

Het lijdt op basis van de wet geen twijfel dat de heren

die het reispakket "genoten" hebben, net als alle andere reizigers moeten worden beschouwd als een reiziger in de zin van de Reiscontractenwet. Zij komen net als de andere gedupeerden en op dezelfde manier in aanmerking voor een schadevergoeding. Hun reispakket heeft een commerciële waarde gelijk aan de gangbare prijs die hiervoor werd aangerekend. Uiteraard kan er geen dubbele vergoeding zijn.

79.
Bij het onderzoek van de individuele stukken hierna, komt de rechtbank terug op de aantijgingen van fiscale fraude aan het adres van B EN CO.

80.
Reizigers die de camping vroegtijdig hebben verlaten of niet zijn opgedaagd, nadat ze de desastreuze berichten over de camping op de media hadden gehoord, komen eveneens in aanmerking voor vergoeding. Gelet op de algemene bekendheid van de problemen ingevolge de berichtgeving in de media, kan men het die reizigers niet kwalijk duiden dat ze niet de moeite hebben genomen om de verplaatsing naar de (ver afgelegen) camping te doen om de

toestand zelf ter plekke te bekijken. Zij worden op dezelfde wijze vergoed als de reizigers die zijn opgedaagd/gebleven.

81.
Er is geen reden om de schadevergoeding thans voor alle eisers te beperken tot 1 euro provisioneel zoals de KBVB zou willen. Alle partijen hadden ruim de tijd om de nodige elementen te verzamelen om de schadebegroting op te maken. Om de schade van en de vergoeding voor de gedupeerde reizigers te bepalen, is het overigens niet nodig om te bschikken over gegevens i.v.m. personeelskosten, de aankoopprijs van de tenten, de prijs voor de shuttlebus, enz.

82.
Het vereiste bewijs van individuele schade gaat niet zover dat elke reiziger dient aan te tonen waar zijn tent nu precies stond, hoe vaak hij met een schamel ontbijt, een lauwe Jupiler, of onhygiënisch, vies en onveilig sanitair werd geconfronteerd, hoe vaak hij zich niet op het (niet bestaande) privé strand kon neervleien en welk entertainment hij heeft moeten ontberen. De wantoestanden en tekortkomingen deden zich voor in alle aspecten van het verblijf en bijhorend pakket. De schade wordt noodzakelijk maar ook voldoende geïndividualiseerd op basis van de geboekte reisformule: met of zonder lokale tent, het soort tent, het aantal personen per tent, de duur van het verblijf, het aantal wedstrijden, enz.

83.
Krachtens art. 18, §1 Reiscontractenwet is de reisorganisator aansprakelijk voor *alle* schade die de reiziger oploopt wegens de niet-naleving van zijn verplichtingen. Art. 19, §4 Reiscontractenwet voorziet dat de reisorganisator ook kan worden gehouden tot een billijke vergoeding voor derving van het reisgenot, zo de tekortkoming aan de reisorganisator kan worden toegerekend, hetgeen hier het geval is zowel wat de KBVB als SUN betreft.

Er zijn in theorie verschillende methodes mogelijk om de gedupeerden te vergoeden, rekening houdend met het feit dat er in de conclusies geen klachten zijn over de component vervoer en hiervoor geen schadevergoeding wordt gevraagd. Het reispakket moet daarom worden opgedeeld in a) het verblijf in halfpension met entertainment en alle beloofde nevendiensten , hierna het "verblijf plus" en b) de vluchten en transfers naar en van de luchthaven, de wedstrijden en de camping, hierna het "vervoer".

Eén (eenvoudige) mogelijkheid is om simpelweg een forfaitair bedrag per nacht toe te kennen, zoals blijkbaar gebeurd is met de reizigers met wie al een dading werd aangegaan. Naar het oordeel van de rechtbank houdt dergelijke forfaitaire compensatie geen rekening met de diverse modules die de reizigers hebben geboekt, de daarbij horende variabele verwachtingen en de variabele schade die zij in functie daarvan hebben ondergaan. Het spreekt voor zich dat iemand die met zijn eigen tentje komt, andere verwachtingen heeft dan iemand die de duurdere "luxetent" boekt.

Een andere mogelijkheid is om zoals eisers te vertrekken van de (al dan niet zelf betaalde) individuele reissom, daarvan een forfaitair bedrag voor het vervoer af te trekken en

vervolgens daarop een bepaald percentage toe te passen dat voor iedereen hetzelfde is. Aangezien het betaalde bedrag rekening houdt met de geboekte module, is die methode minder forfaitair en arbitrair dan de vorige. Ze laat meer personalisering van de schadevergoeding toe.

Het is een overbodige handeling om de individuele reissom na vervoer te delen door het aantal dagen of nachten om dit getal daarna opnieuw te vermenigvuldigen met het aantal dagen of nachten. Bovendien stelt de rechtbank vast dat A EN CO en B EN CO, maar soms ook SUN, nachten op het vliegtuig meetellen als nachten ter plaatse, wat niet correct is. Door het aantal nachten te verhogen komt de eenheidsprijs per nacht lager te liggen. Dit maakt wel geen verschil in de eindberekening van eisers, omdat daarna met datzelfde aantal nachten wordt vermenigvuldigd. Maar zoals gezegd, is de berekening van een eenheidsprijs per dag/nacht overbodig.

84.
Elke methode vergt hoe dan ook oftewel een waardering van de componenten "verblijf plus" oftewel een waardering van de component "vervoer".

Het bedrag van 1.000 euro dat eisers voor het vervoer weerhouden, is laag en houdt blijkbaar geen rekening met de transfers. Eisers brengen geen enkel stuk bij om dat bedrag te staven.

Het bedrag van 2.500 euro + 175 euro dat SUN aftrekt voor de vluchten resp. transfers lijkt dan weer hoog. Wat de transfers betreft, is het bedrag van 175 euro in elk geval niet conform de eigen stukken van SUN (stuk 12). Daaruit blijkt immers dat de prijs voor de transfers varieert i.f.v. de geboekte formule: 95 euro voor W12, 115 euro voor W23 en 175 euro voor W123, omdat deze formules staan voor het aantal wedstrijden dat wordt bijgewoond en dus voor het aantal transfers naar de verschillende stadions. Anderzijds is het bedrag van 2.500 euro als gemiddelde laag in vergelijking tot haar eigen interne prijszetting waarin SUN voor de vluchten een bedrag weerhoudt van 2.500 euro voor een verblijf van 9 nachten (W123 van 16 tot 27.06), 2.800 euro voor een verblijf van 5 nachten (W12) en 2.850 euro voor een verblijf van 4 nachten (W23). (stuk 12 SUN). Op basis van de eigen prijszetting zou dat neerkomen op een aftrek van volgende bedragen:

- W12: 2.800 + 95 = 2.895 euro
- W23: 2.850 + 115 = 2.965 euro
- W123: 2.500 + 175 = 2.675 euro.

SUN heeft volgens de stukken een Boeing 747-400 gecharterd met een capaciteit van 19 zetels in businessclass en 451 zetels in economy class voor 4 vluchten:

- 16.06.2014: Brussel – Belo Horizonte
- 21.06.2014: Brussel – Rio de Janeiro
- 22.06.2014: Rio de Janeiro – Brussel
- 26.06.2014: Sao Paolo – Brussel.

Naar eigen zeggen (en bevestigd in de e-mailcorrespondentie) heeft SUN de kost per persoon berekend volgens een gemiddelde bezettingsgraad van 75% op 470 plaatsen, hetzij volgens SUN 376 bezette plaatsen (maar correct gerekend 352,5 plaatsen). SUN komt zelf op een werkelijke kost van 2.951 euro per persoon zonder taksen voor de vluchten van 16 en

26.06.2014, zodat het in haar schadeberekening weerhouden bedrag van 2.500 euro excl. taksen volgens haar eigenlijk nog veel te laag is.

De reiziger is niet gebonden door de (interne) prijszetting van SUN die op geen enkel moment voorafgaand aan de sluiting van de reisovereenkomst aan de reiziger werd meegedeeld. Er moet trouwens aan herinnerd worden dat de promotie aan de geïnteresseerde de best mogelijke prijs/kwaliteitsverhouding beloofde. Bedragen van 2.500 tot 2.850 euro in economy lijken zelfs voor een rechtstreekse (maar gecharterde) vlucht naar Brazilië erg veel. Anderzijds heeft de reiziger bij het boeken de prijs tussen de all-in formule mét vervoer en het pakket *zonder* vervoer kunnen vergelijken en zich op die manier een duidelijk idee kunnen vormen van de prijs voor de component vervoer. Door aanvaarding van de all-in prijs heeft hij dan ook de (hoge) prijs voor het component vervoer impliciet maar zeker aanvaard.

Hoe lager het bedrag dat voor het vervoer wordt afgetrokken, hoe hoger het saldo dat wordt toegerekend aan de overblijvende component verblijf plus, hoe hoger de potentiële schade en hoe hoger bijgevolg de gemiddelde vergoeding per nacht. De rechtbank moet erover waken dat de reizigers die vervoer hebben geboekt, op die manier niet meer vergoed worden dan de reizigers die geen vervoer hebben geboekt. Door het vervoer in de schadeberekening nu laag te waarderen omdat het door SUN vooropgestelde bedrag overdreven voorkomt, zou de rechtbank de reizigers met geboekt vervoer indirect een vergoeding toekennen voor het vervoer, terwijl hierover in conclusie geen klachten zijn en hiervoor geen vergoeding wordt gevorderd. De rechtbank moet dat vermijden.

Op basis van de prijszetting van SUN voor de vluchten (2.500, 2.800 of 2.850 euro i.f.v. de gekozen vluchten) en voor de transfers (175, 95 en 115 euro) komt de rechtbank wat betreft de aangerekende prijs voor het verblijf plus in de all-in formule, bij benadering uit op volgende gemiddelde bedragen per nacht en per persoon:

	W23 (4 nachten)	W12 (5 nachten)	W123 (9 nachten)
Zonder tent	168	155	136
Koepeltent 2 personen	183	170	149
Luxetent 2 personen	226	211	192

De rechtbank moet ook rekening houden met hetgeen de reizigers die geen vervoer (*camping only*) hebben geboekt, gemiddeld per nacht hebben betaald. Welnu, de bedragen in de tabel lijken in lijn te zijn met de bedragen die de eisers zonder vervoer (*camping only*) volgens de tabel van eisers gemiddeld per nacht hebben uitgegeven.

Eisers zelf nemen éénzelfde bedrag voor het vervoer in aftrek, ongeacht de gekozen module (duur verblijf), nl. 1.000 euro. Bijgevolg zal de rechtbank evenmin diversifiëren in deze post naargelang de module.

Op basis van het voorgaande lijkt het billijk om voor de component vervoer (indien geboekt) een forfaitair bedrag van **2.675 euro** af te trekken.

85.
Eisers ramen hun schade op 75% van de prijs en SUN en de KBVB op 30% op basis van de Frankfurter tabellen.

Volgens de rechtsleer zijn dat tabellen ontworpen op basis van de rechtspraak van het Oberlandesgericht te Frankfurt: *N.j.W.* 1994, S. 1639 – ook afgedrukt in Budget en Recht 1997 en Toerisme Codex, Academia Press, editie 2007-09, 279. De schaal zou grote bijval kennen in Duitsland en Oostenrijk: G. SARIA, Die Frankfurter Tabelle im Spiegel der Rechtsprechung ins Handelsgericht Wien, *Reiserecht*, Heft 03, 1. De tabellen hebben evenwel ook in de voormelde landen geen enkel bindend karakter en gelden slechts als leidraad: S. TEMPEL, 'Die Bemessung der Minderung der Vergütung in Reisevertragssachen', *N.j.W.* 1985, 97/98; K. TONNER, Reisevertrag, 4, 2000. (zie: VAN BELLINGHEN, F., Art. 19 Wet 16 februari 1994 [reiscontractenwet], in: X., *Bijzondere overeenkomsten. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, II. Andere benoemde overeenkomsten, Reiscontract, 1-4 (4 p.) - juli 2016, voetnoot 1, p. 150)

De rechtbank ziet geen heil in voormelde (Duitstalige) tabellen, die zonder enige toelichting voor gebruik worden neergelegd en niet echt als een handig instrument voor de schadeberekening in de voorliggende zaak overkomen.

86.
Een klein aantal reizigers van de groep A EN CO en ook B EN CO vorderen terugbetaling van gemaakte uitgaven voor andere accommodatie, dataverbruik, verzekeringen en dergelijke.

De rechtbank ziet niet in waarom het bedrag van een aangegane verzekering voor vergoeding in aanmerking zou moeten komen. Er is geen (aangetoond) verband tussen deze uitgave en de tekortkomingen in de prestaties.

Teneinde dubbele vergoedingen te vermijden (terugbetaling oud verblijf en betaling nieuw verblijf), kent de rechtbank geen terugbetaling toe van door reizigers gedane uitgaven voor alternatieve accomodatie.

Het overgrote deel van de reizigers heeft blijkbaar geen extra uitgaven moeten maken voor dataverbruik of verplaatsingen of vordert die alleszins niet als een afzonderlijke schadepost terug. Het is evenwel aannemelijk dat alle gedupeerde reizigers met deze ongemakken, rompslomp en extra onkosten geconfronteerd zijn geweest.

87.
Gelet op de grote discrepantie tussen het beloofde en het gepresteerde en teneinde uniformiteit en gelijkheid na te streven in de schadevergoeding, bepaalt de rechtbank de niet volgens de verwachtingen gepresteerde diensten en de algemene extra hiermee samenhangende onkosten *samen* in alle redelijkheid en billijkheid op een percentage van **60% (materiële schade)**.

88.
A EN CO vorderen ook een vergoeding voor "morele" schade die zij begroten op 50 euro per persoon per nacht. B EN CO gaan nog een stapje verder: zij vorderen maar liefst 250 euro per nacht en vermenigvuldigen dat met 11 (zie de opmerking hiervoor daarover).

De rechtbank is het ermee eens dat dat excessief is, zoals SUN en de KBVB stellen. SUN weerhoudt in haar tabel (stuk 13 SUN) voor elke eiser, ongeacht het aantal geboekte nachten, eenzelfde bedrag van 350 euro en past daar 30% op toe, hetgeen neerkomt op een forfaitair bedrag per eiser van 105 euro.

Morele schade kan niet nauwkeurig gemeten worden. Elke vergoeding is eerder als een symbolische verzachting van het leed bedoeld.

Een vergoeding op basis van een percentage laat toe rekening te houden met de geboekte module en de bijhorende verwachtingen van de reiziger. Een percentage van **5%** is redelijk en billijk voor de **morele schade en de genotsderving samen**.

89.
Samengevat zijn de parameters voor de berekening van de schade per persoon als volgt:

- **Basis: individuele reissom**
- **Aftrek vervoer: 2.675 euro**
- **Percentage materiële schade: 60%**
- **Percentage morele schade en genotsderving: 5%.**

Anders gezegd, kent de rechtbank een *globale* vergoeding toe van **65% van de individuele reissom, in voorkomend geval na aftrek van 2.675 euro voor vervoer**.

4. Concrete en individuele schadebegroting

90.
De rechtbank bepaalt hierna voor iedere individuele eiser de omvang van de toe te kennen schadevergoeding.

Algemene opmerking:
het stukkenbundel van de vrijwillig tussenkomende partijen aan de zijde van de heer A beantwoordt wat betreft de stukken over de schade hoegenaamd *niet* aan de vereisten. Elk individueel subbundel is vergezeld van een genummerde inventaris, maar de stukken zelf zijn niet genummerde, losse bladen en de nummering van de subbundels komt niet overeen met de nummering in de schadetabellen in conclusie. Bovendien zijn de meeste subbundels onvolledig of zelfs leeg. Het is zeer teleurstellend te moeten vaststellen dat in de overgrote meerderheid van de gevallen de subbundels NIET de stukken bevatten die ze volgens de inventaris zouden moeten bevatten. Het zijn dan nog voornamelijk de facturen die ontbreken. Indien de facturen ontbreken, maar het door de reiziger in kwestie vooropgestelde bedrag van de individuele reissom overeenkomt met het door SUN weerhouden bedrag in haar overzichtstabel (stuk 13) waarin ze de volgens haar werkelijke schade begroot, aanvaardt de

rechtbank dat bedrag als bewezen. Waar facturen voorliggen, baseert de rechtbank zich daarop. Deze methode is verantwoord nu SUN een perfect zicht heeft op de facturatie en zowel SUN als de KBVB de stukken van eisers hebben ontvangen en daarop commentaar hebben geformuleerd. Waar in de door hen ontvangen bundels facturen ontbraken, hebben zij dat aangegeven en A EN CO hebben die ontbrekende facturen bijgebracht (stukken F A EN CO). Blijkbaar is enkel het bundel bestemd voor de rechtbank slordig samengesteld.

a) Hoofdsom

91.

1. A

Volgens factuur: (4.145,41 euro - 2.675 euro) x 65% = 955,77 euro.

2.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel van eisers en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens de factuur in het stukkenbundel van de KBVB, volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.824 euro.

(4.824 euro – 2.675 euro = 2.149 euro) x 65% = 1.396,85 euro

3.

Volgens factuur: (4.799 euro – 2.675 euro) x 65% = 1.380,60 euro

4.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt enkel een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.177,50 euro.

1.177,50 euro x 65% = 765,38 euro.

5.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt enkel een boekingsbevestiging voor. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.177,50 euro.

1.177,50 euro x 65% = 765,38 euro.

6.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor. Er is enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.291,25 euro.

1.291,25 euro x 65% = 839,31 euro.

7.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor. Er is enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.291,25 euro.

1.291,25 euro x 65% = 839,31 euro.

8.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor. Er is enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.291,25 euro.

1.291,25 euro x 65% = 839,31 euro.

9.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor. Er is enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.291,25 euro.

1.291,25 euro x 65% = 839,31 euro.

10.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt enkel een boekingsbevestiging voor. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.363,33 euro.

1.363,33 euro x 65% = 886,16 euro.

11.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt enkel een boekingsbevestiging voor. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.363,33 euro.

1.363,33 euro x 65% = 886,16 euro.

12.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt enkel een boekingsbevestiging voor. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.363,33 euro.

1.363,33 euro x 65% = 886,16 euro.

13.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.031,50 euro.

(4.031,50 euro - 2.675 euro = 1.356,50 euro) x 65% = 881,73 euro.

14.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.031,50 euro.

(4.031,50 euro - 2.675 euro = 1.356,50 euro) x 65% = 881,73 euro.

15.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.494,35 euro.

1.494,35 euro x 65% = 971,33 euro.

16.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.494,35 euro.

1.494,35 euro x 65% = 971,33 euro.

17.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.824 euro.

(4.824 euro – 2.675 euro = 2.149 euro) x 65% = 1.396,85 euro.

18.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.499,88 euro.

(4.499,88 euro – 2.675 euro = 1.824,88 euro) x 65% = 1.186,17 euro.

19.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.499,88 euro.

(4.499,88 euro – 2.675 euro = 1.824,88 euro) x 65% = 1.186,17 euro.

20.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

21.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

22.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

23.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.064 euro.

(4.064 euro – 2.675 euro = 1.389 euro) x 65% = 902,85 euro.

24.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.586,15 euro.

1.586,15 euro x 65% = 1.031 euro.

25.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.399 euro.

(4.399 euro – 2.675 euro = 1.724 euro) x 65% = 1.120,60 euro.

26.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.399 euro.

(4.399 euro – 2.675 euro = 1.724 euro) x 65% = 1.120,60 euro.

27.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. De heer wordt vernoemd in de klacht van de heer Willy . Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.920 euro.

(4.920 euro – 2.675 euro = 2.245 euro) x 65% = 1.459,25 euro.

28.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.399 euro.

(4.399 euro – 2.675 euro = 1.724 euro) x 65% = 1.120,60 euro.

29.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.399 euro.

(4.399 euro – 2.675 euro = 1.724 euro) x 65% = 1.120,60 euro.

30.

Het stukkenbundel dat volgens de inventaris het wedstrijdreglement van de Twaalfde man finale en de overzichtslijst van de winnaars zou moeten bevatten, is leeg. Het wordt evenwel niet betwist dat deze persoon een reispakket heeft gewonnen. Zoals gezegd, komt deze persoon als reiziger in aanmerking voor vergoeding. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.824 euro.

(4.824 euro – 2.675 euro = 2.149 euro) x 65% = 1.396,85 euro.

31.

Het stukkenbundel dat volgens de inventaris het wedstrijdreglement van de Twaalfde man finale en de overzichtslijst van de winnaars zou moeten bevatten, is leeg. Het wordt evenwel niet betwist dat deze persoon een reispakket heeft gewonnen. Zoals gezegd, komt deze persoon als reiziger in aanmerking voor vergoeding. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.824 euro.

(4.824 euro – 2.675 euro = 2.149 euro) x 65% = 1.396,85 euro.

32.

Het stukkenbundel dat volgens de inventaris het wedstrijdreglement van de Twaalfde man finale en de overzichtslijst van de winnaars zou moeten bevatten, is leeg. Het wordt evenwel niet betwist dat deze persoon een reispakket heeft gewonnen. Zoals gezegd, komt deze persoon als reiziger in aanmerking voor vergoeding. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.824 euro.

(4.824 euro – 2.675 euro = 2.149 euro) x 65% = 1.396,85 euro.

33.

Het stukkenbundel dat volgens de inventaris het wedstrijdreglement van de Twaalfde man finale en de overzichtslijst van de winnaars zou moeten bevatten, is leeg. Het wordt evenwel niet betwist dat deze persoon een reispakket heeft gewonnen. Zoals gezegd, komt deze persoon als reiziger in aanmerking voor vergoeding. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.824 euro.

(4.824 euro – 2.675 euro = 2.149 euro) x 65% = 1.396,85 euro.

34.

Het stukkenbundel dat volgens de inventaris het wedstrijdreglement van de Twaalfde man finale en de overzichtslijst van de winnaars zou moeten bevatten, is leeg. Het wordt evenwel niet betwist dat deze persoon een reispakket heeft gewonnen. Zoals gezegd, komt deze persoon als reiziger in aanmerking voor vergoeding. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.824 euro.

(4.824 euro – 2.675 euro = 2.149 euro) x 65% = 1.396,85 euro.

35.

Het stukkenbundel dat volgens de inventaris het wedstrijdreglement van de Twaalfde man finale en de overzichtslijst van de winnaars zou moeten bevatten, is leeg. Het wordt evenwel niet betwist dat deze persoon een reispakket heeft gewonnen. Zoals gezegd, komt deze persoon als reiziger in aanmerking voor vergoeding. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.824 euro.

(4.824 euro – 2.675 euro = 2.149 euro) x 65% = 1.396,85 euro.

36.

Het stukkenbundel dat volgens de inventaris het wedstrijdreglement van de Twaalfde man finale en de overzichtslijst van de winnaars zou moeten bevatten, is leeg. Het wordt evenwel niet betwist dat deze persoon een reispakket heeft gewonnen. Zoals gezegd, komt deze persoon als reiziger in aanmerking voor vergoeding. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.824 euro.

(4.824 euro – 2.675 euro = 2.149 euro) x 65% = 1.396,85 euro.

37.

Het stukkenbundel dat volgens de inventaris het wedstrijdreglement van de Twaalfde man finale en de overzichtslijst van de winnaars zou moeten bevatten, is leeg. Het wordt evenwel niet betwist dat deze persoon een reispakket heeft gewonnen. Zoals gezegd, komt deze persoon als reiziger in aanmerking voor vergoeding. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.824 euro.

(4.824 euro – 2.675 euro = 2.149 euro) x 65% = 1.396,85 euro.

38.

Het stukkenbundel dat volgens de inventaris het wedstrijdreglement van de Twaalfde man finale en de overzichtslijst van de winnaars zou moeten bevatten, is leeg. Het wordt evenwel niet betwist dat deze persoon een reispakket heeft gewonnen. Zoals gezegd, komt deze persoon als reiziger in aanmerking voor vergoeding. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.824 euro.

(4.824 euro – 2.675 euro = 2.149 euro) x 65% = 1.396,85 euro.

39.

Het stukkenbundel dat volgens de inventaris het wedstrijdreglement van de Twaalfde man finale en de overzichtslijst van de winnaars zou moeten bevatten, is leeg. Het wordt evenwel niet betwist dat deze persoon een reispakket heeft gewonnen. Zoals gezegd, komt deze persoon als reiziger in aanmerking voor vergoeding. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.824 euro.

(4.824 euro – 2.675 euro = 2.149 euro) x 65% = 1.396,85 euro.

40.

Het stukkenbundel dat volgens de inventaris het wedstrijdreglement van de Twaalfde man finale en de overzichtslijst van de winnaars zou moeten bevatten, is leeg. Het wordt evenwel niet betwist dat deze persoon een reispakket heeft gewonnen. Zoals gezegd, komt deze

persoon als reiziger in aanmerking voor vergoeding. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.824 euro.

(4.824 euro – 2.675 euro = 2.149 euro) x 65% = 1.396,85 euro.

41.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een e-mail van SUN die de boeking bevestigt. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 2.253,33 euro.

2.253,33 euro x 65% = 1.464,66 euro.

42.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een e-mail van SUN die de boeking bevestigt. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 2.253,33 euro.

2.253,33 euro x 65% = 1.464,66 euro.

43.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een e-mail van SUN die de boeking bevestigt. De rechtbank kent 1 euro provisioneel toe. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 2.253,33 euro.

2.253,33 euro x 65% = 1.464,66 euro.

44.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 2.695 euro.

2.695 euro x 65% = 1.751,75 euro.

45.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 2.695 euro.

2.695 euro x 65% = 1.751,75 euro.

46.

Het stukkenbundel dat volgens de inventaris de factuur zou moeten bevatten, is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 2.375 euro.

2.375 euro x 65% = 1.543,75 euro.

47.

Het stukkenbundel dat volgens de inventaris de factuur zou moeten bevatten, is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 2.375 euro.

2.375 euro x 65% = 1.543,75 euro.

48.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.899 euro.

(3.899 euro – 2.675 euro = 1.224 euro) x 65% = 795,60 euro.

49.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.899 euro.

(3.899 euro – 2.675 euro = 1.224 euro) x 65% = 795,60 euro.

50.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.899 euro.

(3.899 euro – 2.675 euro = 1.224 euro) x 65% = 795,60 euro.

51.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.899 euro.

(3.899 euro – 2.675 euro = 1.224 euro) x 65% = 795,60 euro.

52.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.824 euro.

(4.824 euro – 2.675 euro = 2.149 euro) x 65% = 1.396,85 euro.

53.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 537,50 euro.

537,50 euro x 65% = 349,38 euro.

54.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 537,50 euro.

537,50 euro x 65% = 349,38 euro.

55.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.132,66 euro.

(4.132,66 euro – 2.675 euro = 1.457,66 euro) x 65% = 947,48 euro.

56.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.132,66 euro.

(4.132,66 euro – 2.675 euro = 1.457,66 euro) x 65% = 947,48 euro.

57.

Het stukkenbundel dat volgens de inventaris de factuur en de reisbevestiging zou moeten bevatten, is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.824 euro.

(4.824 euro – 2.675 euro = 2.149 euro) x 65% = 1.396,85 euro.

58.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.399 euro.

(4.399 euro – 2.675 euro = 1.724 euro) x 65% = 1.120,60 euro.

59.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.399 euro.

(4.399 euro – 2.675 euro = 1.724 euro) x 65% = 1.120,60 euro.

60.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel van eisers en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens factuur in het bundel van de KBVB, volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.205,25 euro.

(4.205,25 euro – 2.675 euro = 1.530,25 euro) x 65% = 994,66 euro.

61.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel van eisers en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens factuur in het bundel van de KBVB, volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.205,25 euro.

(4.205,25 euro – 2.675 euro = 1.530,25 euro) x 65% = 994,66 euro.

62.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel van eisers en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens factuur in het bundel van de KBVB, volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.205,25 euro.

(4.205,25 euro – 2.675 euro = 1.530,25 euro) x 65% = 994,66 euro.

63.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel van eisers en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens factuur in het bundel van de KBVB, volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.205,25 euro.

(4.205,25 euro – 2.675 euro = 1.530,25 euro) x 65% = 994,66 euro.

64.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

65.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

66.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

67.

Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.039 euro.

(4.039 euro – 2.675 euro = 1.364 euro) x 65% = 886,60 euro.

68.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.881,50 euro.

(3.881,50 euro – 2.675 euro = 1.206,50 euro) x 65% = 784,23 euro.

69.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.881,50 euro.

(3.881,50 euro – 2.675 euro = 1.206,50 euro) x 65% = 784,23 euro.

70.

Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.399 euro.

(4.399 euro – 2.675 euro = 1.724 euro) x 65% = 1.120,60 euro.

71.

Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.399 euro.

(4.399 euro – 2.675 euro = 1.724 euro) x 65% = 1.120,60 euro.

72.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.135,21 euro.

(4.135,21 euro – 2.675 euro = 1.460,21 euro) x 65% = 949,14 euro.

73.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.039 euro.

(4.039 euro – 2.675 euro = 1.364 euro) x 65% = 886,60 euro.

74.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

75.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

76.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

77.
De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.399 euro.

(4.399 euro – 2.675 euro = 1.724 euro) x 65% = 1.120,60 euro.

78.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.399 euro.

(4.399 euro – 2.675 euro = 1.724 euro) x 65% = 1.120,60 euro.

79.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

80.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

81.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

82.

Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.385,12 euro.

(4.385,12 euro – 2.675 euro = 1.710,12 euro) x 65% = 1.111,58 euro.

83.

Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.385,12 euro.

(4.385,12 euro – 2.675 euro = 1.710,12 euro) x 65% = 1.111,58 euro.

84.

Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.385,12 euro.

(4.385,12 euro – 2.675 euro = 1.710,12 euro) x 65% = 1.111,58 euro.

85.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.399 euro.

(4.399 euro – 2.675 euro = 1.724 euro) x 65% = 1.120,60 euro.

86.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.399 euro.

(4.399 euro – 2.675 euro = 1.724 euro) x 65% = 1.120,60 euro.

87.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.031,50 euro.

(4.031,50 euro – 2.675 euro = 1.356,50 euro) x 65% = 881,73 euro.

88.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.031,50 euro.

(4.031,50 euro – 2.675 euro = 1.356,50 euro) x 65% = 881,73 euro.

89.

Er zijn geen stukken. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

90.

Er zijn geen stukken. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

91.

Er zijn geen stukken. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

92.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

93.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

94.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel klachten. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.307,33 euro.

(4.307,33 euro – 2.675 euro = 1.632,33 euro) x 65% = 1.061,01 euro.

95.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.789 euro.

(3.789 euro – 2.675 euro = 1.114 euro) x 65% = 724,10 euro.

96.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.789 euro.

(3.789 euro – 2.675 euro = 1.114 euro) x 65% = 724,10 euro.

97.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.789 euro.

(3.789 euro – 2.675 euro = 1.114 euro) x 65% = 724,10 euro.

98.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.789 euro.

(3.789 euro – 2.675 euro = 1.114 euro) x 65% = 724,10 euro.

99.

Er zijn geen stukken. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 940 euro.

940 euro x 65% = 611 euro.

100.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.199 euro.

(4.199 euro – 2.675 euro = 1.524 euro) x 65% = 990,60 euro.

101.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.199 euro.

(4.199 euro – 2.675 euro = 1.524 euro) x 65% = 990,60 euro.

102.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.199 euro.

(4.199 euro – 2.675 euro = 1.524 euro) x 65% = 990,60 euro.

103.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.199 euro.

(4.199 euro – 2.675 euro = 1.524 euro) x 65% = 990,60 euro.

104.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.811,50 euro.

(4.811,50 euro – 2.675 euro = 2.136,50 euro) x 65% = 1.388,73 euro.

105.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.811,50 euro.

(4.811,50 euro – 2.675 euro = 2.136,50 euro) x 65% = 1.388,73 euro.

106.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.829 euro.

(3.829 euro – 2.675 euro = 1.154 euro) x 65% = 750,10 euro.

107.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.829 euro.

(3.829 euro – 2.675 euro = 1.154 euro) x 65% = 750,10 euro.

108.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.829 euro.

(3.829 euro – 2.675 euro = 1.154 euro) x 65% = 750,10 euro.

109.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.411,50 euro.

(4.411,50 euro – 2.675 euro = 1.736,50 euro) x 65% = 1.128,73 euro.

110.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.411,50 euro.

(4.411,50 euro – 2.675 euro = 1.736,50 euro) x 65% = 1.128,73 euro.

111.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.543,33 euro.

1.543,33 euro x 65% = 1.003,16 euro.

112.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.543,33 euro.

1.543,33 euro x 65% = 1.003,16 euro.

113.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.543,33 euro.

1.543,33 euro x 65% = 1.003,16 euro.

114.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.039 euro.

(4.039 euro – 2.675 euro = 1.364 euro) x 65% = 886,60 euro.

115.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.487,12 euro.

(4.487,12 euro – 2.675 euro = 1.812,12 euro) x 65% = 1.177, 88 euro.

116.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.487,12 euro.

(4.487,12 euro – 2.675 euro = 1.812,12 euro) x 65% = 1.177, 88 euro.

117.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel van eisers en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor. Volgens de factuur in het stukkenbundel van de KBVB, volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.112,26 euro.

(4.112,26 euro – 2.675 euro = 1.437,26 euro) x 65% = 934,22 euro.

118.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.112,26 euro.

(4.112,26 euro – 2.675 euro = 1.437,26 euro) x 65% = 934,22 euro.

119.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.145,41 euro.

(4.145,41 euro – 2.675 euro = 1.470,41 euro) x 65% = 955,77 euro.

120.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.799 euro.

(4.799 euro – 2.675 euro = 2.124 euro) x 65% = 1.380,60 euro.

121.

Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.499,88 euro.

(4.499,88 euro – 2.675 euro = 1.824,88 euro) x 65% = 1.186,17 euro.

122.

Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.499,88 euro.

(4.499,88 euro – 2.675 euro = 1.824,88 euro) x 65% = 1.186,17 euro.

123.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.487,12 euro.

(4.487,12 euro – 2.675 euro = 1.812,12 euro) x 65% = 1.177, 88 euro.

124.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.487,12 euro.

(4.487,12 euro – 2.675 euro = 1.812,12 euro) x 65% = 1.177, 88 euro.

125.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 683,33 euro.

683,33 euro x 65% = 444,16 euro.

126.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 683,33 euro.

683,33 euro x 65% = 444,16 euro.

127.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 683,33 euro.

683,33 euro x 65% = 444,16 euro.

128.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.054 euro.

(4.054 euro – 2.675 euro = 1.379 euro) x 65% = 896,35 euro.

129.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 2.121,25 euro.

2.121,25 euro x 65% = 1.378, 81 euro.

130.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 2.121,25 euro.

2.121,25 euro x 65% = 1.378, 81 euro.

131.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 2.121,25 euro.

2.121,25 euro x 65% = 1.378,81 euro.

132.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 2.121,25 euro.

2.121,25 euro x 65% = 1.378,81 euro.

133.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 417,50 euro.

417,50 euro x 65% = 271,38 euro.

134.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 417,50 euro.

417,50 euro x 65% = 271,38 euro.

135.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.924 euro.

(3.924 euro – 2.675 euro = 1.249 euro) x 65% = 811,85 euro.

136.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.299 euro.

(4.299 euro – 2.675 euro = 1.624 euro) x 65% = 1.055,60 euro.

137.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.299 euro.

(4.299 euro – 2.675 euro = 1.624 euro) x 65% = 1.055,60 euro.

138.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.299 euro.

(4.299 euro – 2.675 euro = 1.624 euro) x 65% = 1.055,60 euro.

139.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.411,50 euro.

(4.411,50 euro – 2.675 euro = 1.736,50 euro) x 65% = 1.128,73 euro.

140.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.411,50 euro.

(4.411,50 euro – 2.675 euro = 1.736,50 euro) x 65% = 1.128,73 euro.

141.

Het stukkenbundel is leeg. De heer wordt vernoemd in de klacht van de heer . Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.924 euro.

(3.924 euro – 2.675 euro = 811,85 euro) x 65% = 527,70 euro.

142.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.799 euro.

(4.799 euro – 2.675 euro = 2.124 euro) x 65% = 1.380,60 euro.

143.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.685 euro.

1.685 euro x 65% = 1.095,25 euro.

144.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.685 euro.

1.685 euro x 65% = 1.095,25 euro.

145.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 670,67 euro.

670,67 euro x 65% = 435,94 euro.

146.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 670,67 euro.

670,67 euro x 65% = 435,94 euro.

147.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 548,27 euro.

548,27 euro x 65% = 356,38 euro.

148.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 548,27 euro.

548,27 euro x 65% = 356,38 euro.

149.

Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.711,50 euro.

(3.711,50 euro – 2.675 euro = 1.036,50 euro) x 65% = 673,73 euro.

150.

Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.711,50 euro.

(3.711,50 euro – 2.675 euro = 1.036,50 euro) x 65% = 673,73 euro.

151.

Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.907,33 euro.

(3.907,33 euro – 2.675 euro = 1.232,33 euro) x 65% = 801,01 euro.

152.

Het stukkenbundel is leeg. Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.907,33 euro.

(3.907,33 euro – 2.675 euro = 1.232,33 euro) x 65% = 801,01 euro.

153.

Het stukkenbundel is leeg. Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.907,33 euro.

(3.907,33 euro – 2.675 euro = 1.232,33 euro) x 65% = 801,01 euro.

154.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. De heer wordt vernoemd in de klacht van de heer . Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.841,50 euro.

(3.841,50 euro – 2.675 euro = 1.166,50 euro) x 65% = 758,23 euro.

155.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.841,50 euro.

(3.841,50 euro – 2.675 euro = 1.166,50 euro) x 65% = 758,23 euro.

156.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.424 euro.

(4.424 euro – 2.675 euro = 1.749 euro) x 65% = 1.136,85 euro.

157.

Volgens factuur: (7.763 euro : 2 = 3.881,50 euro) – 2.675 euro = 1.206,50 x 65% = 784,23 euro

158.

Volgens factuur: (7.763 euro : 2 = 3.881,50 euro) – 2.675 euro = 1.206,50 x 65% = 784,23 euro

159.

Er zijn geen stukken. Volgens eisers zou de bijkomend bijgebrachte factuur 10294 (stuk F b) dit pakket moeten staven. Deze factuur is evenwel gericht aan de heer en mevrouw te Overijse (???) en er valt geen link te leggen met de heer . Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 2.050 euro.

2.050 euro x 65% = 1.332,50 euro.

160.

Er zijn geen stukken. Volgens eisers zou de bijkomend bijgebrachte factuur 10294 (stuk F b) dit pakket moeten staven. Deze factuur is evenwel gericht aan de heer en mevrouw te Overijse (???) en er valt geen link te leggen met de heer te leggen. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 2.050 euro.

2.050 euro x 65% = 1.332,50 euro.

161.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.907,89 euro.

(4.907,89 euro – 2.675 euro = 2.232,89 euro) x 65% = 1.451,38 euro.

162.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.907,89 euro.

(4.907,89 euro – 2.675 euro = 2.232,89 euro) x 65% = 1.451,38 euro.

163.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.039 euro.

(4.039 euro – 2.675 euro = 1.364 euro) x 65% = 886,60 euro.

164.

Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 560 euro.

560 euro x 65% = 364 euro.

165.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.064 euro.

(4.064 euro – 2.675 euro = 1.389 euro) x 65% = 902,85 euro.

166.

Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.411,50 euro.

(4.411,50 euro – 2.675 euro = 1.736,50 euro) x 65% = 1.128,73 euro.

167.

Het stukkenbundel is leeg. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.411,50 euro.

(4.411,50 euro – 2.675 euro = 1.736,50 euro) x 65% = 1.128,73 euro.

168.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.411,50 euro.

(4.411,50 euro – 2.675 euro = 1.736,50 euro) x 65% = 1.128,73 euro.

169.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.411,50 euro.

(4.411,50 euro – 2.675 euro = 1.736,50 euro) x 65% = 1.128,73 euro.

170.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klachtbevestiging. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 2.547,50 euro.

2.547,50 euro x 65% = 1.655,88 euro.

171.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klachtbevestiging. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 2.547,50 euro.

2.547,50 euro x 65% = 1.655,88 euro.

172.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 887,43 euro.

887,43 euro x 65% = 576,83 euro.

173.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 1.730 euro.

1.730 euro x 65% = 1.124,50 euro.

174.

Volgens factuur: (8.974,24 euro : 2 = 4.487,12 euro) – 2.675 euro = 1.812,12 x 65% = 1.177,88 euro.

175.

Volgens factuur: (8.974,24 euro : 2 = 4.487,12 euro) – 2.675 euro = 1.812,12 x 65% = 1.177,88 euro.

176.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 650,27 euro.

650,27 euro x 65% = 422,68 euro.

177.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 650,27 euro.

650,27 euro x 65% = 422,68 euro.

178.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, noch een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.031,50 euro.

(4.031,50 euro – 2.675 euro = 1.356,50 euro) x 65% = 881,73 euro.

179.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, noch een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.031,50 euro.

(4.031,50 euro – 2.675 euro = 1.356,50 euro) x 65% = 881,73 euro.

180.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, noch een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.811,50 euro.

(4.811,50 euro – 2.675 euro = 2.136,50 euro) x 65% = 1.388,73 euro.

181.

Er liggen geen stukken voor. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 650,27 euro.

650,27 euro x 65% = 422,68 euro.

182.

Er liggen geen stukken voor. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 650,27 euro.

650,27 euro x 65% = 422,68 euro.

183.

Er liggen geen stukken voor. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 650,27 euro.

650,27 euro x 65% = 422,68 euro.

184.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor. Er is enkel een klacht en een verklaring van mevrouw dat de heer en zijn reisgezelschap niet op de camping wilden verblijven. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 471,25 euro.

471,25 euro x 65% = 306,31 euro.

185.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor. Er is enkel een klacht en een verklaring van mevrouw dat de heer

en zijn reisgezelschap niet op de camping wilden verblijven. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 471,25 euro.

471,25 euro x 65% = 306,31 euro.

186.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor. Er is enkel een klacht en een verklaring van mevrouw dat de heer en zijn reisgezelschap niet op de camping wilden verblijven. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 471,25 euro.

471,25 euro x 65% = 306,31 euro.

187.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor. Er is enkel een klacht en een verklaring van mevrouw dat de heer en zijn reisgezelschap niet op de camping wilden verblijven. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 471,25 euro.

471,25 euro x 65% = 306,31 euro.

188.

Volgens factuur: (2.445 euro : 4 = 611,25 euro) x 65% = 397,31 euro.

189.

Volgens factuur: (2.445 euro : 4 = 611,25 euro) x 65% = 397,31 euro.

190.

Volgens factuur: (2.445 euro : 4 = 611,25 euro) x 65% = 397,31 euro.

191.

Volgens factuur: (2.445 euro : 4 = 611,25 euro) x 65% = 397,31 euro.

192.

Volgens factuur: (1.885 euro : 4 = 471,25 euro) x 65% = 306,31 euro.

193.

Volgens factuur: (1.885 euro : 4 = 471,25 euro) x 65% = 306,31 euro.

194.

Volgens factuur: (1.885 euro : 4 = 471,25 euro) x 65% = 306,31 euro.

195.

Volgens factuur: (1.885 euro : 4 = 471,25 euro) x 65% = 306,31 euro.

196.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 537,50 euro.

537,50 euro x 65% = 349,38 euro.

197.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 537,50 euro.

537,50 euro x 65% = 349,38 euro.

198.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, enkel een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.714 euro.

(4.714 euro – 2.675 euro = 2.039 euro) x 65% = 1.325,35 euro.

199.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.799 euro.

(4.799 euro – 2.675 euro = 2.124 euro) x 65% = 1.380,60 euro.

200.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel. Er ligt een boekingsbevestiging voor, maar die is niet op naam. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 4.799 euro.

(4.799 euro – 2.675 euro = 2.124 euro) x 65% = 1.380,60 euro.

201.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, noch een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.881,50 euro.

(3.881,50 euro – 2.675 euro = 1.206,50) x 65% = 784,23 euro.

202.

De factuur ontbreekt in het stukkenbundel en er ligt evenmin een boekingsbevestiging voor, noch een klacht. Volgens A EN CO en volgens stuk 13 van SUN bedraagt de individuele reissom 3.881,50 euro.

(3.881,50 euro – 2.675 euro = 1.206,50) x 65% = 784,23 euro.

203. B NV
204. L
205. D

B vordert in ondergeschikte orde (indien de nietigheid niet wordt weerhouden, hetgeen het geval is) in hoofdsom een bedrag van 6.798 euro en de heer L en de heer D vorderen elk 4.750 euro.

In conclusie stellen zij dat die bedragen als volgt zijn samengesteld, per persoon:

- 4.399 euro (per reispakket) – 1.000 euro (vlucht) = 3.399 : 11 nachten = 309 euro materiële schade x 11 = 3.399 euro

- 250 euro morele schade x 11 = 2.750 euro
- extra kosten *ex aequo et bono* voor alternatief verblijf, verplaatsingen, maaltijden, rompslomp: 2.000 euro forfaitair
- totaal = 16.298 euro.

De rechtbank begrijpt dat B de post materiële schade vordert en de heren L en D de morele schade en extra kost.

Het zijn de reizigers die worden vergoed op basis van de Reiscontractenwet, aangezien zij het zijn die niet de prestaties geleverd hebben gekregen die zij redelijkerwijze hadden mogen verwachten. B die de reis heeft betaald, is geen reiziger en toont overigens geen aparte eigen schade aan. B komt niet in aanmerking voor vergoeding.

De aantijgingen van fiscale fraude die de KBVB maakt aan het adres van B EN CO, vinden geen steun in de stukken. Indien een bedrijf haar zaakvoerders (of werknemers of klanten) een reis aanbiedt, hoeft dat geen fiscale fraude te zijn, zelfs niet als (één van) de begunstigde reiziger(s) deze reis zelf boekt en de factuur initieel aan die persoon is gericht en nadien wordt vervangen door een factuur aan het bedrijf.

Er is geen reden om de schade van de reizigers L en D anders te vergoeden dan die van A EN CO. De schade wordt berekend op basis van de individuele reissom na aftrek van 2.675 euro per persoon voor de vlucht. Extra uitgaven worden niet vergoed om redenen hiervoor vermeld. Overigens worden geen andere uitgaven aangetoond dan de factuur voor het geboekte reispakket. De KBVB spreekt van facturen aan MIGA maar die worden niet aangewend door B EN CO.

Volgens de factuur boekte B een reispakket voor 2 personen en betaalde hiervoor 8.798 euro + 233,80 btw. De btw is aftrekbaar in hoofde van B, dus daar wordt geen rekening mee gehouden.

8.798 euro : 2 = 4.399 euro – 2.675 euro = 1.724 euro x 65% = 1.120,60 euro.

De heer L en de heer D krijgen elk 1.120,60 euro toegekend.

b) Interesten

92.
A EN CO en B EN CO vorderen nalatigheidsinteresten resp. "wettelijke" interesten vanaf de factuurdata resp. de contractdatum meer de gerechtelijke interesten tot de volledige betaling.

De schadevergoeding is initieel een waardeschuld en geen geldschuld, nu de rechtbank de schadevergoeding bij dit vonnis heeft bepaald. Bijgevolg is de waardeschuld onderhevig aan vergoedende interesten tot datum vonnis waarop het een geldschuld wordt en vervolgens verwijlinteresten opbrengt.

93.
De KBVB meent dat zij niet kan gehouden zijn tot vergoeding van de interesten gedurende een periode van 4,5 jaar, omdat B EN CO in februari 2015 een strafklacht neerlegden die voor vertraging zorgde, terwijl de strafprocedure is uitgedraaid op een vrijspraak.

De rechtbank volgt de KBVB niet hierin. De gedupeerde reizigers hebben met de strafklacht hun rechten niet op abusievelijke wijze uitgeoefend. De vrijspraak op strafgebied kan niet worden beschouwd als een "ongelijk", een fout of onterechte handeling in hoofde van de klagende partijen. Er is niet de minste aanwijzing dat de strafklachten een dilatoir maneuver uitmaakten of de eisers niet de nodige diligentie aan de dag legden. Zij waren afhankelijk van de voortgang van de strafprocedure. Tussen de vrijspraak en het verzoek tot instaatstelling verliepen slechts enkele maanden, hetzij de tijd om de strategie verder te bepalen. Er is geen reden om de loop van de interesten te schorsen.

Bijgevolg is de schuld onderhevig aan vergoedende interesten vanaf de gemiddelde datum van 21.06.2014 (tussen 16 en 27.06.2014, globaal voor het grotendeel van de reizigers samen genomen, de enkelingen die vroeger aankwamen zijn verwaarloosbaar) tot heden (datum bepaling schade en vergoeding) en vanaf dan aan gerechtelijke verwijlinteresten, beide interesten te rekenen aan de wettelijke interestvoet.

5. Onderlinge gehoudenheid SUN en KBVB

94.
SUN en de KBVB doen hun uiterste best om hun eigen rol te minimaliseren en de schuld voor het fiasco van Devillage in de schoenen van de andere te schuiven. Zoals de KBVB stelt dat zij haar naam, merken en logo's "ter beschikking stelde", stelt SUN dat zij haar licentie en haar administratiesysteem "ter beschikking stelde". De cynische vraag dringt zich op of deze minimalistische visie van hun beider inbreng er niet (mee) de oorzaak van is dat de beloofde onvergetelijke reiservaring voor de supporters ter plaatse zo anders is uitgedraaid?

95.
De KBVB vordert dat de rechtbank ieders aandeel in de aansprakelijkheid zou bepalen en stelt een tussenvordering in om SUN te veroordelen tot betaling aan de KBVB van het bedrag dat zij aan eisers zou moeten betalen bovenop haar eigen aandeel zoals door de rechtbank bepaald. Anders gezegd, stelt de KBVB een regresvordering in nog voor zij ook maar iets heeft betaald.

SUN stelt dan weer een vordering tot vrijwaring in tegen de KBVB.

De rechtbank zal eerst het individuele aandeel van SUN en de KBVB in hun *in solidum* aansprakelijkheid of de *contributio* van elk van hen bepalen.

96.
Tussen de KBVB en SUN werd in 2012 een overeenkomst afgesloten over een commerciële samenwerking voor een duur van 4 jaar met ingang van 01.08.2012 waarbij de KBVB exclusief aan SUN de totale commerciële exploitatie verleende *"wat betreft de verplaatsingen van alle nationale ploegen hierin begrepen officiële delegaties en sponsordelegaties"*. SUN zou dus optreden als het officiële reisagentschap van de KBVB. Die overeenkomst is evenwel niet nuttig om de *contributio* van elkeen te bepalen.

Volgens de verklaringen van vertegenwoordigers van de KBVB, SUN en ORANJECAMPING zou de KBVB ORANJECAMPING hebben aangebracht kort voor de kwalificatie van de Rode Duivels voor het WK en zou SUN hen kort daarna in het project hebben vervoegd. Er is evenwel geen schriftelijke overeenkomst die de rol van elkeen bepaalt.

97.
Uit de stukken blijkt globaal genomen een even grote betrokkenheid van beide partijen in het project. De ene zal wat meer betrokken geweest zijn bij de promotie en communicatie en de andere wat meer bij de administratie, maar beiden waren actief betrokken bij de uitwerking van het concept en de uitvoering ervan. Het vervoer kwam blijkbaar voor rekening van SUN die dat ook effectief verzorgde. Naar hetgeen eisers in conclusie aangeven zijn daar geen klachten over en werd dat correct uitgevoerd (zie conclusie A EN CO p. 58). Het is het onderdeel "verblijf plus" dat fors te wensen overliet en daarin zijn de KBVB en SUN te beschouwen als gelijke partners met ORANJECAMPING als hun gekozen uitvoerder en CAMPING BRAZIL als de door ORANJECAMPING gekozen einduitvoerder.

Enkele voorbeelden ter illustratie van de betrokkenheid van SUN en de KBVB en hun profilering als dusdanig van bij aanvang:

- in de Nederlandse pers werd destijds het project aangekondigd als een samenwerking tussen de KBVB, SUN en ORANJECAMPING om gezamenlijk voordelige supportersvluchten aan te bieden naar het WK, waarbij ORANJECAMPING de organisatie van het eerste Belgische Rode Duivel-kamp op zich zou nemen;
- ORANJECAMPING factureerde op 05.12.2013 aan SUN de aangepaste "Boekingsmodule onlinegang";
- in een e-mail van 16.12.2013 drong de KBVB bij SUN en ORANJECAMPING aan op een lagere prijszetting;
- op 03.01.2014 bezorgde SUN aan de KBVB een "eerste draft berekening" en de KBVB verklaarde zich per kerende hiermee akkoord;
- op 05.01.2014 bezorgde SUN aan de KBVB en ORANJECAMPING een bijlage met de prijzen in de camping volgens 3 mogelijke programma's; hiermee konden ze alles in gereedheid brengen om de verkoop te starten;
- de KBVB plaatste op haar website een promotie onder de titel "WE'RE GOING TO BRAZIL", waarin zij uitleg gaf over de ticketverkoop, de ticketprijzen, de ticketformules en de "reizen naar Brazilië";
- de KBVB had een webpagina met de tekst: *"Hieronder vind je alle packages die de KBVB en Sun Reizen NV (Lic A1163) Pachecolaan 34, 1000 Brussel, met ondernemingsnummer BE 0403 301 056 aanbiedt om het WK in Brazilië mee te maken. Je hebt twee mogelijkheden om tijdens het WK te verblijven in Devillage.* Er is

nog een rubriek "CONTACT" waar staat dat men voor vragen een e-mail kan sturen aan foot@sun-reizen.be.";

- op 28.02.2014 vroeg SUN n.a.v. een controle door inspecteurs van Economische Zaken aan de KBVB en ORANJECAMPING om de prijzen op de website *"Brazil.Belgiumreddevils"* te vervolledigen, zodat ze alle kosten bevatten, incl. btw en reserveringskosten; hij vroeg om dringend die aanpassingen te doen en wat SUN betrof naast de naam en het licentienummer ook het adres en ondernemingsnummer te vermelden;
- om deel te nemen aan de reis moest men lid zijn van de supportersvereniging "1895", een vereniging die blijkbaar eigen is aan de KBVB;
- de KBVB ronselde via de website www.belgianfootball.be *"enthousiaste Belgen die tijdens het WK als vrijwilliger op de Devillage willen werken"*; als "belangrijke schakel in het Devillageprojectteam" werd van die medewerkers verwacht de supporters van de Rode Duivels "de reis van hun leven" te bezorgen;
- medewerkers van de KBVB zouden ter plaatse zijn, de supporters tijdens de verplaatsingen vergezellen en een soort van fan ambassade vormen voor alle eventuele problemen;
- de boekingsbevestigingen en de facturen hebben als hoofding *"VOYAGES SUN REIZEN"*;
- SUN stond in voor het beheren van de boekingen en de inning van de betalingen;
- de KBVB ging enkele malen voor de aanvang van het WK ter plaatse om te zien of alles in orde was en deed dat ook kort na de aanvang om zich ter plekke van de situatie te vergewissen; in april 2014 en nogmaals begin juni 2014 heeft de KBVB gevraagd aan ORANJECAMPING om de tekortkomingen weg te werken;
- de vertegenwoordiger van de KBVB maakte op 15.06.2014 een stand van zaken ter plaatse over aan SUN;
- op 16.06.2014 deed ORANJECAMPING per e-mail aan de KBVB met kopie aan SUN een voorstel voor een regeling met de reizigers, waarbij ieder die van 12 t.e.m.15 juni op de camping had geslapen 30% korting kreeg op zijn boeking; hij vroeg wie er rechtstreeks moest reageren: SUN bij wie was geboekt, ORANJECAMPING als "organisator" of de KBVB als "initiator";
- op 19.06.2014 werd een voorstel tot minnelijke regeling (een vergoeding van 50 euro per persoon per dag) opgesteld en ondertekend door diverse personen onder wie de heer voor ORANJECAMPING, enkele reizigers en als "getuige" o.a. de heer voor de KBVB;
- de KBVB, SUN en ORANJECAMPING (en ALLIANZ) deden gezamenlijk een voorstel tot minnelijke regeling aan de supporters op basis van een voorstel tot dadingovereenkomst waarbij de KBVB ook optrad in naam en voor rekening van de andere voormelde partijen; dat voorstel werd aan de supporters in kwestie overgemaakt via e-mail van 10.02.2015 uitgaande van de KBVB.

Het is niet omdat SUN de licentiehouder is, de boekingen administratief verwerkte, de facturatie deed, de betalingen inde, zorgde voor het vervoer en het contactadres was voor meer informatie bij de boeking, dat de KBVB moet worden beschouwd als de junior partner in het verhaal. De boekingen verliepen via SUN omdat zij de licentie had. Het is niet omdat SUN de promotie niet verzorgde, de locatie ter plekke niet selecteerde, het tentenkamp niet daadwerkelijk mee opbouwde, niet tussenkwam in de ter plaatse geformuleerde

regelingsvoorstellen en zich in Brazilië vooral bezighield met de hoofdsponsors, dat SUN haar handen kan wassen in onschuld. SUN inde de betalingen en stortte een niet gekend deel daarvan door aan ORANJECAMPING. SUN bepaalde zo welk deel van het geïnde bedrag zij voor zichzelf hield voor haar eigen onkosten en haar winst en hoeveel zij ORANJECAMPING vergoedde voor het verblijf plus. De KBVB kwam in die betalingsstromen blijkbaar niet tussen. Zodoende is SUN erg betrokken in de component verblijf plus.

De KBVB haalt een aantal malen aan dat zij slechts een beperkte vergoeding zou krijgen uitbetaald op het bedrag dat door de reizigers werd betaald. Partijen spreken van 35 euro per persoon indien met vervoer en 3 euro indien zonder vervoer. Of dit veel, weinig of correct is, kan niet worden uitgemaakt. Welke (mondelinge) afspraken er waren tussen de KBVB en SUN m.b.t. de verdeling van de winst of het verlies is de rechtbank onbekend bij gebrek aan schriftelijke overeenkomst. Naar eigen zeggen werkten zij louter op basis van vertrouwen. In elk geval kan de verwachte *return* (opbrengst) voor de KBVB niet enkel worden afgemeten aan die voormelde vergoeding, maar moet dat in het bredere kader van supporterswaardering, merkbevestiging, sponsoring e.d. worden gezien. Als voetbalbond had de KBVB er belang bij zoveel mogelijk supporters naar het WK te krijgen om de Rode Duivels ter plekke aan te moedigen en zo bij te dragen tot hun succes, hetgeen dan weer de sponsoring ten goede zou komen, enz.

De KBVB zegt dat zij "afstand" deed van haar vergoeding/haar vergoeding "niet invorderde", maar in feite heeft zij dat bedrag, naar eigen zeggen, aangewend om de supporters die een minnelijke regeling aanvaardden, te vergoeden, zodat er geen sprake is van een "afstand" ten voordele van SUN, haar partner. De KBVB heeft die bedragen aangewend om een deel van haar verplichtingen na te komen.

98.
Op grond van het voorgaande moet men redelijkerwijze besluiten tot een onderling gedeelde gelijke aansprakelijkheid van 50/50. Dat is ook de gebruikelijke verdeling wanneer geen elementen voorliggen om tot een andere verhouding te komen.

SUN en de KBVB dragen in hun onderlinge verhouding dus elk 50% van de aansprakelijkheid die zij opzichtens eisers samen *in solidum* voor het geheel hebben, zoals hiervoor begroot.

6. Vordering vrijwaring SUN tegen de KBVB

99.
SUN vraagt in het dispositief van haar besluiten om de KBVB te veroordelen tot vrijwaring van SUN voor alle veroordelingen die lastens haar in deze zaak zouden worden uitgesproken.

Hiervoor is vastgesteld dat SUN en de KBVB elk een gelijk aandeel hebben, hetzij elk de helft, in de aansprakelijkheid die zij opzichtens de eisers *in solidum* voor het geheel hebben, zoals hiervoor begroot.

De KBVB is bijgevolg gehouden tot vrijwaring van SUN ten belope van 50% van de sommen waartoe SUN bij dit vonnis opzichtens eisers wordt veroordeeld in hoofdsom, interesten en gedingkosten.

7. Regresvordering / vordering in vrijwaring KBVB tegen SUN

100.
De KBVB vraagt om SUN te veroordelen tot betaling van het bedrag dat de KBVB zou moeten betalen aan eisers bovenop het door de rechtbank vastgelegde aandeel van de eigen aansprakelijkheid van de KBVB.

Het is niet mogelijk om verhaal uit te oefenen tegen een medeschuldenaar, wanneer men zelf zijn betalingsverplichting jegens de schuldeiser nog niet is nagekomen.

Het regres dat de KBVB hier wenst uit te oefenen, kan zijn grondslag enkel vinden in de wettelijke subrogatie, de verrijking zonder oorzaak of nog art. 1382 oud BW. Nu er (nog) geen betaling heeft plaatsgevonden zijn dergelijke grondslagen niet voorhanden.

In zoverre de vordering van de KBVB moet worden beschouwd als een vordering in vrijwaring voor hetgeen zij zou moeten betalen aan de eisers bovenop haar aandeel van 50%, kan de vordering wel worden toegekend. SUN is gehouden tot vrijwaring van de KBVB ten belope van 50% van de sommen waartoe de KBVB bij dit vonnis opzichtens eisers wordt veroordeeld in hoofdsom, interesten en gedingkosten.

8. Vordering SUN tegen ORANJECAMPING

101.
SUN vraagt in het dispositief van haar besluiten om ORANJECAMPING te veroordelen tot vrijwaring van SUN voor alle veroordelingen die tegen haar in deze zouden worden uitgesproken.

ORANJECAMPING voert in haar laatste conclusie (die dateert van april 2017 en dus vóór de vrijspraak op strafgebied) geen echt verweer op dat vlak. Ze houdt voor dat ze zich niet kan verdedigen, omdat ze geen zicht heeft op "een overeenkomst, noch op wat beloofd werd". Het zou haar ook niet duidelijk zijn welke concrete contractuele wanprestatie haar kan worden verweten.

Er mag dan wel geen overeenkomst voorliggen tussen de KBVB en/of SUN enerzijds en ORANJECAMPING anderzijds, op basis van de voorliggende stukken is het duidelijk dat ORANJECAMPING instond voor (de uitvoering van) de component "verblijf plus". Het was ORANJECAMPING die de ervaring had met het opzetten van "fandorpen" voor de Oranjefans en op die manier in contact kwam met de KBVB om eenzelfde belevingsproject uit te werken voor de Rode Duivelsfans. De uitvoering ter plaatse van het campinggebeuren was voor rekening van ORANJECAMPING. Die heeft dat zelf ook verklaard voorafgaand aan de problemen en erkend na het zich voordoen van de problemen. ORANJECAMPING gaf toe dat er betalingsproblemen waren met de leveranciers waardoor die te laat leverden en verwees

anderzijds naar het in gebreke blijven van CAMPING BRAZIL, die door ORANJECAMPING was aangezocht om ter plekke Devillage binnen haar bestaande camping (mee) gestalte te geven. Het fiasco is bijgevolg onmiskenbaar mee op het conto van ORANJECAMPING te schrijven. ORANJECAMPING is hiervoor verantwoordelijk opzichtens SUN.

De rechtbank heeft geen zicht op de concrete omvang van de prestaties die ORANJECAMPING moest leveren. Partijen zijn hier niet duidelijk over. Ging het om het totaalplaatje te weten de accommodatie, de maaltijden, het entertainment, enz. of enkel de accommodatie en het halfpension zonder entertainment?

Bij gebrek aan nadere gegevens is de vordering tot vrijwaring gegrond ten belope van 1 euro provisioneel.

9. Vordering KBVB tegen ORANJECAMPING

102.
De KBVB vordert om ORANJECAMPING te veroordelen tot 1 euro provisionele schadevergoeding voor de door haar geleden imagoschade, nu de door ORANJECAMPING gemaakte beloftes niet werden ingewilligd.

Zoals hiervoor gezegd, is ORANJECAMPING grotendeels voor het campingdébacle verantwoordelijk opzichtens SUN en dus ook opzichtens de KBVB.

Het lijdt geen twijfel dat deze onfortuinlijke zaak het imago van de KBVB niet ten goede is gekomen. De perikelen van Devillage waren een dankbaar onderwerp voor de talrijk aanwezige pers die omwille van het WK bovenop het gebeuren zat. De beloofde "luxe" camping werd vergeleken met een vluchtelingenkamp. De KBVB die er zo mee had uitgepakt om het Schotse succesverhaal nog eens over te doen en zelfs te overtreffen met een echt "fanbelevingsdorp", moest *mea culpa* slaan.

De vordering tot 1 euro provisioneel voor imagoschade is bijgevolg gegrond.

10. Vordering ORANJECAMPING tegen CAMPING BRAZIL

103.
ORANJECAMPING vordert op haar beurt dat CAMPING BRAZIL haar zou vrijwaren voor alle veroordelingen die bij deze lastens haar zouden worden uitgesproken.

Op basis van de stukken is het afdoende duidelijk dat CAMPING BRAZIL de uitvoeringsagent ter plekke was van ORANJECAMPING. ORANJECAMPING heeft met CAMPING BRAZIL een overeenkomst aangegaan voor de reservatie van een vooraf bepaalde plaats binnen de installaties van CAMPING BRAZIL volgens bijgevoegd plan aan een prijs van 25 reaal per persoon per nacht, met een gewaarborgd minimum van 3.000 overnachtingen; volgens art. 6 moesten er minstens 25 douches, 15 toiletten en 15 urinoirs aanwezig zijn en minstens de helft van de douches moest over warm water beschikken.

Het is evenzeer duidelijk dat CAMPING BRAZIL schromelijk gefaald heeft in de uitvoering van haar opdracht.

De omvang van de overeengekomen prestaties is de rechtbank niet bekend. Bijgevolg kent de rechtbank de vordering in vrijwaring van ORANJECAMPING toe ten belope van 1 euro provisioneel.

VI. GEDINGKOSTEN

1. A EN CO opzichtens de KBVB en SUN

104.
In de procesverhouding A EN CO - de KBVB en SUN werden eisende en verwerende partijen elk op onderscheiden punten in het ongelijk gesteld, zodat de rechtbank de kosten omslaat in die zin dat:

- de dagvaardingskosten ten laste komen van de KBVB en SUN die *in solidum* gehouden zijn tot de betaling ervan aan de heer A;
- de KBVB en SUN *in solidum* gehouden zijn tot betaling aan A EN CO van de helft (1/2) van de rechtsplegingsvergoeding.

Wanneer binnen eenzelfde gerechtelijke band meerdere partijen de rechtsplegingsvergoeding ten laste van één of meer in het ongelijk gestelde partijen genieten, bedraagt het bedrag ervan maximum het dubbel van de maximale rechtsplegingsvergoeding waarop de begunstigde die gerechtigd is om de hoogste vergoeding te eisen aanspraak kan maken. Ze wordt door de rechter tussen de partijen verdeeld. (art. 1022, 5de lid Ger.W.)

A EN CO vorderen om die reden 4.800 euro, hetzij het dubbele van 2.400 euro, de maximum rechtsplegingsvergoeding voor een vordering tussen 5.000,01 tot 10.000 euro (vóór de indexatie op 01.06.2021), nu de hoogste gevorderde vergoeding ongeveer 5.500 euro bedraagt.

De KBVB vordert eveneens 4.800 euro overeenkomstig art. 1022, 5de lid Ger.W. en SUN, om niet nader gepreciseerde redenen, 15.000 euro.

Art. 1022, 5de lid Ger.W. dient te worden toegepast. De rechtbank weerhoudt het bedrag van 4.800 euro zoals door A EN CO en de KBVB gevorderd (de rechtbank mag niet meer toekennen), nu het door SUN vooropgestelde bedrag van 15.000 euro louter arbitrair is.

Concreet legt de rechtbank de gedingkosten dus als volgt *in solidum* ten laste van de KBVB en SUN:

- dagvaardingskosten A: **niet begroot**
- rechtsplegingsvergoeding: ½ van 4.800 euro **2.400 euro.**

De dagvaardingskosten dienen, zoals gezegd, aan de heer A te worden betaald. De rechtsplegingsvergoeding wordt verdeeld over de 202 eisers van de groep A EN CO, hetzij **elk 11,88 euro**.

2. B EN CO opzichtens de KBVB en SUN

105.
In de procesverhouding B EN CO - de KBVB en SUN werd B in het ongelijk gesteld opzichtens de KBVB en SUN.

B dient aan de KBVB en aan SUN een basisrechtsplegingsvergoeding te betalen van 1.080 euro, hetzij 540 euro aan elk van hen, op basis van een vordering tussen 5.000,01 tot 10.000 euro, nu de gevorderde vergoeding 9.031,80 euro bedraagt, de KBVB het bedrag vraagt van vóór indexatie op 01.06.2021 en SUN een louter arbitraire rechtsplegingsvergoeding vraagt.

106.
In deze procesverhouding werden de heren L en D enerzijds en de KBVB en SUN anderzijds elk op onderscheiden punten in het ongelijk gesteld, zodat de rechtbank de kosten omslaat in die zin dat:

- de KBVB en SUN *in solidum* gehouden zijn tot betaling aan de heren L en D van de helft (1/2) van de basisrechtsplegingsvergoeding van 845 euro of 422,50 euro, hetzij 211,25 euro aan elk van hen.

3. KBVB en SUN opzichtens elkaar

107.
In de procesverhouding tussen de KBVB en SUN heffen de rechtsplegingsvergoedingen elkaar op.

4. SUN opzichtens ORANJECAMPING

108.
In de procesverhouding SUN - ORANJECAMPING is ORANJECAMPING te beschouwen als de in het ongelijk gestelde partij. Nu de omvang van de vrijwaring van SUN door ORANJECAMPING niet kan worden vastgesteld, laat staan begroot, en de rechtbank niet kan uitmaken wie de kosten van 926,08 euro heeft betaald van de dagvaarding in gedwongen tussenkomst (die zowel door SUN als door de KBVB worden teruggevorderd), worden de kosten in deze procesverhouding aangehouden.

5. KBVB opzichtens ORANJECAMPING

109.
In de procesverhouding KBVB - ORANJECAMPING is ORANJECAMPING te beschouwen als de in het ongelijk gestelde partij. Nu de rechtbank niet kan uitmaken wie de kosten van 926,08 euro heeft betaald van de dagvaarding in gedwongen tussenkomst (die zowel door SUN als door de KBVB worden teruggevorderd), worden de kosten in deze procesverhouding aangehouden.

6. ORANJECAMPING opzichtens CAMPING BRAZIL

110.
In de procesverhouding ORANJECAMPING - CAMPING CLUBE BRAZIL is CAMPING BRAZIL te beschouwen als de in het ongelijk gestelde partij. Nu de omvang van de vrijwaring van ORANJECAMPING door CAMPING BRAZIL niet kan worden vastgesteld, laat staan begroot, worden de kosten in deze procesverhouding aangehouden.

VII. UITVOERBAARHEID BIJ VOORRAAD

111.
Eisers vorderen de uitvoerbaarheid bij voorraad niettegenstaande verhaal en zonder borgstelling of kantonnement, maar brengen geen enkele motivering hiertoe bij.

Deze zaak werd aanhangig gemaakt vóór de inwerkingtreding van art. 41 van de Wet van 19.10.2015 en de schorsende werking van de gewone rechtsmiddelen vormt in deze nog de regel (oud art. 1397 Ger.W.).

Gelet op het gebrek aan motivering, wordt dit punt van de vordering afgewezen.

OM DEZE REDENEN
DE RECHTBANK

Stelt de toepassing vast van de bepalingen van de wet van 15.06.1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, zoals gewijzigd.

Spreekt recht in **eerste aanleg en op tegenspraak**, desgevallend in toepassing an art. 747, §4 Ger.W..

Verklaart alle vorderingen **ontvankelijk**.

* * *

Verklaart de vorderingen tot nietigverklaring en/of ontbinding van de reisovereenkomsten **ongegrond**.

* * *

Verklaart de vordering tot schadevergoeding van B NV **ongegrond**.

* * *

Verklaart de vorderingen tot schadevergoeding van de heer A en de bij hem aansluitende vrijwillig tussenkomende partijen in de aanhef van dit vonnis vermeld onder 1 t.e.m. 201, en van de heren L en D **gedeeltelijk gegrond als volgt**:

Veroordeelt SUN REIZEN NV en de KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND VZW ***in solidum*** tot betaling van de volgende vergoedingen **in hoofdsom** aan de hierna vermelde personen:

1. A : 955,77 euro.
2. : 1.396,85 euro.
3. : 1.380,60 euro.
4. : 765,38 euro.
5. : 765,38 euro.
6. : 839,31 euro.
7. : 839,31 euro.

8. : 839,31 euro.

9. : 839,31 euro.

10. : 886,16 euro.

11. : 886,16 euro.

12. : 886,16 euro.

13. : 881,73 euro.

14. : 881,73 euro.

15. : 971,33 euro.

16. : 971,33 euro.

17. : 1.396,85 euro.

18. : 1.186,17 euro.

19. : 1.186,17 euro.

20. : 1.061,01 euro.

21. : 1.061,01 euro.

22. : 1.061,01 euro.

23. : 902,85 euro.

24. : 1.031 euro.

25. : 1.120,60 euro.

26. : 1.120,60 euro.

27. : 1.459,25 euro.

28. : 1.120,60 euro.

29. : 1.120,60 euro.

30. : 1.396,85 euro.

31. : 1.396,85 euro.

32. : 1.396,85 euro.

33. : 1.396,85 euro.

34. : 1.396,85 euro.

35. : 1.396,85 euro.

36. : 1.396,85 euro.

37. : 1.396,85 euro.

38. : 1.396,85 euro.

39. : 1.396,85 euro.

40. : 1.396,85 euro.

41. : 1.464,66 euro.

42. : 1.464,66 euro.

43. : 1.464,66 euro.

44. : 1.751,75 euro.

45. : 1.751,75 euro.

46. : 1.543,75 euro.

47. : 1.543,75 euro.

48. : 795,60 euro.

49. : 795,60 euro.

50. : 795,60 euro.

51. : 795,60 euro.

52. : 1.396,85 euro.

53. : 349,38 euro.

54. : 349,38 euro.

55. : 947,48 euro.

56. : 947,48 euro.

57. : 1.396,85 euro.

58. : 1.120,60 euro.

59. : 1.120,60 euro.

60. : 994,66 euro.

61. : 994,66 euro.

62. : 994,66 euro.

63. : 994,66 euro.

64. : 1.061,01 euro.

65. : 1.061,01 euro.

66. : 1.061,01 euro.

67. : 886,60 euro.

68. : 784,23 euro.

69. : 784,23 euro.

70. : 1.120,60 euro.

71. : 1.120,60 euro.

72. : 949,14 euro.

73. : 886,60 euro.

74. : 1.061,01 euro.

75. : 1.061,01 euro.

76. : 1.061,01 euro.

77. : 1.120,60 euro.

78. : 1.120,60 euro.

79. : 1.061,01 euro.

80. : 1.061,01 euro.

81. : 1.061,01 euro.

82. : 1.111,58 euro.

83. : 1.111,58 euro.

84. : 1.111,58 euro.

85. : 1.120,60 euro.

86. : 1.120,60 euro.

87. : 881,73 euro.

88. : 881,73 euro.

89. : 1.061,01 euro.

90. : 1.061,01 euro.

91. : 1.061,01 euro.

92. : 1.061,01 euro.

93. : 1.061,01 euro.

94. : 1.061,01 euro.

95. : 724,10 euro.

96. : 724,10 euro.

97. : 724,10 euro.

98. : 724,10 euro.

99. : 611 euro.

100. : 990,60 euro.

101. : 990,60 euro.

102. : 990,60 euro.

103. : 990,60 euro.

104. : 1.388,73 euro.

105. : 1.388,73 euro.

106. : 750,10 euro.

107. : 750,10 euro.

108. : 750,10 euro.

109. : 1.128,73 euro.

110. : 1.128,73 euro.

111. : 1.003,16 euro.

112. : 1.003,16 euro.

113. : 1.003,16 euro.

114. : 886,60 euro.

115. : 1.177, 88 euro.

116. : 1.177, 88 euro.

117. : 934,22 euro.

118. : 934,22 euro.

119. : 955,77 euro.

120. : 1.380,60 euro.

121. : 1.186,17 euro.

122. : 1.186,17 euro.

123. : 1.177, 88 euro.

124. : 1.177, 88 euro.

125. : 444,16 euro.

126. : 444,16 euro.

127. : 444,16 euro.

128. : 896,35 euro.

129. : 1.378, 81 euro.

130. : 1.378, 81 euro.

131. : 1.378,81 euro.

132. : 1.378,81 euro.

133. : 271,38 euro.

134. : 271,38 euro.

135. : 811,85 euro.

136. : 1.055,60 euro.

137. : 1.055,60 euro.

138. : 1.055,60 euro.

139. 1.128,73 euro.

140. : 1.128,73 euro.

141. : 527,70 euro.

142. : 1.380,60 euro.

143. : 1.095,25 euro.

144. : 1.095,25 euro.

145. : 435,94 euro.

146. : 435,94 euro.

147. : 356,38 euro.

148. : 356,38 euro.

149. : 673,73 euro.

150. : 673,73 euro.

151. : 801,01 euro.

152. : 801,01 euro.

153. : 801,01 euro.

154. : 758,23 euro.

155. : 758,23 euro.

156. : 1.136,85 euro.

157. : 784,23 euro.

158. : 784,23 euro.

159. : 1.332,50 euro.

160. : 1.332,50 euro.

161. : 1.451,38 euro.

162. : 1.451,38 euro.

163. : 886,60 euro.

164. : 364 euro.

165. : 902,85 euro.

166. : 1.128,73 euro.

167. : 1.128,73 euro.

168. : 1.128,73 euro.

169. : 1.128,73 euro.

170. : 1.655,88 euro.

171. : 1.655,88 euro.

172. : 576,83 euro.

173. : 1.124,50 euro.

174. : 1.177,88 euro.

175. : 1.177,88 euro.

176. : 422,68 euro.

177. : 422,68 euro.

178. : 881,73 euro.

179. : 881,73 euro.

180. : 1.388,73 euro.

181. : 422,68 euro.

182. : 422,68 euro.

183. : 422,68 euro.

184. : 306,31 euro.

185. : 306,31 euro.

186. : 306,31 euro.

187. : 306,31 euro.

188. : 397,31 euro.

189. : 397,31 euro.

190. : 397,31 euro.

191. : 397,31 euro.

192. : 306,31 euro.

193. : 306,31 euro.

194. : 306,31 euro.

195. : 306,31 euro.

196. : 349,38 euro.

197. : 349,38 euro.

198. : 1.325,35 euro.

199. : 1.380,60 euro.

200. : 1.380,60 euro.

201. : 784,23 euro.

202. : 784,23 euro.

203. /

204. L : 1.120,60 euro.

205. D : 1.120,60 euro.

Veroordeelt SUN REIZEN NV en de KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND VZW eveneens *in solidum* tot betaling aan de voormelde personen onder 1 t.e.m. 205 van de **vergoedende interesten** op de voormelde bedragen vanaf 21.06.2014 tot heden en tot de **gerechtelijke verwijlinteresten** vanaf heden tot de volledige betaling, alle interesten te rekenen aan de wettelijke interestvoet.

* * *

Zegt voor recht dat SUN REIZEN NV en de KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND VZW in hun onderlinge verhouding elk gehouden zijn tot **50%** van de hiervoor vermelde bedragen in schadevergoeding in hoofdsom en in interesten, meer de hierna bepaalde gedingkoste

* * *

Verklaart de vordering van SUN REIZEN NV tot veroordeling van de KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND VZW tot vrijwaring van haar **gedeeltelijk gegrond** als volgt:

Veroordeelt de KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND VZW tot vrijwaring van SUN REIZEN NV voor alle veroordelingen die lastens laatstgenoemde hierbij worden uitgesproken opzichtens de hiervoor vermelde eisers onder 1 t.e.m. 205, in hoofdsom, interesten en gedingkosten, evenwel beperkt tot **50% van die sommen**.

* * *

Verklaart de vordering van de KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND VZW tot veroordeling van SUN REIZEN NV tot vrijwaring van haar **gedeeltelijk gegrond** als volgt:

Veroordeelt SUN REIZEN NV tot vrijwaring van de KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND VZW voor alle veroordelingen die lastens laatstgenoemde hierbij worden uitgesproken opzichtens de hiervoor vermelde eisers onder 1 t.e.m. 205, in hoofdsom, interesten en gedingkosten, evenwel beperkt tot **50% van die sommen**.

* * *

Verklaart de vordering van SUN REIZEN NV tot veroordeling van ORANJECAMPING BV in vrijwaring **gegrond** als volgt:

Veroordeelt ORANJECAMPING tot vrijwaring van SUN REIZEN NV voor alle veroordelingen die lastens laatstgenoemde hierbij worden uitgesproken opzichtens de hiervoor vermelde eisers onder 1 t.e.m. 205, in hoofdsom, interesten en gedingkosten, evenwel beperkt tot **1 euro provisioneel**.

* * *

Verklaart de vordering van de KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND VZW tot veroordeling van ORANJECAMPING BV tot schadevergoeding **gegrond** als volgt:

Veroordeelt ORANJECAMPING BV tot betaling aan de KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND VZW van **1 euro provisioneel**.

* * *

Verklaart de vordering van ORANJECAMPING BV tot veroordeling van CAMPING CLUBE DO BRASIL tot vrijwaring van haar **gegrond** als volgt:

Veroordeelt CAMPING CLUBE DO BRASIL tot vrijwaring van ORANJECAMPING BV voor alle veroordelingen die lastens laatstgenoemde hierbij worden uitgesproken, in hoofdsom, interesten en gedingkosten, evenwel beperkt tot **1 euro provisioneel**.

* * *

Veroordeelt de KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND VZW en SUN REIZEN NV *in solidum* tot betaling aan de heer A van de volgende dagvaardingskosten: **niet begroot.**

Veroordeelt de KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND VZW en SUN REIZEN NV *in solidum* tot betaling aan de heer A en elk van de vrijwillig tussenkomende partijen in de aanhef vermeld onder 1 t.e.m. 201, van de volgende rechtsplegingsvergoeding: **11,88 euro**.

* * *

Veroordeelt B tot betaling aan *elk* van de KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND VZW en SUN REIZEN NV van de volgende rechtsplegingsvergoeding: **540 euro.**

Veroordeelt de KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND VZW en SUN REIZEN NV *in solidum* tot betaling aan *elk* van de heren L en D van de volgende rechtsplegingsvergoeding: **211,25 euro.**

* * *

Zegt voor recht dat de rechtspiegingsvergoedingen in de procesverhouding tussen de KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND VZW en SUN REIZEN NV elkaar opheffen.

* * *

Houdt de kosten aan in de procesverhoudingen tussen:

- SUN REIZEN NV en ORANJECAMPING BV
- de KONINKLIJKE BELGISCHE VOETBALBOND VZW en ORANJECAMPING BV
- ORANJECAMPING BV en CAMPING CLUBE DO BRAZIL.

* * *

Wijst het anders of meer gevorderde af.

* * *

Dit vonnis werd gewezen door mevrouw , rechter in de vijfde kamer van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel,

en door haar uitgesproken overeenkomstig art. 782bis lid 1 Ger.W. in openbare zitting op **03.12.2021**, bijgestaan door de griffier, mevrouw .